Lietas arhīva Nr. KA02-0074-22/8
ECLI:LV:KUAT:2022:1019.11261006317.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2022.gada 19.oktobrī

Kurzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs Didzis Aktumanis
tiesneši Aiva Daidere un Krists Līcis
piedaloties prokuroram Elvim Nelmam
aizstāvei Dacei Ozoliņai

atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves Daces Ozoliņas apelācijas sūdzību par Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 2.marta spriedumu, ar kuru /pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā, 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Kurzemes rajona tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts:
- par Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem;
- par Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem un 6 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, /pers. A/ noteikts sods brīvības atņemšana uz 2 gadiem un 8 mēnešiem.

Piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus, /pers. A/ brīvības atņemšanas sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem un netiks izpildīts, ja pārbaudes laikā viņš neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināLsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Noteikts, ka lietiskais pierādījums – /datums/Izlīguma līguma notariāli apliecinātais noraksts kā dokuments glabājas krimināllietā.

1. Ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka /pers. A/ izdarīja dokumenta, kas piešķir tiesības, viltošanu, kā arī viltota dokumenta izmantošanu mantkārīgā nolūkā.

Izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2016.gada 22.novembrim, /pers. A/ izmeklēšanā nenoskaidrotā vietā, mantkārīgu tieksmju dēļ, izgatavoja pēc būtības nepatiesas ziņas saturošu dokumentu - starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A2/), direktora /pers. B/ vārdā un /pers. A/ kā kreditoriem no vienas puses, un lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B2/), vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valdes priekšsēdētāja /pers. C/ vārdā kā parādnieku no otras puses /datums/noslēgtu izlīguma līgumu (turpmāk - Izlīgums), parakstot to savā vārdā, kā arī parakstot /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, atdarinot viņu parakstus.

Viltotajā Izlīguma 1.1. un 1.2.punktā, iekļaujot nosacījumus, ka lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība /Nosaukums B/ ir parādā zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 27 000 LVL (pēc konvertācijas uz eiro 38 417,54 EUR) ar samaksas termiņu ne vēlāk kā līdz /datums/. Savukārt Izlīguma 1.4. un 1.5.punkta nosacījumos iekļaujot, ka lauksaimniecības kooperatīva sabiedrībai /Nosaukums B/ ir pienākums maksāt zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 10% mēnesī par parāda summas izmantošanu, kā arī līgumsodu 1% apmērā no neatmaksātās pamatsummas par katru nokavēto dienu. Tāpat viltotā Izlīguma 2.2.punktā iekļāva patstāvīgu šķīrējtiesas līgumu (šķīrējtiesas klauzula) par jebkura civiltiesiskā strīda, kas izriet no Izlīguma, nodošanu izšķiršanai Kurzemes Reģionālajai šķīrējtiesai.

Tādā veidā /pers. A/ mantkārīgā nolūkā viltoja dokumentu, kas viņam kā fiziskai personai un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ patiesā labuma guvējam (kurš netiešā veidā īstenoja kontroli pār zemnieku saimniecību) dod tiesības pretendēt uz Izlīgumā norādītās naudas - parāda un procentu saņemšanu no SIA /Nosaukums B2/ un ir obligāti nepieciešams, lai vērstos ar prasību pret SIA /Nosaukums B2/.

Turpinot savu prettiesisko rīcību, /pers. A/, mantkārīgu tieksmju dēļ, lai iegūtu tiesības uz Izlīgumā norādītā parāda un procentu saņemšanu, izmantoja viltoto dokumentu, apzinoties, ka tas ir viltots, proti, kā prasītājs savā kā fiziskas personas vārdā un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ reālais vadītājs ar pilnvarotās personas zvērinātas advokātes, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, starpniecību sagatavoja apzināti nepatiesas ziņas saturošu prasības pieteikumu par parāda un līgumsoda piedziņu, pamatojoties uz minēto viltoto Izlīgumu, un /datums/vērsās Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā (šķīrējtiesas reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) pret SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. Prasības pieteikums tika pamatots ar no viltotā Izlīguma izrietošajām saistībām, iesniedzot Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai, kas ir sabiedriska organizācija un izskata tai nodotos strīdus, pie notāra izgatavotu viltotā Izlīguma norakstu, uzdodot to par īstu.

Tādā veidā /pers. A/ mantkārīgā nolūkā izgatavoja viltotu dokumentu, kas dod tiesības pretendēt uz parāda un procentu saņemšanu un ir obligāti nepieciešams to saņemšanai un to izmantoja, iesniedzot Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā.

Šādas apsūdzētā /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma 275.panta otro daļu.

[3] /pers. A/ izdarīja tiesību uz svešas mantas iegūšanas lielā apmērā ar viltu (krāpšanas) mēģinājumu.

Izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā līdz 2016.gada 22.novembrim, /pers. A/ izmeklēšanā nenoskaidrotā vietā, mantkārīgu tieksmju dēļ, nolūkā izdarīt krāpšanu, izgatavoja pēc būtības nepatiesas ziņas saturošu dokumentu - starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A2/), direktora /pers. B/ vārdā un /pers. A/ kā kreditoriem no vienas puses, un lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B2/), vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valdes priekšsēdētāja /pers. C/ vārdā kā parādnieku no otras puses /datums/noslēgtu izlīguma līgumu

(turpmāk - Izlīgums), parakstot to savā vārdā, kā arī parakstot /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, atdarinot viņu parakstus.

Viltotajā Izlīguma 1.1. un 1.2.punktā, iekļaujot nosacījumus, ka lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība /Nosaukums B/ ir parādā zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 27 000 LVL (pēc konvertācijas uz eiro 38 417,54 EUR) ar samaksas termiņu ne vēlāk kā līdz /datums/. Savukārt Izlīguma 1.4. un 1.5.punkta nosacījumos iekļāva, ka lauksaimniecības kooperatīva sabiedrībai /Nosaukums B/ ir pienākums maksāt zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 10% mēnesī par parāda summas izmantošanu, kā arī līgumsodu 1% apmērā no neatmaksātās pamatsummas par katru nokavēto dienu. Tāpat viltotā Izlīguma 2.2.punktā iekļāva patstāvīgu šķīrējtiesas līgumu (šķīrējtiesas klauzula) par jebkura civiltiesiskā strīda, kas izriet no Izlīguma, nodošanu izšķiršanai Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai.

/pers. A/ krāpšanas nolūkā, apzinoties savas darbības, kas vērstas uz zaudējumu nodarīšanu SIA /Nosaukums B2/, prettiesiskumu un apzinoties, ka, izpildot tās visas līdz galam, viņš iedzīvosies no prettiesiski iegūtā mantiskā labuma, viņš tās apzināti veica.

Proti, lai izkrāptu Izlīgumā norādīto parādu un procentus no SIA /Nosaukums B2/, /pers. A/, apzinoties, ka šķīrējtiesas spriedums būs obligāti izpildāms SIA /Nosaukums B2/, uzdeva zvērinātai advokātei, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, sagatavot zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ un /pers. A/ vārdā prasības pieteikumu, iesniegt to Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā un pārstāvēt abus prasītājus šķīrējtiesas procesā.

Tādējādi /pers. A/ kā prasītājs savā kā fiziskas personas vārdā un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ reālais vadītājs ar pilnvarotās personas zvērinātas advokātes, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, starpniecību sagatavoja apzināti nepatiesas ziņas saturošu prasības pieteikumu par parāda un līgumsoda piedziņu, pamatojoties uz minēto viltoto Izlīgumu, un 2016.gada 22.novembrī vērsās Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā (šķīrējtiesas reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) pret SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. Prasības pieteikums tika pamatots ar no viltotā Izlīguma izrietošajām saistībām, iesniedzot Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai, kas ir sabiedriska organizācija un izskata tai nodotos strīdus, pie notāra izgatavotu viltoto Izlīguma norakstu, uzdodot to par īstu.

Tādējādi /pers. A/ ar viltu, kas ietverts viltotā Izlīgumā un Izlīguma izmantošanā, par Izlīguma īstumu un tajā norādīto Izlīguma dalībnieku gribas izteikumu, maldināja Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas šķīrējtiesnesi, kurš saskaņā ar 2016.gada 24.novembra Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas dibinātāja lēmumu Nr./numurs/ tika iecelts par šķīrējtiesnesi minētā prasības pieteikuma izskatīšanā, kuram faktiskie apstākļi nebija zināmi, un no kura rīcības, taisot nolēmumu, bija atkarīga Izlīguma oficiāla atzīšana par atbilstošu likumiem un prasības pieteikuma par naudas piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ atzīšana par pamatotu.

Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas šķīrējtiesnesis, būdams maldināts, /datums/pieņēma spriedumu, ar kuru pilnībā apmierināja /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasību, un no SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ vienādās daļās nolēma piedzīt pamatparādu 38 417,54 EUR, lietojuma procentus 38 417,54 EUR, līgumsodu 3 841,74 EUR, pavisam kopā 80 676,82 EUR, kā arī no SIA /Nosaukums B2/ par labu zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ nolēma piedzīt tiesvedības maksu 958,54 EUR, šķīrējtiesneša honorāru 640,00 EUR, samaksu par juridiskajiem pakalpojumiem 4 880,95 EUR, kopā 6 479,79 EUR. Saskaņā ar spriedumā norādīto spriedums SIA /Nosaukums B2/ ir obligāts un izpildāms labprātīgi līdz /datums/.

SIA /Nosaukums B2/ Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas spriedumu neizpildīja labprātīgi, proti, termiņā neveica piedzītās naudas pavisam kopā 87 156,61 EUR samaksu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. /datums/ Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes /nosaukums/iecirknī, izskatot SIA /Nosaukums B2/ iesniegumu, tika uzsākts kriminālprocess par iespējamo Izlīguma viltošanu un izmantošanu, savukārt Kurzemes rajona tiesā ar /datums/spriedumu, izskatot SIA /Nosaukums B2/ prasības pieteikumu, Izlīgums un tajā ietvertais šķīrējtiesas līgums atzīts par spēkā neesošu. Ņemot vērā minēto, /pers. A/ no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ krāpšanu neizdevās īstenot līdz galam.

Tādā veidā /pers. A/ mēģināja ar viltu prettiesiski iegūt (izkrāpt) SIA /Nosaukums B2/ naudu 87 156,61 EUR, kas saskaņā ar likumu „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 10.pantā noteikto vērtējams kā liels apmērs un ko neizdevās izdarīt līdz galam no /pers. A/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Šādas apsūdzētā /pers. A/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu.

[4] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi apsūdzētā aizstāve D.Ozoliņa, lūdzot atcelt spriedumu pilnībā un /pers. A/ attaisnot.

[4.1] Aizstāve norāda, ka spriedums neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas nosacījumiem, judikatūrā nostiprinātajām atziņām par apsūdzības būtību, tai skaitā par faktisko apstākļu norādīšanas kvalitāti un konkrētību, un atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta lēmumiem lietās SKK-8/2012, SKK-520/2009 un SKK-535/2008.

Sūdzībā norādīts, ka no lēmumā par lietas nodošanu tiesai uzskaitītā pierādījumu saraksta nav saprotams, kādi pierādījumi attiecas uz noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 275.panta otrās daļas un kādi uz Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu. Arī tiesas sprieduma motivācija nerada skaidrību par to, kādi pierādījumi ir izmantoti /pers. A/ vainas pierādīšanā par katru noziedzīgo nodarījumu.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā pret /pers. A/ celto apsūdzību nav iespējams aizstāvēties, jo pierādīšanas pienākums ir pārlikts uz apsūdzēto. Uz apstākļiem, ka apsūdzētajam ir jāatspēko nekonkrēti, neesoši fakti, aizstāvība vērsusi uzmanību jau pirmās instances tiesā, bet tie nav tikuši vērtēti.

[4.2] Aizstāve uzskata, ka spriedums neatbilst arī Kriminālprocesa likuma 511.panta otrās daļas, 512.panta otrās daļas un 527.panta otrās daļas 2.punkta prasībām. Atsaucas uz Augstākās tiesas pausto viedokli attiecībā par sprieduma pamatotību, kas ir saistīta ar sprieduma satura pareizību pēc būtības un attiecas uz tiesas atzinumiem, motīviem un nolēmumiem spriedumā. Vērš uzmanību arī Satversmes tiesas atziņām par motivēta tiesas nolēmuma būtisko nozīmi lietas iztiesāšanā, kā arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumiem par motīvu norādīšanu tiesas nolēmumā, kas ir viens no līdzekļiem, kas ļauj personai pārliecināties, ka tā ir uzklausīta un tās sniegtie argumenti ir izvērtēti.

Analizējot pirmās instances tiesas spriedumu, sūdzības iesniedzējas vērtējumā, tikai sprieduma [19] punktā ir norādīti atsevišķi tiesas izdarītie secinājumi, bet tie ir savstarpēji pretrunīgi.

Tiesa nav vērtējusi pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124., 127., 128. un 129.panta prasībām. Spriedumā nav norādīts, kādi pierādījumi attiecas uz noziedzīgā nodarījuma sastāva, tajā skaitā objektīvās un subjektīvās puses esamību /pers. A/ celtajai apsūdzībai pēc Krimināllikuma 275.panta otrās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 177.panta trešās daļas. Nav analizēti un vērtēti visi lietā pārbaudītie un uz pierādīšanas priekšmetu attiecināmie pierādījumi to kopsakarā, līdz ar to spriedums nav saprotams.

Turklāt spriedums ir nelikumīgs, jo lietā nav ņemtas vērā visas versijas gan no apsūdzības, gan aizstāvības pozīcijām, kā arī citi krimināllietas izspriešanā nozīmīgi apstākļi.

Situācijā, kad tiesa nav sniegusi lietā pārbaudīto pierādījumu izvērtējumu, apsūdzētais faktiski ir zaudējis vienu tiesas instanci, kura izskata lietu pēc būtības.

[4.3] Aizstāve analizējusi arī lietā nopratināto personu liecības un norādījusi, ka tiesa nav izvērtējusi cietušā SIA /Nosaukums B2/ pārstāvja /pers. D/ liecību ticamību un attiecināmību, kā arī motīvus sniegt apzināti nepatiesas liecības. Nav sniegts novērtējums /pers. D/ un /pers. A/ personīgi naidīgajām attiecībām, kas saistītas ar /pers. C/ saukšanu pie kriminālatbildības un notiesāšanu par piesavināšanos lielā apmērā attiecībā pret /pers. A/. Aizstāves ieskatā ir acīmredzams, ka /pers. D/ nav neitrāls cietušā pārstāvis, kurš būtu ieinteresēts patiesības noskaidrošanā krimināllietā, bet gan personīgu, tai skaitā atriebības motīvu vadīts ir liecinājis par tādiem faktiem, ko viņš nevarēja zināt.

[4.3.1] Sūdzības iesniedzēja norāda uz /pers. D/ liecībām, kuras ir pretrunā lietā iegūtajiem pierādījumiem. Vērš uzmanību, ka liecību atreferējumā tiesa nav minējusi /pers. D/ paskaidroto, ka brīdī, kad viņš kļuva par amatpersonu, bija izvērsies konflikts ar /pers. E/ saistībā ar to, ka viņa bija paņēmusi SIA /Nosaukums B2/ dokumentus un pieprasījusi par to atdošanu atlīdzību, par ko vienošanās netika noslēgta. Tas nozīmē, ka izmeklēšanā neidentificēts SIA /Nosaukums B2/ dokumentu apjoms atradās vismaz pie vienas personas – /pers. E/. Tiesa nav novērtējusi arī faktu, ka ne pirmstiesas izmeklēšanā, ne tiesā netika konstatēts, kas šie ir par dokumentiem, tai skaitā, vai tie attiecas uz apsūdzības periodā notikušajiem darījumiem. Šādos apstākļos nevar izslēgt, ka /datums/un /datums/ līgumi ir šo dokumentu lokā, kā arī dokumenti, kas apliecina /prece/piegādes, naudas aizdevumus, par kuriem liecināja liecinieki /pers. E/, /pers. B/, /pers. F/ un apsūdzētais /pers. A/.

[4.3.2] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tiesa tikai atreferējusi liecinieka /pers. C/ tiesas un pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, bet nav devusi to ticamības un attiecināmības izvērtējumu. Aizstāve analizē liecības, sniedz tām savu vērtējumu un norāda uz pretrunām gan paša /pers. D/ liecinātajā par darījumiem ar z/s /Nosaukums A/, gan uz to, ka viņa liecinātais ir pretrunā citu liecinieku norādītajam par veiktajiem darījumiem, to raksturu, kā arī nenokārtotajām SIA /Nosaukums B2/ parādsaistībām pret z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/.

[4.3.3] Aizstāve analizē un izsaka vērtējumu arī liecinieku /pers. B/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. E/, /pers. F/ sniegtajām liecībām un norāda uz apstākļiem, par kuriem tās liecinājušas, bet kurus tiesa spriedumā nav atspoguļojusi.

[4.3.4] Sūdzības iesniedzēja atreferē ekspertu /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/ un /pers. S/ tiesas sēdē liecināto attiecībā par lietā veikto rokraksta ekspertīzi.

[4.4] Aizstāve norāda, ka tiesas vērtējumā /pers. A/ vaina ir pierādīta ar spriedumā no [17.1] līdz [17.55] punktos uzskaitītajiem rakstveida pierādījumiem, taču tikai atsevišķos punktos tiesa ir sniegusi to vērtējumu, citus pierādījumus tikai uzskaitot. Sūdzības iesniedzējai nav saprotams, kādi fakti saistībā ar celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 275.panta otrās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 177.panta trešās daļas ar tiem tiek pierādīti, tādēļ nav iespējams saprast arī tiesas motīvus, tos jebkādā veidā atspēkojot.

Aizstāve sūdzībā analizējusi tos rakstveida pierādījumus, kurus tiesa spriedumā ir izcēlusi.

[4.4.1] Vērsusi uzmanību, ka tiesa bez ievērības ir atstājusi ļoti būtisku Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas /datums/spriedumā lietā Nr./numurs/ izdarīto secinājumu attiecībā par /datums/līgumu, proti, ka nav gūti pierādījumi tam, ka līgums satur nepatiesas ziņas un ka paraksti līgumā būtu viltoti, skaidri secinot, ka nav konstatējama LKS /Nosaukums B/ amatpersonas maldība.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tiesa /pers. A/ liecības par /datums/aizdevuma līgumu un /datums/izlīgumu ir interpretējusi tā, kā viņš nav liecinājis. Norāda, ka vēršanās tiesā ar prasību, kas izrietēja no aizdevuma līguma, nenozīmēja, ka bija izslēgta prasības celšana saistībā ar izlīguma līgumu. Bez tam Augstākā tiesa lietā Nr./numurs/neizdarīja secinājumu, ka nepastāv līguma priekšmetā norādītās saistības. Tādēļ aizstāvei nav saprotami motīvi, kādēļ, tiesas ieskatā, /datums/izlīguma līguma gadījumā 1.1., 1.2., 1.4, 1.5, 2.2.punkti satur pēc būtības nepatiesas ziņas. Aizstāve skaidro, ka LKS /Nosaukums B/ bija parāds pret kreditoriem - z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/ 27 000 LVL (38 417,54 *euro*), ko apliecināja liecinieki /pers. B/, /pers. F/, /pers. E/, kā arī lietai daļēji pievienotie /pers. A/ iesniegtie rakstveida dokumenti.

[4.4.2] Aizstāve norāda, ka tiesa sprieduma [9], [35] punktos atsaukusies uz faktiem, bet nav motivējusi, kā tie pierāda /pers. A/ celto apsūdzību. Turklāt sprieduma [10], [13], [15] punktos uzskaitītie spriedumi civillietās nesniedz iespēju saprast tiesas motivāciju.

[4.4.3] Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka tiesa spriedumā nav izvērtējusi Kriminālprocesa likuma 125.panta pirmajā daļā noteikto par fakta legālo prezumpciju. Atsaucas uz Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2006.gada 1.februāra lēmumā Nr.SKK-38/2006 nostiprināto atziņu.

[4.4.4] Aizstāves vērtējumā tiesa nav ņēmusi vērā eksperta /pers. S/ liecināto, ka dokumenta kopija pati par sevi nav iemesls tam, lai eksperts savā slēdzienā nevarētu izdarīt kategoriskus secinājumus. 2021.gada 5.augustā tiesā nopratinātie eksperti apliecināja, ka fakts, ka konkrētajā lietā izpētei pakļauta dokumenta kopija, nevarēja ietekmēt eksperta secinājumu izdarīšanu. Tāpat tiesa ir citējusi ekspertu atzinumus Nr./numurs/ un Nr. /numurs/, taču nav devusi to novērtējumu. Tiesa nav pamatojusi, kādēļ tās ieskatā parakstu /pers. B/ un /pers. C/ vārdā izpildījis tieši /pers. A/. Tāpat nav motivējusi, kādu apsvērumu dēļ izdarījusi secinājumu, ka /pers. A/ izmantojis viltotu dokumentu, apzinoties šo faktu.

Tiesa nav izvērtējusi 2021.gada 10.jūnija tiesas sēdē konstatēto, ka lieciniekiem /pers. B/ un /pers. C/ pēc /datums/izlīguma līguma uzrādīšanas bija šaubas par savu parakstu. Vienlaikus /pers. B/ un /pers. C/ liecinājuši, ka abi parakstīja viņiem dotos dokumentus. Minētais atbilst /pers. A/ liecinātajam, ka abas norādītās personas parakstīja visus dokumentus, kas viņiem tika nodoti parakstīšanai. Arī liecinieces /pers. F/ un /pers. E/ liecināja, ka /pers. C/ pie sevis turēja dokumentu oriģinālus, veda atskaitīties /pers. A/. Aizstāves prāt iztrūkst pierādījumu apstāklim, ka /pers. A/ no subjektīvās puses pastāvēja vajadzība jebko viltot un viltoto izmantot.

[4.4.5] Bez tiesas novērtējuma atstāta arī sprieduma [40] punktā norādītā izdruka no IeM informācijas sistēmas par kriminālprocesa Nr./numurs/, kas ierosināts pret /pers. C/ par svešas mantas prettiesisku iegūšanu, virzību.

Tiesas izmeklēšanas laikā tika apskatīts arī 2020.gada 31.janvāra lēmums par /pers. C/ saukšanu pie kriminālatbildības, no kura satura izriet, ka /pers. C/ rīcība bija plānota, sagatavota un izdarīta ilgstošā laika periodā, lai veiktu /pers. A/ piederošas mantas piesavināšanos lielā apmērā. Tādēļ sūdzības iesniedzējas ieskatā /pers. C/ pastāvēja motīvs /datums/izlīgumu padarīt par tādu, ko kreditori nākotnē nespēs izmantot savu prasību apmierināšanai.

[4.4.6] Aizstāve analizē sprieduma [18] līdz [19] punktā atspoguļotos motīvus. Viņai nav saprotams, par kādām pretrunām un kuru liecinieku liecībās tiesa norāda kā tādām, kas ir tikušas novērstas. Attiecībā par /pers. A/ liecībām tiesa faktiski ir izvēlējusies tās neizvērtēt pēc būtības, vien norādot, ka liecības liecina par viņa vēlmi izvairīties no atbildības. Aizstāve citē atsevišķus sprieduma [18] līdz [19] punktos norādītos motīvus un uzskata, ka tie liecina par tiesas neobjektivitāti vai neiedziļināšanos lietas faktiskajos apstākļos. Uzskata, ka tiesa, piekrītot prokurores viedoklim, ka /pers. A/ ir notiesājams par procesuālu krāpšanu, nav norādījusi saskaņā ar kuru Krimināllikuma pantu ir paredzēta kriminālatbildība par procesuālu krāpšanu un nav pamatojusi, kādā veidā tā izpaudusies.

No pierādījumiem lietā ir redzams, ka SIA /Nosaukums B2/ pēc šķīrējtiesas nolēmuma vērsās Kurzemes rajona tiesā, tas ir, apsūdzībā norādītais tiesas nolēmums nekļuva par galīgu un obligāti izpildāmu. Tādējādi pretēji tiesas norādītajam cietušajam nelabvēlīgā nolēmuma izpildei bija iespēja pretoties, ko SIA /Nosaukums B2/ arī bija darījusi.

[4.5] Aizstāve analizē Krimināllikuma 177.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Norāda uz tiesas izdarīto secinājumu, ka /pers. A/ nav ļaunprātīgi izmantojis uzticēšanos un viltu attiecībā pret cietušo, kur apmānītais, būdams maldināts, mantu vai tiesības uz mantu šai personai atdod labprātīgi, uzskatot, ka tā viņam pienākas. Saskaņā ar minēto aizstāvei nav saprotams, kā tiesa /pers. A/ rīcībā ir konstatējusi objektīvās puses pazīmes. Bez tam sūdzības iesniedzējas vērtējumā lietā nav pierādīta arī subjektīvās puses esība /pers. A/ darbībās. Aizstāve norāda, ka /pers. A/ no subjektīvās puses nevadīja mantkārīgs motīvs, vienīgais mērķis un motīvs bijis atgūt parādu. Turklāt arī valsts apsūdzība debašu runā norādījusi, ka tā neapšauba, ka darījumi un ar to saistītie apstākļi, par kuriem liecinājis /pers. A/, iespējams, pastāvējuši. Ņemot vērā minēto, aizstāvības ieskatā, ir izslēgta noziedzīga nodarījuma sastāva esība apsūdzībā pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 177.panta trešās daļas. Lietas pirmstiesas un tiesas izmeklēšanas laikā tika iegūti pierādījumi faktam, kas apliecināja /pers. A/ liecības – SIA /Nosaukums B2/ bija parādā /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/. Par to liecināja liecinieki /pers. B/, /pers. F/ un /pers. E/. Neskatoties uz to, ka pirmstiesas izmeklēšanas laikā par minētajiem faktiem liecināja /pers. A/, procesa virzītāja šos apstākļus nepārbaudīja. Turklāt lietā konstatēti un pārbaudīti neskaitāmi /pers. A/ iesniegumi, līgumi, sūdzības, kurās viņš norādījis uz savu alibi, taču

procesa virzītāja šos apstākļus nav skaidrojusi, noraidot pieteikumus un sūdzības kā nepamatotas. Aizstāves vērtējumā tādējādi ir pārkāptas /pers. A/ tiesības uz aizstāvību.

[4.6] Aizstāves ieskatā tiesa, sniedzot dokumenta viltošanas skaidrojumu, ir ignorējusi lietā konstatēto apstākli, proti, ka parāda atrisinājums bija plānots vairākos iespējamos veidos. /pers. A/ juridisko palīdzību sniedza vairāki juristi un advokāti, bija gatavoti vairāki risinājumi un dokumentu projekti. Turklāt bez ievērības tiesa atstājusi faktu par /pers. A/ un /pers. C/ konfliktu.

Attiecībā par /pers. C/ celto apsūdzību un tajā krimināllietā izskatāmā strīda risinājumu nevar izslēgt apzinātu parādnieka rīcību, kuram vienīgajam bija loģisks pamatojums, lai diskreditētu būtiska pierādījuma – līguma izmantošanu pierādīšanā.

[4.7] Aizstāve norādījusi, ka, izdarot secinājumus par /pers. A/ ietekmi uz lieciniekiem /pers. B/ un /pers. H/, tiesa nav motivējusi, kādā veidā aptuveni pirms 10 gadiem pastāvējušās attiecības ir attiecināmas uz tiesā sniegtajām liecībām. Sūdzības iesniedzējas vērtējumā šāds tiesas secinājums ir izdevīgs tādēļ, lai tai būtu iespēja izvairīties no liecībās norādīto apstākļu izvērtējuma. Bez tam tiesa ir nonākusi pretrunās – vienā teikumā apšaubot /pers. B/ liecības, bet nākošajā tomēr uzskatot, ka /pers. A/ ietekme uz liecībām nav bijusi.

[4.8] Attiecībā par liecinieču /pers. F/ un /pers. E/ liecībās norādītiem –„neērtiem" tiesa izvēlējusies rezumēt, ka šīm liecībām nav pamata ticēt, lai gan par šādiem apstākļiem liecinājušas SIA /Nosaukums B2/ bijušās amatpersonas, tai skaitā par konfliktu ar /pers. C/ un nepatiesu liecību sniegšanu. Aizstāve vērš uzmanību, ka šajā sakarā tiesa nav konstatējusi jebkādas padotības vai citas īpašas labvēlīgas attiecības, lai minētās liecinieces liecinātu par labu /pers. A/.

[4.9] Izvērtējot /pers. A/ liecības un pēdējā vārdā norādīto, tiesa konstatējusi, ka /pers. A/ vēlas izvairīties no atbildības, kas, aizstāves ieskatā, ir nepamatots secinājums. Ja neņem vērā šo kriminālietu, tad lietā nav konstatēts nekas, kas mestu ēnu uz /pers. A/ reputāciju un personību, tieši pretēji – noskaidroti tikai pozitīvi fakti. Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka /pers. A/ vien norādījis uz savu godaprātu, dzīves skolotājiem, piemēriem, kurus saticis savā dzīvē un kuru pozitīvo modeli centies realizēt. Ja šo liecībās sniegto tiesa iztulkojusi tā, kā tas norādīts sprieduma [19] punktā, tad tas liecina par tiesas aizspriedumiem un negatīvu attieksmi pret apsūdzēto.

Aizstāve vērš uzmanību apsūdzētā tiesībām uz taisnīgu tiesu un objektivitātes principa ievērošanu lietas izspriešanā.

[4.10] Attiecībā par tiesas vērtējumu, ka nav pārkāptas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tiesa ir ignorējusi vairākus faktus. Kriminālprocess tika ierosināts 2017.gadā, bet tiesai nosūtīts tikai 2021.gadā. Turklāt, vērtējot veikto procesuālo darbību intensitāti, ir konstatējami neattaisnotas dīkstāves brīži. Tāpat bez ievērības palikušu faktu aizstāve uzskata plānoto tiesas sēžu 2021.gada oktobrī un 2022.gada februārī noņemšanu no izskatīšanas saistībā ar valstī noteikto ārkārtas stāvokli. Ņemot vērā šos apstākļus spriedums lietā pasludināts tikai 2022.gada 2.martā.

[4.11] Aizstāve uzskata, ka tiesā netika novērstas šajā apelācijas sūdzībā norādītās saprātīgās šaubas un tās netika vērtētas par labu /pers. A/. Pastāvot šaubām par to, vai pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi ir pierādīti, tika pārkāpts Kriminālprocesa likuma 19. un 124.pants, kā arī Eiropas cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā noteiktais.

[4.12] Aizstāve lūdz pārbaudīt lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādītos pierādījumus, pirmās un apelācijas instances tiesā iesniegtos pierādījumus, kā arī pirmās instances tiesas sēžu protokolus.

Lūdz atcelt pilnībā pirmās instances tiesas spriedumu un taisīt jaunu nolēmumu, /pers. A/ attaisnojot (*lietas 6.sējuma 2. – 13.lapa*).

[5] Aizstāve D.Ozoliņa apelācijas instances tiesas sēdē uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā norādītajiem argumentiem, un iesniedza debašu runu rakstveidā, kas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 505.panta ceturto daļu pievienota lietai (*lietas 6.sējuma 49. - 53.lapa*). Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 124.panta piektās daļas pārkāpumu pierādījumu vērtēšanā, tādēļ tās taisītais spriedums nav atzīstams par likumīgu. /pers. A/ celtā apsūdzība ir nekonkrēta, balstīta uz pieņēmumiem, un tajā nav norādīta neviena objektīvās un subjektīvās puses pazīme, kas būtu pamatota ar lietā iegūtiem pierādījumiem. Konkrētajā gadījumā pierādīšanas pienākums tiek pārlikts uz apsūdzēto, kuram jāpierāda, ka prokurors kļūdās, izsakot savu pieņēmumu par notikušo noziedzīgo nodarījumu un tā mērķi. Pirmās instances tiesa spriedumā ir norādījusi vispārīgas frāzes gan par /pers. A/ celto apsūdzību, gan inkriminēto noziedzīgo nodarījumu sastāvu. Turklāt tiesa faktiski ir atzinusi, ka apsūdzība daļā par to, ka /pers. A/ viltojis dokumentu, nav pierādīta. Spriedumā tiesa nav norādījusi, ar ko ir pierādīts, ka /pers. A/ izlīguma iesniegšanas brīdī zināja, ka izlīgums ir viltots un iesniedza to šķīrējtiesā tieši nolūkā izdarīt krāpšanu. No apsūdzētā liecībām izriet, ka viņš ir izsniedzis aizdevumus SIA /Nosaukums B2/, savukārt darījumu dokumentu sagatavošanu un pārstāvību realizēja dažādi juristi, bet viņš personīgi dokumentu sagatavošanā nepiedalījās un dokumentu niansēs neiedziļinājās. Aizdevumu faktu apliecināja arī lieciniekiem /pers. B/, /pers. E/, /pers. F/ un rakstveida pierādījumi. Viltota dokumenta izmantošana konkrētajos apstākļos ir absurda, jo tā būtu elementāri konstatējama, turklāt /pers. A/ nekad nav bijis saistīts ar aizdomām vai apsūdzībām par jebkādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Atbilstoši tiesību principam *negativae non probantus* (negatīvais nav jāpierāda) personai nevar prasīt pierādīt kādas darbības neveikšanu vai notikuma neiestāšanos, savukārt apsūdzībai ir jāiesniedz pierādījumi, ka noziegums ir noticis, nevis jāizsaka pieņēmums, ka tas ir noticis. Tiesa nav izvērtējusi /pers. D/ liecības, kurš vērsās ar iesniegumu par iespējami notikušu nodarījumu, kopsakarā ar liecinieku /pers. B/, /pers. E/, /pers. F/ liecināto un lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem. Ekspertu atzinumos secinātais neapliecina, ka /pers. A/, vēršoties šķīrējtiesā, bija zināms, ka uz izlīguma līguma ir/nav attiecīgo personu paraksti. Vēršanās tiesā ar prasību, kas izrietēja no aizdevuma līguma, nenozīmēja, ka bija izslēgta prasības celšana saistībā ar izlīguma līgumu. Turklāt Augstākā tiesa civillietā neizdarīja secinājumu, ka nepastāv līguma priekšmetā norādītās saistības, tādēļ nav skaidri motīvi, kādēļ, tiesas ieskatā, izlīguma līgums satur pēc būtības nepatiesas ziņas. Nepamatoti ir pirmās instances tiesas pārmetumi /pers. A/ par nesavlaicīgu liecību sniegšanu, kas ir pretrunā judikatūrā nostiprinātām atziņām. Pirmās instances tiesa, nevērtējot visas šaubas par labu apsūdzētajam, ne tikai pieļāva nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu, bet raisa šaubas par tiesas objektivitāti. Aizstāve lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atcelt un /pers. A/ viņam celtajā apsūdzībā attaisnot.

[6] Apsūdzētais /pers. A/ apelācijas instances tiesas sēdē pievienojās aizstāves apelācijas sūdzībā izteiktajiem lūgumiem, lūdza viņu attaisnot, norādīja, ka uztur un apstiprina iepriekš sniegtās liecības, papildināt neko nevēlas. Saistībā ar tiesai pārsūtīto sūdzību par prokurores rīcību izskatāmajā kriminālprocesā lūdza pieņemt blakus lēmumu, ja tiesa saskata tam pamatu.

[7] Cietušā SIA /Nosaukums B2/ pārstāvis /pers. T/ apelācijas instances tiesas sēdē lūdza atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, jo tas ir tiesisks un pamatots, kā arī norādīja, ka sods apsūdzētajam noteikts atbilstoši Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām, pamatoti piemērojot Krimināllikuma 55.pantu.

[8] Prokurors E.Nelma apelācijas instances tiesas sēdē atzina, ka pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts, jo tajā ietvertais pierādījumu izvērtējums un analīze ir pareizi. Spriedums satur visas atbildes uz apelācijas sūdzības argumentiem. Apsūdzība pilnībā atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta prasībām, jo tajā norādītie faktiskie apstākļi atbilst noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm, turklāt apsūdzētais norādījis, ka apsūdzība viņam ir saprotama. Lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai atspoguļotie pierādījumi norādīti attiecībā uz katru noziedzīgo nodarījumu, tomēr pierādījumi ir vieni un tie paši, jo noziedzīgie nodarījumi konkrētajos apstākļos ir savstarpēji saistīti. Krimināllikuma 177.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse konkrētajā gadījumā izpaudās kā trešās personas (šķīrējtiesneša) maldināšana jeb procesuālā krāpšana, kā rezultātā tika pieņemts nepamatots nolēmums par sliktu cietušajam. No subjektīvās puses noziedzīgo nodarījumu raksturo mantkārība – apsūdzētā vēlme atgūt parādu. Gan Izlīguma līgums, gan Aizdevuma līgums ir noslēgti par vienām un tām pašām saistībām, bet prasības pamatošanā bija

izmantojams Izlīguma līgums, kas ir noslēgts vēlāk. Arī /gads/.gada brīdinājumu par maksātnespējas pieteikumu /pers. A/ pamatojis ar Aizdevuma līgumu nevis jaunāko Izlīguma līgumu, kas abi ar tiesas spriedumiem atzīti par spēkā neesošiem. Neviens, izņemot apsūdzēto un notāri, Izlīguma līguma oriģinālu nav redzējuši. Patiesībai neatbilst arī /pers. A/ norādītais, ka Izlīguma līguma oriģinālu nosūtījis policijas iestādei pievienošanai krimināllietas materiāliem. Noskaidroto apstākļu kopums liecina par to, ka Izlīguma līgums ir tapis laikā, kad /pers. B/ vairāk nestrādāja pie /pers. A/. Apsūdzētais bija vienīgā persona, kurai bija motīvs izgatavot viltotu Izlīguma līgumu, lai iegūtu tiesības uz SIA /Nosaukums B2/ mantu. Lietā iegūtie pierādījumi izslēdz jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. A/ vainu, arī sods apsūdzētajam noteikts atbilstošs un samērīgs. Prokurors lūdza apelācijas sūdzību noraidīt, bet pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Motīvu daļa

[9] Iepazinusies ar apelācijas sūdzībā norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzētā un cietušā pārstāvja paskaidrojumus, aizstāves un prokurora viedokli, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 2.marta spriedums atceļams pilnībā un taisāms jauns spriedums, atzīstot /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā, 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā citos apstākļos, un nosakot sodu.

[10] Izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, apelācijas instances tiesa konstatē turpmāk norādītos noziedzīgo nodarījumu faktiskos apstākļus.

[10.1] /pers. A/ izdarīja viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu mantkārīgā nolūkā.

Ne vēlāk kā līdz 2016.gada 22.novembrim /pers. A/ nenoskaidrotā vietā parakstīja savā vārdā nenoskaidrotos apstākļos izgatavotu pēc būtības nepatiesas ziņas saturošu dokumentu ? starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A2/), direktora /pers. B/ vārdā un /pers. A/, kā kreditoriem no vienas puses, un lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B2/), vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valdes priekšsēdētāja /pers. C/ vārdā, kā parādnieku no otras puses, /datums/noslēgtu izlīguma līgumu (turpmāk ? Izlīgums), kurā atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti.

Viltotā Izlīguma 1.1. un 1.2.punktā iekļauti nosacījumi, ka lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība /Nosaukums B/ ir parādā zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 27 000 LVL (pēc konvertācijas uz eiro 38 417,54 EUR) ar samaksas termiņu ne vēlāk kā līdz /datums/. Savukārt Izlīguma 1.4. un 1.5.punkta nosacījumos iekļauts, ka lauksaimniecības kooperatīvai sabiedrībai /Nosaukums B/ ir pienākums maksāt zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 10% mēnesī par parāda summas izmantošanu, kā arī līgumsodu 1% apmērā no neatmaksātās pamatsummas par katru nokavēto dienu. Tāpat viltotā Izlīguma 2.2.punktā iekļauts patstāvīgs šķīrējtiesas līgums (šķīrējtiesas klauzula) par jebkura civiltiesiskā strīda, kas izriet no Izlīguma, nodošanu izšķiršanai Kurzemes Reģionālajai šķīrējtiesai.

Viltotais Izlīgums /pers. A/ kā fiziskai personai un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ patiesā labuma guvējam (kurš netiešā veidā īstenoja kontroli pār zemnieku saimniecību) deva tiesības pretendēt uz Izlīgumā norādītās naudas ? parāda un procentu saņemšanu no SIA /Nosaukums B2/ un ir obligāti nepieciešams, lai vērstos ar prasību pret SIA /Nosaukums B2/.

/pers. A/, mantkārīgā nolūkā, lai iegūtu tiesības uz Izlīgumā norādītā parāda un procentu saņemšanu, izmantoja viltoto dokumentu, apzinoties, ka tas ir viltots, proti, kā prasītājs savā kā fiziskas personas vārdā un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ faktiskais vadītājs, ar pilnvarotās personas zvērinātas advokātes, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, starpniecību sagatavoja apzināti nepatiesas ziņas saturošu prasības pieteikumu par parāda un līgumsoda piedziņu, pamatojoties uz minēto viltoto Izlīgumu, un 2016.gada 22.novembrī vērsās Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā (šķīrējtiesas reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) pret SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. Prasības pieteikums tika pamatots ar no viltotā Izlīguma izrietošajām saistībām, iesniedzot Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai, kas ir sabiedriska organizācija un izskata tai nodotos strīdus, pie notāra izgatavotu viltotā Izlīguma norakstu, uzdodot to par īstu.

Tādā veidā /pers. A/ mantkārīgā nolūkā izmantoja viltotu dokumentu, kas dod tiesības pretendēt uz parāda un procentu saņemšanu un ir obligāti nepieciešams to saņemšanai, iesniedzot to Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

[10.2] /pers. A/ izdarīja svešas mantas iegūšanas lielā apmērā ar viltu (krāpšanas) mēģinājumu.

Ne vēlāk kā līdz 2016.gada 22.novembrim /pers. A/ nenoskaidrotā vietā parakstīja savā vārdā nenoskaidrotos apstākļos izgatavotu pēc būtības nepatiesas ziņas saturošu dokumentu ? starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A2/), direktora /pers. B/ vārdā un /pers. A/, kā kreditoriem no vienas puses, un lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/ (šobrīd sabiedrība ar ierobežotu atbildību /Nosaukums B2/), vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, valdes priekšsēdētāja /pers. C/ vārdā, kā parādnieku no otras puses, /datums/noslēgtu izlīguma līgumu (turpmāk ? Izlīgums), kurā atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti.

Viltotā Izlīguma 1.1. un 1.2.punktā iekļauti nosacījumi, ka lauksaimniecības kooperatīvā sabiedrība /Nosaukums B/ ir parādā zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 27 000 LVL (pēc konvertācijas uz eiro 38 417,54 EUR) ar samaksas termiņu ne vēlāk kā līdz /datums/. Savukārt Izlīguma 1.4. un 1.5.punkta nosacījumos iekļauts, ka lauksaimniecības kooperatīvai sabiedrībai /Nosaukums B/ ir pienākums maksāt zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ un /pers. A/ 10% mēnesī par parāda summas izmantošanu, kā arī līgumsodu 1% apmērā no neatmaksātās pamatsummas par katru nokavēto dienu. Tāpat viltotā Izlīguma 2.2.punktā iekļauts patstāvīgs šķīrējtiesas līgums (šķīrējtiesas klauzula) par jebkura civiltiesiskā strīda, kas izriet no Izlīguma, nodošanu izšķiršanai Kurzemes Reģionālajai šķīrējtiesai.

/pers. A/, mantkārīgu tieksmju dēļ krāpšanas nolūkā, apzinoties savas darbības, kas vērstas uz zaudējumu nodarīšanu SIA /Nosaukums B2/ prettiesiskumu, un apzinoties, ka izpildot tās visas līdz galam, viņš iedzīvosies no prettiesiski iegūtā mantiskā labuma, viņš tās apzināti veica.

Proti, lai izkrāptu Izlīgumā norādīto parādu un procentus no SIA /Nosaukums B2/, /pers. A/, apzinoties, ka šķīrējtiesas spriedums būs obligāti izpildāms SIA /Nosaukums B2/, uzdeva zvērinātai advokātei, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, sagatavot zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ un /pers. A/ vārdā prasības pieteikumu, iesniegt to Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā un pārstāvēt abus prasītājus šķīrējtiesas procesā.

Tādējādi /pers. A/ kā prasītājs savā kā fiziskas personas vārdā un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ faktiskais vadītājs, ar pilnvarotās personas zvērinātas advokātes, kura neapzinājās /pers. A/ noziedzīgās darbības, starpniecību sagatavoja apzināti nepatiesas ziņas saturošu prasības pieteikumu par parāda un līgumsoda piedziņu, pamatojoties uz minēto viltoto Izlīgumu, un 2016.gada 22.novembrī vērsās Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā (šķīrējtiesas reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) pret SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. Prasības pieteikums tika pamatots ar no viltotā Izlīguma izrietošajām saistībām, iesniedzot Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai, kas ir sabiedriska organizācija un izskata tai nodotos strīdus, pie notāra izgatavotu viltoto Izlīguma norakstu, uzdodot to par īstu.

Tādējādi /pers. A/ ar viltu, kas ietverts viltotā Izlīgumā un Izlīguma izmantošanā, par Izlīguma īstumu un tajā norādīto Izlīguma dalībnieku gribas izteikumu, maldināja Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas šķīrējtiesnesi, kurš saskaņā ar 2016.gada 24.novembra Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas dibinātāja lēmumu Nr./numurs/ tika iecelts par šķīrējtiesnesi minētā prasības pieteikuma izskatīšanā, kuram faktiskie apstākļi nebija zināmi, un no kura rīcības, taisot nolēmumu, bija atkarīga Izlīguma oficiāla atzīšana par atbilstošu likumiem un prasības pieteikuma par naudas piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ atzīšana par pamatotu.

Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas šķīrējtiesnesis, būdams maldināts, /datums/ pieņēma spriedumu, ar kuru pilnībā apmierināja /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasību, un no SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ vienādās daļās nolēma piedzīt pamatparādu 38 417,54 EUR, lietojuma procentus 38 417,54 EUR, līgumsodu 3 841,74 EUR, pavisam kopā 80 676,82 EUR, kā arī no SIA /Nosaukums B2/ par labu zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ nolēma piedzīt tiesvedības maksu 958,54 EUR, šķīrējtiesneša honorāru 640,00 EUR, samaksu par juridiskajiem pakalpojumiem 4 880,95 EUR, kopā 6 479,79 EUR. Saskaņā ar spriedumā norādīto, spriedums SIA /Nosaukums B2/ ir obligāts un izpildāms labprātīgi līdz /datums/.

SIA /Nosaukums B2/ Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas spriedumu neizpildīja labprātīgi, proti, termiņā neveica piedzītās naudas pavisam kopā 87 156,61 EUR samaksu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/. /datums/ Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Liepājas iecirknī, izskatot SIA /Nosaukums B2/ iesniegumu, tika uzsākts kriminālprocess par iespējamo Izlīguma viltošanu un izmantošanu, savukārt Kurzemes rajona tiesā ar 2019.gada 19.jūnija spriedumu, izskatot SIA /Nosaukums B2/ prasības pieteikumu, Izlīgums un tajā ietvertais šķīrējtiesas līgums atzīts par spēkā neesošu. Ņemot vērā minēto, /pers. A/ no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ krāpšanu neizdevās īstenot līdz galam.

Tādā veidā /pers. A/ mēģināja ar viltu prettiesiski iegūt (izkrāpt) SIA /Nosaukums B2/ naudu 87 156,61 EUR, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 10.pantā noteikto, vērtējams kā liels apmērs, un ko neizdevās izdarīt līdz galam no /pers. A/ gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

[11] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 565.panta pirmās daļas 3.punktu apelācijas sūdzības vai protesta izskatīšanas rezultātā apelācijas instances tiesa var izslēgt no apsūdzības atsevišķu tās patstāvīgu daļu, nosakot vieglāku sodu vai nemainot noteikto sodu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 564.panta piektajā daļā paredzētajam, ja apelācijas instances tiesa konstatē tādus noziedzīga nodarījuma apstākļus, kas atšķiras no pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem apstākļiem, tā sniedz jaunu noziedzīga nodarījuma aprakstu.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 455.panta trešajā daļā ir noteikts, ka tiesa var atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, ja ar to nepasliktinās apsūdzētā stāvoklis un netiek pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību.

[11.1] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā nav iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 275.panta otrās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 177.panta trešās daļas norādītās apsūdzētā darbības attiecībā uz viltota dokumenta – izlīguma līguma (turpmāk – Izlīgums) izgatavošanu, proti, ka /pers. A/ izgatavojis Izlīgumu un parakstījis to arī /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, atdarinot viņu parakstus. Tāpat apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētais izdarījis svešas mantas, nevis tiesību uz svešu mantu iegūšanas (krāpšanas) mēģinājumu lielā apmērā, jo tiesības uz SIA /Nosaukums B2/ piederošu mantu (naudu) /pers. A/ ieguva jau brīdī, kad tika pieņemts un stājās spēkā Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedums par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu, taču cietušās mantu (naudu) apsūdzētais neieguva, jo spriedums netika izpildīts labprātīgi vai piespiedu kārtā un SIA /Nosaukums B2/ neveica samaksu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/, turklāt ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 19.jūnija spriedumu Izlīgums un tajā ietvertais šķīrējtiesas līgums atzīts par spēkā neesošu.

/pers. A/ savās liecībās norāda, ka Izlīgumu viņa uzdevumā sagatavojuši juristi, Izlīgumam bijuši 3 oriģināli, no kuriem viens nosūtīts izmeklētājam citā kriminālprocesā, bet, kur glabājušies pārējie, viņam nav zināms. 2009.gadā Izlīguma oriģinālu atradis /pers. B/ dokumentos. Izlīgumā norādītās ziņas atbilst patiesībai, un viņš nav viltojis /pers. B/ un /pers. C/ parakstus. Vienlaicīgi apsūdzētais nenoliedz, ka Izlīgumu savā vārdā parakstījis pats. Tāpat apsūdzētais savās liecībās norāda, ka vēlējies atgūt parādu no SIA /Nosaukums B2/, tātad iegūt cietušās mantu.

Saskaņā ar rokrakstu ekspertīzes atzinumos Nr./numurs/ un Nr./numurs/ izdarītajiem secinājumiem nav iespējams noteikt, kas Izlīgumā izpildījis parakstus /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, kā arī nav iespējams noteikt, vai /pers. B/ un /pers. C/ parakstus izpildījis /pers. A/, vai cita persona. Tāpat ekspertīzes atzinumos secināts, ka parakstu /pers. B/ vārdā varētu nebūt izpildījis /pers. B/, bet noteikt, kas – pats /pers. C/ vai kāda cita persona izpildījusi parakstu /pers. C/ vārdā – nav iespējams (*lietas 1.sējuma 212.-218., 223. - 227.lapa*).

Turklāt ne kriminālprocesā liecinošo personu liecības, ne citi pierādījumi nesatur ziņas par to, ka Izlīgumu būtu izgatavojis un /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, atdarinot viņu parakstus, parakstījis /pers. A/.

Konstatējot šādus apstākļus, apgabaltiesa atzīst, ka nav pamata /pers. A/ inkriminēt Izlīguma izgatavošanu un parakstīšanu /pers. B/ un /pers. C/ vārdā, atdarinot viņu parakstus, bet konstatējams, ka /pers. A/ līdz 2016.gada 22.novembrim nenoskaidrotā vietā parakstīja savā vārdā Izlīgumu, kurā bija atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti, un mantkārīgā nolūkā, apzinoties, ka Izlīgums ir viltots, 2016.gada 22.novembrī iesniedza to Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā. Vienlaicīgi atzīstams, ka /pers. A/ izdarījis svešas mantas iegūšanas (krāpšanas) mēģinājumu lielā apmērā, kas izriet arī no apsūdzētajam izvirzītās un pirmās instances tiesā uzturētās apsūdzības faktisko apstākļu apraksta.

[11.2] Ņemot vērā iepriekš norādīto, apelācijas instances tiesa konstatē no pirmās instances tiesas spriedumā ietvertās apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus un atzīst, ka no /pers. A/ izvirzītās apsūdzības, kas kvalificēta saskaņā ar Krimināllikuma 275.panta otro daļu, 15.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu izslēdzamas objektīvās puses darbības, kas saistītas ar viltota dokumenta - Izlīguma līguma izgatavošanu. Izslēdzot no apsūdzības atsevišķas noziedzīgā nodarījuma objektīvo pusi veidojošās darbības, netiek pasliktināts apsūdzētā stāvoklis vai pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību, jo tiek samazināts apsūdzības apjoms, kas ir apsūdzētajam labvēlīgs apstāklis. Apsūdzētā stāvoklis netiek pasliktināts un viņa tiesības uz aizstāvību netiek aizskartas arī konstatējot, ka apsūdzētais izdarījis svešas mantas, nevis tiesību uz svešu mantu iegūšanas (krāpšanas) mēģinājumu lielā apmērā, jo /pers. A/ bija zināms izvirzītajā un pirmās instances tiesā uzturētajā apsūdzībā ietvertais faktisko apstākļu apraksts, kur norādīts, ka apsūdzētais mēģināja iegūt SIA /Nosaukums B2/ mantu – naudu parāda, procentu un līgumsoda veidā.

[12] Pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam celtajā apsūdzībā saskaņā ar Krimināllikuma 275.panta otro daļu, 15.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu neatzina un, iesniedzot savu liecību rakstveidā, liecināja, ka apsūdzībā uzrādīto dokumentu neesot viltojis, atdarinot /pers. B/ un /pers. C/ parakstus, neesot to arī izgatavojis nelikumīgi atainojot līguma saturu un būtību. Lietā neesot nekādi pierādījumi, kas par to liecinātu, tāpat nekad neesot izmantojis viltotu dokumentu ar nodomu izdarīt krāpšanu lielā apmērā. 2004.gada rudenī /Nosaukums/pagasta /Nosaukums A/ viņu apmeklējuši paziņas /pers. U/ un /pers. V/ un piedāvājuši biznesa projektu – iegādāties Lauksaimniecības Kooperatīvās Sabiedrības /Nosaukums B/ (turpmāk - LKS /Nosaukums B/) pajas. Pati paju sabiedrība viņu īpaši neesot interesējusi, bet tai piederošie zemes gabali gan. Lai tos iegādātos, vienmēr nācies pārmaksāt, jo uzzinot, ka pircējs ir /pers. A/, cena parasti „uzskrējusi" debesīs. /pers. U/ un /pers. V/ piedāvājuši sākumā uz pilnvaru pamata, kuras iegūtu /pers. V/ brālis /pers. C/, tiktu iegūts pārsvars kopsapulcē, bet pēc tam grozītu statūtus un pārveidotu paju sabiedrību par SIA. /pers. V/ piedāvājis, ka viņa brālis /pers. C/ viņa (/pers. A/) uzdevumā un par viņa (/pers. A/) naudas līdzekļiem, viņa (/pers. A/) interesēs iegādāsies no tolaik esošajiem LKS /Nosaukums B/ dalībniekiem viņu daļas vairāk kā 51% no pamatkapitāla. Sākumā neesot gribējis ar viņiem ielaisties jebkādos darījumos, bet tad piekritis, un /datums/ar /pers. C/ noslēguši Uzticības līgumu un sākta plāna īstenošana. Nezinot, kāds bijis /pers. U/, /pers. V/ patiesais plāns. Šobrīd esot pārliecināts, ka viņi vēlējušies apkrāpt (/pers. A/), kas arī vēlāk īstenojies. To apliecinot fakts, ka kriminālprocesā, kurā apsūdzēts /pers. C/, esot informācija par /pers. U/ portatīvā datora saturu un tur atrastā Uzticības līguma sagatavi, kas pēdējo reizi esot rediģēts dienu pirms tā parakstīšanas. Uzticības līgumā bijis paredzēts, ka /pers. C/ par viņa (/pers. A/) naudu un viņa (/pers. A/) interesēs iegādāšoties LKS /Nosaukums B/ 8256 daļas. Līgums paredzējis, ka šo daļu faktiskais īpašnieks un labuma guvējs varēšot būt tikai viņš (/pers. A/). Pats neesot gribējis afišēties kā daļu pircējs, jo zinot, ka ir turīgs cilvēks, pārdevēji parasti prasījuši ievērojami lielāku summu nekā citiem pircējiem. Šādi rīkoties bijusi ierasta prakse, tādējādi

iegādājies arī zemes, mežus un ūdeņus no vietējiem iedzīvotājiem. Par minētā uzdevuma veikšanu ar /pers. C/ vienojušies par samaksu ? 2,5 tūkstošiem latu. /pers. C/ ar lielu uzņēmību sācis veikt Uzticības līgumā atrunātos pienākumus un uzdevumus laika periodā no 2004.gada 1.oktobra līdz 8.novembrim. Pēc līguma parakstīšanas gan pats personiski, gan grāmatvede /pers. I/ un saimniecības vadītājs /pers. B/ vairākas reizes kopumā nodevuši /pers. C/ skaidras naudas līdzekļus par kopējo summu 19 tūkstoši lati, lai viņa (/pers. A/) uzdevumā un priekš viņa (/pers. A/) iegādātos LKS /Nosaukums B/ pajas. Par šiem naudas līdzekļiem noformēti ieņēmumu-izdevumu orderi. Darījumos /pers. C/ palīdzējis arī /pers. H/.

Bijusi doma, iegūstot 51% paju un veicot citas nepieciešamās procedūras, jaunizveidotajā SIA iekļaut viņam (/pers. A/) piederošās SIA /Nosaukums C/ un z/s /Nosaukums A/. LKS /Nosaukums B/ gribējis iegādāties, lai pēc tam pievienotu sev piederošajai z/s /Nosaukums A/ un uz tās bāzes /Nosaukums/ izveidotu modernu piensaimniecības ražotni ar biogāzes staciju. Šie plāni /pers. C/ bijuši labi zināmi, par tiem ar viņu regulāri runājuši un tos apsprieduši. /pers. C/ diezgan ātri savācis vairāk kā 50% no LKS /Nosaukums B/ pajām, kas devis tiesības sasaukt kopsapulci un nomainīt sabiedrības valdi. Sapulci organizējis zvērināts advokāts /pers. AC/, kurš ticis nolīgts no /pers. AD/ advokātu biroja /Nosaukums H/. Tikusi nomainīta bijusī valde, ieceļot jaunu viņa (/pers. A/) nozīmēto valdes priekšsēdētāju /pers. C/. Tā rīkojies, jo /pers. C/ aktīvi darbojies paju uzpirkšanā, regulāri atskaitījies un bijis ļoti centīgs.

2005.gadā jaunā LKS /Nosaukums B/ valde sākusi reorganizāciju, lai sabiedrību pārveidotu par SIA. /pers. C/ aktīvi veicis uzdevumus, lai pārvaldītu LKS /Nosaukums B/. Pats un z/s /Nosaukums A/ sabiedrībai snieguši lielu finansiālu atbalstu, jo tā bijusi smagā finansiālā situācijā. Līdz 2006.gadam aizdotā naudas summa jau sastādījusi 27 000 latus. Ņemot vērā, ka grāmatvedībā bijuši fiksēti aizdevumi, taču ar atmaksāšanu neesot bijusi nekāda noteiktība, /datums/ ticis sagatavots trīspusējs aizdevuma līgums, t.i., starp viņu (/pers. A/), z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/. Līgumā fiksētas neizpildītās saistības, par kurām visām līgumslēdzēja pusēm viss bijis skaidrs, un atmaksas termiņš divi mēneši. Tas esot lietā esošais /datums/līgums, un līgumā nolīgtais neesot izpildīts. /datums/aizdevuma līgums un /datums/Izlīgums, kā skaidrojuši zvērināti advokāti, esot bijuši dažādi līgumi, ko arī tā uztvēris. Bez tam šajā laikā aktīvi noticis LKS /Nosaukums B/ pārņemšanas process, tādēļ esošo parādu atrisināšanas viens no variantiem bijis to grāmatvedībā atrisināt pēc reorganizācijas. To uztvēris kā savu mantu, tādēļ likt no vienas kabatas otrā neesot saskatījis jēgu, un nekādas prasības tiesā neesot celtas.

/pers. C/ katru pirmdienu piedalījies z/s /Nosaukums A/ plānošanas sapulcēs, bez viņa tajās piedalījušies arī /pers. B/, /pers. I/, /pers. Z/, /pers. AA/ un citi viņam (/pers. A/) pakļautie darbinieki. /pers. C/ atskaitījies par padarīto LKS /Nosaukums B/ un saņēmis jaunus uzdevumus. Plāns par LKS /Nosaukums B/ pilnīgu pārņemšanu turpinājies vairāku gadu garumā ? līdz pat 2007.gada maijam. Šajā laikā iegādājies ārzonas kompāniju /Nosaukums D/, kura Latvijā izveidojusi SIA /Nosaukums C/, kura ar 14 tūkstošiem latu iekļauta SIA /Nosaukums B2/ kā dalībnieks. 2007.gada pavasarī vajadzējis notikt z/s /Nosaukums A/ iekļaušanai SIA /Nosaukums B2/ sastāvā kā dalībniekam. Pēc šīm darbībām notiktu pilnīga SIA /Nosaukums B2/ daļu pārņemšana un jaunas valdes iecelšana, kurā vairs nebūtu bijis /pers. C/, par šo faktu /pers. C/ zinājis jau no brīža, kad ticis iecelts par valdes priekšsēdētāju.

/datums/sasaukta SIA /Nosaukums B2/ kopsapulce, kurā nolemts z/s /Nosaukums A/ uzņemt par dalībnieku SIA /Nosaukums B2/. /pers. C/ bijis jāiesniedz dokumenti Uzņēmumu reģistrā, bet sākušās dīvainības ? /pers. C/ neesot varējis piereģistrēt z/s /Nosaukums A/, tam norādījis dažādus iemeslus ? nepareizi aizpildītas anketas, nepareizi ieskaitītu statūtkapitālu utt. 2007.gada maija sākumā uz /Nosaukums A/ uzaicinājis zvērinātus advokātus /pers. AC/un /pers. AD/, arī /pers. C/, lai šo jautājumu un dokumentus beidzot sakārtotu. Zvērināti advokāti visus dokumentus bija sagatavojuši, atlicis tos tikai iesniegt Uzņēmumu reģistrā. /pers. C/ aktīvi uzstājis, ka dokumentus Uzņēmumu reģistrā iesniegs, viņš (/pers. A/) pieļāvis kļūdu, piekrītot, ka /pers. C/ ar parakstītajiem dokumentiem braucis uz Uzņēmumu reģistru, jo ar visiem dokumentiem pazudis, neesot bijis sazvanāms, uz telefona zvaniem un īsziņām neesot atbildējis. Pēc laika no /pers. Z/ uzzinājis, ka /pers. C/ uzticības persona /pers. F/ teikusi, ka viņam (/pers. A/) SIA /Nosaukums C/ piederošās daļas /pers. C/ esot noformējis uz sevi un tad pārdevis sava tēva paziņam no ASV - /pers. AB/. Uzņēmumu reģistrā noskaidrojis, ka minētais atbilstot patiesībai ? /pers. C/ viņam (/pers. A/) piederošās un viņa (/pers. C/) pārraudzībā esošās SIA /Nosaukums B2/ daļas esot sākotnēji noformējis kā sev piederošas un 2007.gada 31.maijā pārdevis tās /pers. AB/. /pers. C/ turpinājis izvairīties un bēguļot, tādēļ, lai atgūtu piederošās SIA /Nosaukums B2/ daļas un pārņemtu kontroli saimniecībā, /Nosaukums H/ advokāti ierosinājuši pieteikt SIA /Nosaukums B2/ maksātnespēju un vērsties policijā ar iesniegumu pret /pers. C/. /datums/zvērināti advokāti sagatavojuši Pretenziju pret SIA /Nosaukums B2/, kā arī iesniegumu Valsts policijai. Vēlāk iesniegta prasība Kuldīgas rajona tiesā par SIA /Nosaukums B2/ atzīšanu par maksātnespējīgu. Izrādījies, ka /pers. C/ tīši, ļaunprātīgi un mantkārīgā nolūkā esot pārkāpis Pārvaldījuma uzticēšanas līgumu, neesot to izpildījis un piesavinājies viņam (/pers. A/) piederošās SIA /Nosaukums B2/ kapitāldaļas, kuras vēlāk pārdevis un naudas līdzekļus piesavinājies. Juridiski tās piederot /pers. C/ meitai /pers. AE/ un brāļa audžudēlam /pers. AF/, taču faktiski viņam (/pers. A/) piederot SIA /Nosaukums B2/ vairāk nekā 102 tūkstoši pamatkapitāla daļas, kuras nelikumīgi reģistrētas uz /pers. AE/ un /pers. AF/ vārda. Tādējādi viņam (/pers. A/) esot nodarīti materiālie zaudējumi vismaz 19 tūkstošu latu apmērā. 2020.gada 31.janvārī kriminālprocesā Nr./numurs/ /pers. C/ saukts pie kriminālatbildības par to, ka viņš ir izdarījis (/pers. A/) piederošas mantas prettiesisku iegūšanu, būdams persona, kurai šī manta uzticēta (piesavināšanās) lielā apmērā. Tieši /pers. C/ esot piesavinājies viņa (/pers. A/) mantu, nevis viņš (/pers. A/) centies apkrāpt /pers. C/ vai SIA /Nosaukums B2/, kad, pēc prokurores domām, viltojis /pers. C/ parakstu uz izlīguma līguma. Tas neesot pamatots ne ar vienu pierādījumu.

Savai liecībai apsūdzētais pievienojis /datums/aizdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/, viņu (/pers. A/) un LKS /Nosaukums B/ par 27 000 latu aizdevumu; aizdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ par 2000 latu aizdevuma no /datums/; aizdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ par 4000 latu aizdevumu no /datums/; aizdevuma līgumu starp viņu (/pers. A/) un LKS /Nosaukums B/ par 9800 latu aizdevumu no /datums/; pirkuma?pārdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ par 51 tonnu /prece/ pārdošanu no /datums/; pirkuma?pārdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ par 11,3 tonnām /prece/ no /datums/; līgumu starp /pers. AG/, /pers. AH/, /pers. C/ par /prece/no /datums/; kases ieņēmumu orderi no /datums/par LKS /Nosaukums B/ izsniegto 9800 latu aizdevumu no viņa (/pers. A/). Minētie dokumenti pierādot, ka maksātnespējas pieteikšanas brīdī tie bijuši LKS /Nosaukums B/ rīcībā, un pretējais apgalvojums tiesas sēdē 2021.gada 5.augustā esot nepatiess. Analogi augstāk minētajam dokumenti tikuši iesniegti arī kriminālprocesā Nr./numurs/, kurš pret viņu (/pers. A/) izbeigts uz reabilitējoša pamata.

No apsūdzības izrietot, ka /datums/Izlīgums viltots izmeklēšanā nenoskaidrotā laikā, vietā, bet ne vēlāk kā līdz /datums/. Izlīgumu neesot viltojis, neesot bijusi nepieciešamība to darīt, jo gan pret z/s /Nosaukums A/, gan SIA /Nosaukums B2/ attiecies kā pret savu īpašumu. /pers. B/ parakstījis jebkuru dokumentu, kuru viņam devis parakstīt. To viņš (/pers. B/) apliecinājis izmeklēšanas laikā. Arī /pers. C/ parakstījis dokumentus, kurus devis tam parakstīt, neesot bijusi vajadzība neko viltot.

Uzskata, ka viss esot speciāli veikts, plānota provokācija ? tas kā ieradušies /pers. V/ un /pers. U/ ar piedāvājumu, kā arī tālākā notikumu gaita ar /pers. C/. Tas viss esot bijis iepriekš izplānots. To varējušas izdarīt tikai un vienīgi personas, kuras bijušas ieinteresētas piesavināties viņa (/pers. A/) mantu un zinājušas, ka brīdī, kad to uzzinās viņš (/pers. A/), tiesāšoties par savām tiesībām. Paraksta noliegšana no /pers. C/ puses esot „gājiens" visās tiesvedībās, kurās abi esot iesaistīti. Izlīgums ticis sagatavots un parakstīts /datums/, esot pārliecināts, ka /pers. C/ apzināti izmainījis savu parakstu", un /pers. C/ vai kāda cita persona parakstījusies uz Izlīguma /pers. B/ vārdā. Tas viss esot darīts ar mērķi, lai ne tikai piesavinātos viņa (/pers. A/) mantu, bet arī izslēgtu iespējamību, ka tikšot piedzīti viņam (/pers. A/) un z/s /Nosaukums A/ nodarītie zaudējumi. Par minēto liecinot /pers. D/ un /pers. C/ tiesā liecinātais, ka uz izlīguma līguma neesot /pers. B/ paraksts, šo faktu abi pārliecinoši pauduši arī pirms eksperta atzinuma. Tiesas sēdē pats /pers. B/ neesot

varējis apgalvot, ka tas esot viņa paraksts. Tāpat, ka neesot tiešu pierādījumu tam, ka parakstus uz izlīguma līguma viltojis /pers. C/. Neesot pierādījumu arī tam, ka šos parakstus būtu viltojis viņš (/pers. A/). Subjektīvi neesot bijusi nekāda vajadzība kaut ko viltot vai viltotu izmantot. Kurzemes rajona tiesā civillietā tieši viņa (/pers. A/) pārstāvība uzstājusi veikt rokraksta ekspertīzes līgumiem.

Tāpat patiesībai neatbilstot apsūdzībā norādītais, ka /datums/Izlīgums ir pēc būtības nepatiesas ziņas saturošs dokuments. Dokumentā norādītais atbilstot patiesībai ? gan nolīgtais par izlīguma priekšmetu, gan tas, kādā veidā puses nolēmušas risināt strīdus. Juristi sagatavojuši dokumentu, viņš (/pers. A/) to parakstījis un bijis pilnībā pārliecināts, ka to izdarījuši arī /pers. C/ un /pers. B/. Lietā iesniedzis pierādījumus, kas apliecinājuši darījuma attiecības (aizdevumi, /prece/piegādes) starp z/s /Nosaukums A/, viņu (/pers. A/) un LKS /Nosaukums B/, kaut arī /pers. C/, tiesā liecinot, to centies noliegt. Bez dokumentiem arī liecinieki /pers. B/, /pers. F/, /pers. E/ apliecinājuši, ka norādītie darījumi notikuši. LKS /Nosaukums B/ viņam (/pers. A/) faktiski piederējusi kontrolpakete, bijis arī vienīgais z/s /Nosaukums A/ īpašnieks ar paraksta tiesībām. Apgalvojumam par parakstu viltošanu trūkstot saprātīga izskaidrojuma, jo minētajām personām juridiski bijis tiesīgs dot rīkojumu parakstīt jebkuru dokumentu. Tas izriet no z/s /Nosaukums A/ statūtiem un Uzticības līguma. Augstāk minētās amatpersonas nekad neesot atteikušas parakstīt kādu dokumentu.

Neviens no rokraksta paraugu ekspertiem - /pers. N/, /pers. S/ , /pers. R/, /pers. O/, /pers. P/- neesot atzinuši, ka /pers. B/ un /pers. C/ parakstus būtu viltojis /pers. A/. Minēto eksperti apliecinājuši arī, būdami nopratināti tiesas sēdē 2021.gada 5.augustā. Liecinieks /pers. B/ tiesas sēdē pieļāvis, ka paraksts uz /datums/Izlīguma līguma varētu būt viņa paša izpildīts. To viņš (/pers. B/) atkārtojis vairākas reizes, un tikai pēc spiediena un draudu izdarīšanas no apsūdzības puses novests līdz nervu sabrukumam - pateicis frāzi: „nu ko Jūs no manis gribat? Gribat dzirdēt, ka paraksts nav mans? Nu labi, nav mans!". Ne pirmstiesas, ne tiesas izmeklēšanas laikā neesot iegūti nekādi pierādījumi tam, ka viņš (/pers. A/) parakstus būtu viltojis, atdarinot /pers. B/ un /pers. C/ parakstus.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā lūdzis nozīmēt rokraksta ekspertīzi /pers. C/, jo uzskatot, ka tieši viņš varējis viltot parakstus uz /datums/Izlīguma līguma. Šāds lūgums noraidīts, atsaucoties uz jau esošo ekspertīzu slēdzieniem - ka neesot iespējams noteikt personu, kura izpildījusi parakstus uz Izlīguma līguma. Uzskatot, ka šādu ekspertīzi tomēr vajadzējis noteikt, jo arī pirms ekspertīzes nozīmēšanas par viņa (/pers. A/) rokrakstu eksperti savā konsultatīvajā slēdzienā norādījuši, ka pēc esošajiem dokumentiem nevarot noteikt, kurš izpildījis /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ parakstus uz Izlīguma līguma. Neskatoties uz to, tikušas nozīmētas rokrakstu ekspertīzes /pers. A/, /pers. G/ un /pers. H/. /pers. C/ laika periodā no 2004.gada līdz 2007.gada maija beigām regulāri ieradies (to apstiprinājis arī tiesas sēdē) z/s /Nosaukums A/ ofisā /Nosaukums/ novada /Nosaukums/ un varējis šo viltoto līgumu iebāzt dokumentu kaudzēs, kuras atradušās /pers. B/ darba kabinetā, lai pēc tam to izmantotu pret viņu (/pers. A/), to konfrontēšanas laikā atzinis arī /pers. B/.

Tāpat pirmstiesas izmeklēšanas laikā neesot veikta datoru pārbaude un ekspertīze, lai noteiktu, vai izlīguma līgums izpildīts uz kāda no z/s /Nosaukums A/ datoriem, un nav noskaidrots, kad tehniski izgatavots Izlīguma līgums. Vērš uzmanību uz to, ka viņam (/pers. A/) neesot nekādu iemaņu darbā ar datortehniku, viņš to nelietojot.

Viņš (/pers. A/) tiekot apsūdzēts arī par nepatiesu ziņu saturoša dokumenta izgatavošanu, bet krimināllietā tam neesot neviena pierādījuma. Esot liecinājis, ka visus dokumentus sagatavojuši juristi, juridisko jautājumu lietpratēji, uz kuru zināšanām paļāvies. Juridisko dokumentu izgatavošana, lietu vešana tiesās, pašvaldībās, valsts struktūrās bijusi viņu kompetencē, uz juristiem paļāvies un uzticējies. Izlīguma līgums tapis balstoties uz konkrētiem pirmdokumentiem, kurus parakstījušas SIA /Nosaukums B2/ amatpersonas un tos apzīmogojušas, līdz ar to prokurores E.Nelmas subjektīvais apgalvojums par dokumenta viltošanu esot nepamatots.

Arī liecinieki /pers. B/, /pers. I/, /pers. F/, /pers. E/ liecinājuši par šāda darījuma esamību. Izlīguma līgums bijis noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, viņu (/pers. A/) un LKS /Nosaukums B/, kopējā parādsaistību summa līgumā norādīta 27 000 lati. Ar iesniegumu 2009.gada 7.decembrī viens no Izlīguma līguma oriģināliem ticis nosūtīts kriminālprocesa Nr./numurs/virzītājam /amatpersona/. /pers. B/ darba kabinetā atrasto izlīguma līgumu z/s /Nosaukums A/ kancelejas darbinieki pa e-pastu nosūtījuši zvērinātai advokātei /pers. K/, lai viņa sniegtu viedokli par to, vai ar šādu Izlīguma līgumu iespējams vērsties tiesā un no SIA /Nosaukums B2/ piedzīt parādu. Zvērināta advokāte apstiprinājusi, ka ar Izlīguma līgumu esot iespējams vērsties šķīrējtiesā, kas arī ticis izdarīts. Pēc zvērinātas advokātes lūguma viņai nosūtīta Izlīguma līguma kopija, kopiju izgatavojis kāds no z/s /Nosaukums A/ darbiniekiem. Pats personīgi šīs kopijas izgatavošanā neesot piedalījies. Neesot arī veicis nekādas darbības, lai Izlīguma līguma kopiju iesniegtu Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, neesot rakstījis prasības pieteikumu, neesot piedalījies šķīrējtiesas procesā. Pilnībā esot uzticējies nolīgtajiem zvērinātiem advokātiem, neesot iedziļinājies lietas apstākļos, uzticējies /pers. K/ un Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai. /datums/Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa apmierinājusi prasību pret SIA /Nosaukums B2/, kura neesot atzinusi prasību un vērsusies policijā, apstrīdot izlīguma līgumu kā viltotu. Devis rīkojumu /pers. K/ neuzsākt izpildu procesu pret SIA /Nosaukums B2/, kamēr policijā netikšot izskatīts viņu iesniegums par Izlīguma līgumu, tādējādi uzskatot, ka pats apturējis piedziņu no SIA /Nosaukums B2/, ko apliecinot arī /pers. K/.

Apsūdzība esot nepamatota un tā neesot pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem. Patiesībā /pers. C/ esot apkrāpis viņu (/pers. A/), piesavinoties SIA /Nosaukums B2/ daļas. Lietā liecinieki /pers. F/, /pers. K/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. H/, /pers. B/ u.c. neesot pamatojuši apsūdzībā izvirzītās pretenzijas. Apsūdzība balstoties tikai un vienīgi uz prokurores E.Nelmas subjektīviem apsvērumiem. Sevi par vainīgu neatzīstot, lūdz attaisnot (*lietas 5.sējuma 1.- 62.lapa*).

[12.1] Papildus rakstveida liecībā norādītajam /pers. A/ pirmās instances tiesā liecināja, ka izlīguma līgumā norādītās saistības - 27 000 latu - veidojušās no aizdevumiem, kurus kā fiziska persona un z/s /Nosaukums A/ vienīgais īpašnieks izsniedzis LKS /Nosaukums B/.

Pieļaujot, ka parakstus Izlīguma līgumā viltojis /pers. C/, kad līgumu izmantojis un nodevis zvērinātiem advokātiem, neesot pieļāvis iespēju, ka šis Izlīguma līgums ir viltots. /pers. C/ pie viņa (/pers. A/) strādājis līdz 2007.gada maija beigām, bet pēc tam regulāri apciemojis uzņēmuma grāmatvedi un saimniecības telpas /Nosaukums/.

Izlīguma līgumam bijuši 3 oriģināla eksemplāri. Vienu no dokumenta oriģināla eksemplāriem pa pastu nosūtījis izmeklētājam /amatpersona/. Šķīrējtiesā iesnieguši Izlīguma līguma atvasinājumu, jo zvērināta advokāte teikusi, ka oriģināls neesot nepieciešams. Pēc tam, kad /pers. H/ pie zvērināta notāra apstiprinājis kopiju, oriģināls esot pazudis, nezinot, kur tas palicis. Neatceroties, kur palikuši viņa (/pers. A/) un z/s /Nosaukums A/ līguma oriģināla eksemplāri pēc parakstīšanas.

Izlīguma līgumu pats parakstījis tikai savā vārdā, savukārt z/s /Nosaukums A/ vārdā to parakstījis /pers. B/, jo viņam patīkot parakstīt dokumentus. /pers. B/ esot apsūdzētajam uzticama persona, nekādu konfliktu abu starpā neesot, nevarot izskaidrot, kāpēc /pers. B/ norādījis, ka Izlīguma līgumā neesot viņa paraksts, šī esot vienīgā reize, kad /pers. B/ apstrīdot sava paraksta esamību uz dokumenta.

[12.2] Pirmās instances tiesas sēdē pēc aizstāvības lūguma apskatīti /datums/un /datums/iesniegumi inspektoram /amatpersona/ kriminālprocesā Nr./numurs/, prasības pieteikums Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai, /datums/aizdevuma līgums, /datums/Izlīguma līgums (*lietas 1.sējuma 8. - 10., 15. - 16., 33., 78. - 79.lapa un 2.sējuma 198.lapa*). Atbildot uz cietušās SIA /Nosaukums B2/ pārstāvja jautājumiem, apsūdzētais paskaidroja, ka šos iesniegumus sagatavojis zvērināts advokāts, neatceroties konkrēti, kurš no zvērinātiem advokātiem sagatavojis konkrēto iesniegumu /amatpersona/, nevarot izskaidrot, kā zvērināts advokāts, kurš sagatavojis dokumentu, /datums/zinājis, ka Izlīguma līguma oriģināls /amatpersona/ nosūtīts jau 2009.gada 7.jūlijā, pats personīgi neko neesot sūtījis un sagatavojis, tikai parakstījis iesniegumu. Pieteikumu šķīrējtiesai sagatavojusi zvērināta advokāte /pers. K/ pēc savas iniciatīvas, viņš (/pers. A/) esot uzticējies zvērinātiem advokātiem, tie rīkojušies uz ģenerālpilnvaras pamata, zvērinātu advokātu darbā neesot

iejaucies. Uz šķīrējtiesas lēmuma pamata neesot izņemts izpildu raksts, kamēr netikšot atrisināts jautājums par Izlīguma līguma viltojumu. Saistībā ar /datums/aizdevuma līgumu esot vērsies tiesā, taču lietu zaudējuši, jo pazuduši vairāki dokumenti (pavadzīmes), uz kā pamata prasība noraidīta. /datums/Izlīguma līgums noslēgts pēc SIA /Nosaukums B2/ kopsapulces, kurā nolemts noslēgt izlīgumu ar z/s /Nosaukums A/ par parāda atmaksu. Nevarot paskaidrot, ar kādām tiesībām Izlīguma līgumu parakstījis /pers. H/ kā SIA /Nosaukums B2/ pārstāvis.

Par lietas materiālos esošo iesnieguma melnrakstu (*lietas 2.sējuma 168.lapa*) apsūdzētais paskaidroja, ka viņam esot tendence sagatavot un pēc tam saglabāt dokumentu melnrakstus, savukārt izejošie dokumenti un pasts uzņēmumā neesot reģistrēti.

Neatceroties uz cik lapām esot bijis Izlīguma līguma oriģināls, tāpat nezinot, vai tas parakstīts, liekot parakstu uz katras lapas.

Neatceroties, kāpēc /gads/.gadā nosūtījis /amatpersona/ Izlīguma līguma kopiju pēc tam, kad jau bijis iesniedzis tā oriģināla, pieļaujot, ka policijā tas vairs neesot bijis un viņam nācies to nosūtīt atkārtoti. Nevarot paskaidrot, no kāda dokumenta izgatavojis dokumenta kopiju.

[12.3] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu pirmās instances tiesas sēdē nolasītas /pers. A/ pirmstiesas procesā sniegtās liecības, kur 2019.gada 29.novembrī aizdomās turētā statusā /pers. A/ liecināja, ka uz dokumentiem esošos parakstus neesot viltojis, paraksti esot īsti, tāpat neesot šos dokumentus apzināti izmantojis kā viltotus. Esot bijis z/s /Nosaukums A/ īpašnieks kopš tās dibināšanas brīža un arī vienīgais patiesā labuma guvējs. Vēlāk saistībā ar savu veselības stāvokli visas pilnvaras nodevis savam vecākajam dēlam /pers. G/, kurš pēdējos trīs gadus esot zemnieku saimniecības vienīgais īpašnieks un patiesā labuma guvējs. Pēc reorganizācijas zemnieku saimniecība esot SIA /Nosaukums A2/. Zemnieku saimniecības direktors ar paraksta tiesībām bijis /pers. B/, kurš zemnieku saimniecības vārdā parakstījis dokumentus gan /pers. A/ uzdevumā, gan savā vārdā, un par padarīto atskaitījies. To, vai /pers. B/ atskaitījies pilnīgi par visu, nezinot. Ar /pers. C/ bijis noslēgts Uzticības līgums - Pārvaldījuma uzticēšanās, kas paredzējis, ka /pers. C/ bijis jāiegādājas /pers. A/ labā LKS /Nosaukums B/ daļas vairāk kā 51%, lai iegūtu pār to kontroli. Ar /pers. C/, lai nodotu viņam (/pers. A/) nepieciešamos naudas līdzekļus, ticies aptuveni reizi nedēļā, parasti pirmdienās, savā dzīvesvietā /Nosaukums/. Tikšanās reizēs /pers. C/ atskaitījies par padarīto un saņēmis turpmākos norādījumus. Ar /pers. C/ noslēgtais līgums paredzējis, ka /pers. C/ bijušas tiesības parakstīt jebkuru dokumentu, viņš rīkojies /pers. A/ labā pēc brīvas gribas, bijis paklausīgs un izpildīgs. Uz /datums/Izlīguma līguma oriģināla, kas noslēgts starp viņu kā fizisku personu, parakstījies pats, z/s /Nosaukums A/ (parakstījis /pers. B/) un Parādnieku LKS /Nosaukums B/ (parakstījis /pers. C/), neatceroties, vai /pers. B/ un /pers. C/ to parakstījuši viņa klātbūtnē. Minēto dokumentu neesot sagatavojis pats, pieļaujot, ka to darījis kāds no juristiem, taču dokuments tapis viņa (/pers. A/) uzdevumā. Pēc parakstīšanas dokumentu tālākai parakstīšanai nodevis /pers. B/ un /pers. C/. Lai gan dokuments neesot parakstīts viņa (/pers. A/) klātbūtnē, to apskatot, viņam neesot radušās šaubas par to, ka to parakstījuši tieši /pers. B/ un /pers. C/. Ja būtu radušās šaubas par to, ka Izlīgumu nav parakstījuši /pers. C/ un /pers. B/, tad ar šādu dokumentu nebūtu vērsies šķīrējtiesā. Kur atrodoties dokumenta oriģināls, viņam neesot zināms. Izlīguma oriģinālu divos eksemplāros, kas viņam uzrādīts nopratināšanas laikā, esot atradis 2016.gadā /pers. B/ darba kabinetā /Nosaukums/SIA /Nosaukums A/ kantorī. Ar šo dokumentu iepazīstinājis zvērinātu advokāti /pers. K/, kura viņa intereses pārstāvējusi civillietās prasījumos ar SIA /Nosaukums B2/ un /uzvārds/ģimeni. Zvērinātai advokātei nosūtījis Izlīgumu pa e-pastu vai pastu, to neatceroties, viņa teikusi, ka oriģināls neesot nepieciešams. Pēc kāda laika /pers. H/ iedevis Izlīguma oriģinālu, lai tas Ventspilī pie zvērināta notāra uztaisot ap liecinājumu, zvērinātu notāru /pers. H/ izvēlējies pats, neatceroties, cik konkrēti kopijas lūdzis izgatavot. Pēc tam ne dokumenta oriģinālu, ne notariāli apstiprinātos tā norakstus neesot redzējis, jo tie viņam personīgi neesot nodoti, nezinot, kur palicis Izlīguma oriģināls, pieļaujot, ka pie /pers. H/. /pers. H/ teicis, ka notariāli apstiprinātos dokumenta norakstus atstājis grāmatvedei /pers. I/. Pieļaujot, ka viņa (/pers. A/) uzdevumā grāmatvede /pers. I/ tos nosūtījusi zvērinātai advokātei /pers. K/. Otru viņa (/pers. A/) rīcībā esošo Izlīguma oriģinālu pa pastu parastā sūtījumā viņa (/pers. A/) uzdevumā /nosaukums/policijas izmeklētājam /amatpersona/ pievienošanai krimināllietas materiāliem nosūtījusi /pers. I/ vai /vārds/. Trešajam šī Izlīguma oriģinālam vajadzētu glabāties pie /pers. C/. Esot piekritis prasības iesniegšanai Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, to viņa vārdā izdarījusi zvērināta advokāte /pers. K/, kurai bijušas pilnvaras šādi rīkoties (nezinot, vai konkrēti /pers. K/ ar pilnvaru pilnvarojis šādu darbību veikšanai), pats šajā procesā neesot piedalījies. /pers. A/ SIA /Nosaukums A2/ pārvaldē neesot piedalījies, viņš bijis tikai īpašnieks un patiesā labuma guvējs, viņš (/pers. G/) neesot zinājis arī par šādu Izlīgumu un viņam ar šo tiesvedību neesot bijis nekāda sakara (*lietas 2.sējuma 177. - 181.lapa*).

Nopratināšanas protokolam /pers. A/ pievienojis pašrocīgi rakstītus papildinājumus, kur norādījis, ka /datums/starp viņu (/pers. A/) un /pers. C/ ticis noslēgts pārvaldījuma uzticēšanas līgums, saskaņā ar kuru /pers. C/ apņēmies, ka uz viņa (/pers. A/) rēķina veiks visas nepieciešamās darbības, lai iegūtu no toreizējās kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/, reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, biedriem vismaz 50% + 1 balsis, tas ir, pilnvaras no vairāk kā puses no sabiedrības biedriem. Līguma mērķis bijis uz savstarpējas uzticības attiecībām, izmantojot viņa (/pers. A/) līdzekļus un uz viņa (/pers. A/) rēķina, veikt sabiedrības pamatkapitāla daļu iegādi no sabiedrības dalībniekiem, kā arī piedalīties sabiedrības pamatkapitāla palielināšanā, lai viņš (/pers. A/) iegūtu ne mazāk kā 50% plus vienu balsi no sabiedrības pamatkapitāla, kas ļautu iegūt kontroli par lēmumu pieņemšanu sabiedrības dalībnieku kopsapulcē, kā arī sabiedrības izpildinstitūcijās.

Būtiskākie šī līguma nosacījumi paredzējuši, ka /pers. C/, izpildot līgumu, rīkojas tikai un vienīgi viņa (/pers. A/) uzdevumā un interesēs, jebkāds īpašums, tiesības uz īpašuma prasījumu, dividendes (vai cits labums, ko līguma izpildes laikā iegūst atbildētājs) tiek uzskatīts par viņam (/pers. A/) piederošu; /pers. C/ nekad nebūs tiesīgs izvirzīt īpašumu tiesību atzīšanas prasījumu pret viņu (/pers. A/) saistībā ar mantu vai citu labumu, kas iegūts veicot līguma izpildi; /pers. C/ par katru darbību, kas saistīta ar kontroles realizāciju sabiedrībā, bijis laicīgi jāsaņem viņa (/pers. A/) instrukcijas, un /pers. C/ apņēmies bez šādu instrukciju saņemšanas neveikt nekādas darbības, kas būtu saistītas ar sabiedrības kontroli; jebkāda /pers. C/ rīcība pretēji viņa (/pers. A/) instrukcijām, vai arī tādām neesot, tiek uzskatīta par prettiesisku ar visām no tā izrietošām sekām; /pers. C/ bijis pienākums nekavējoties pēc viņa (/pers. A/) pieprasījuma saņemšanas nodot viņam (/pers. A/) kontroli sabiedrībā, kā arī jebkuru citu labumu, ko viņš ieguvis līguma izpildes gaitā.

Pārkāpjot minētos nosacījumus, /pers. C/ 2007.gada maijā atsavinājis 22 286 sabiedrības pamatkapitāla daļas /pers. AB/, kurš tās tālāk pārrakstījis uz /pers. C/ meitas /pers. AE/ vārda. Pārējās sabiedrības daļas, kuru skaits ticis palielināts, izmantojot sabiedrības līdzekļus, noformētas uz /pers. C/ brāļa pers. V/ audžudēla /pers. AF/ vārda. Pretēji pārvaldījuma uzticēšanas līgumam /pers. C/ rīkojies negodprātīgi, jo darījis visu iespējamo, lai apgrūtinātu viņa (/pers. A/) tiesību realizāciju uz sabiedrības pamatkapitāla daļām. Par minēto pret /pers. C/ ierosināts kriminālprocess Nr./numurs/, kuru izmeklējot /nosaukums/rajona prokuratūra.

/datums/, kad ticis izgatavots Izlīguma līgums starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/, kurš varētu būt viltots, viņam (/pers. A/) bijušas pilnas tiesības rīkoties LKS /Nosaukums B/ vārdā un parakstīt jebkuru līgumu pašam personīgi, vai arī to likt darīt /pers. C/. Arī z/s /Nosaukums A/, reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, vienīgais īpašnieks ar paraksta tiesībām bijis viņš (/pers. A/). Apgalvojumam, ka viņš (/pers. A/) šajā līgumā būtu viltojis vai organizējis viltotu /pers. B/ un /pers. C/ parakstu izgatavošanu, trūkstot saprātīga izskaidrojuma, jo minēto personu vietā juridiski bijis tiesīgs likt savu parakstu. Parakstus neesot viltojis, tāpat neesot organizējis to viltošanu. Viņam (/pers. A/) nekad neesot bijušas šaubas, ka /pers. C/ un /pers. B/ paraksti esot īsti.

Kriminālprocess esot safabricēts, iejaucoties Liepājas policijas vadošajiem darbiniekiem. No kriminālprocesā Nr./numurs/veiktām tiesas sankcionētām telefonsarunu noklausīšanām esot saprotams, ka Drošības policijas priekšnieka vietnieks /amatpersona/ ticis iesaistīts /pers. C/ kriminālprocesā, izmantojot savu dienesta stāvokli, pretlikumīgi ticies ar Liepājas policijas vadību (/pers. C/ klātbūtnē). No sarunām esot saprotams, ka /pers. C/ par šīm sarunām maksājis kukuli. Kad par minēto informējis augstu policijas virsnieku /amatpersona/, viņš atteicies ierosināt kriminālprocesu, bet iesūtītos sarunu ierakstus nolēmis iznīcināt.

Strīds par Izlīguma līgumu starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/ esot izlemjams civiltiesiski. Iespējamā "viltojuma" rezultātā nevienam neesot nodarīts būtisks kaitējums, jo Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas lēmums neesot nodots izpildei. Pat, ja Izlīgums /datums/būtu viltots, tad 2019.gada martā esot iestājies noilgums, līdz kriminālprocesu izbeigt (*lietas 2.sējuma 182.-184.lapa*).

[12.4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu pirmās instances tiesas sēdē nolasītas /pers. A/ kā aizdomās turētā liecības, kuras viņš sniedzis konfrontēšanas laikā ar liecinieku /pers. B/ 2020.gada 10.jūlijā.

Savā liecībā /pers. A/ norādīja, ka /pers. B/ pazīstot, viņš bijis z/s /Nosaukums A/ direktors, abu starpā esot labas attiecības. Starp z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ tikuši slēgti līgumi par /prece/piegādi un naudas aizdevumiem, vēlāk tie pārformēti vienā līgumā, līgumus sagatavojis pats (/pers. A/). Pārjaunojuma līgumu sagatavojuši zvērināti advokāti. Līgumus sagatavojis rakstveidā ar roku, tad tos nodevis grāmatvedei-lietvedei sagatavošanai drukāšanai, pēc sagatavošanas līgumu parakstījis, pēc tam to iedevis parakstīt /pers. C/, bet neatceroties, vai /pers. C/ līgumu parakstījis viņa (/pers. A/) klātbūtnē. /pers. C/ bijis LKS /Nosaukums B/ valdes loceklis un pārstāvējis viņu (/pers. A/) uz noslēgtā Uzticības līguma pamata. Pēc tam /pers. C/ līgumi tālāk bijuši jānodod parakstīšanai z/s /Nosaukums A/ vārdā /pers. B/. Vienlaicīga līguma parakstīšana no visām iesaistītajām pusēm neesot notikusi. /pers. B/ neesot atteicies neko parakstīt. /datums/Izlīgums esot šis Pārjaunojuma līgums, kuru sastādījuši zvērināti advokāti un vēlāk visas puses parakstījušas. Šāds līgums sastādīts, jo iepriekšējiem līgumiem beidzies izpildes termiņš, taču nauda neesot bijusi atdota. Neatceroties, vai Izlīguma līgumu /pers. C/ parakstījis viņa (/pers. A/) klātbūtnē. Izlīgums bijis sastādīts divos vai trijos eksemplāros. 2016.gadā šo dokumentu oriģinālus atradis bijušajā /pers. B/ darba kabinetā, kurā piekļuve tur esošajām mantām pēc /pers. B/ aiziešanas no darba bijusi arī citām personām. Konfrontēšanas laikā uzrādītā Izlīguma kopija esot tas pats Izlīgums, par kuru runājot. Neesot šaubu, ka Izlīgumu parakstījuši /pers. C/ un /pers. B/ (*lietas 2.sējuma 186. - 188.lapa*).

Pirmās instances tiesas sēdē /pers. A/ papildus precizēja, ka Izlīguma līguma oriģinālus atradis 2009.gadā, nevis kā norādīts konfrontēšanas protokolā - 2016.gadā. Esot atradis abus Izlīguma līguma eksemplārus (oriģinālus). Neatceroties, vai pats sagatavojis līgumu tekstus, pieļauj, ka tā tas noticis, un zvērināti advokāti pēc tam sagatavojuši līguma tekstu.

[13] Cietušās SIA /Nosaukums B2/ pārstāvis /pers. D/ pirmās instances tiesā liecināja, ka ar /pers. A/ esot pazīstami kopš 1993.gada. Saimniecības /Nosaukums B/ lauki robežojoties ar SIA /Nosaukums A2/ laukiem. Kā SIA /Nosaukums B2/ valdes priekšsēdētājam viņam neesot bijuši nekādi darījumi ar /pers. A/. 2018.gadā /pers. A/ darbību rezultātā cietusī zaudējusi 8000 EUR atbalsta naudu no Lauku atbalsta dienesta, tas ticis darīts, lai saimniecību iznīcinātu. SIA /Nosaukums B2/ neesot /uzvārds/ģimenes uzņēmums, viņam uzņēmumā piederot 4%. Uzņēmuma rīcībā atrodošajos dokumentos, starp tiem esošais Aizdevuma līgums, neesot bijis reģistrēts uzņēmuma dokumentos. Grāmatvedību uzņēmumā kārtojusi grāmatvede, kuras pienākums bijis reģistrēt uzņēmuma ienākošos/izejošos dokumentus. /datums/Izlīguma līguma saistības neesot bijušas iegrāmatotas SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedībā. Neesot bijuši arī tādi dokumenti, kas pierādītu, ka /pers. A/ vai z/s /Nosaukums A/ būtu piegādājuši /prece/, vai /pers. A/ būtu izsniedzis naudas aizdevumus SIA /Nosaukums B2/. /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ neesot piedalījušies SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedības un lietvedības dokumentu kārtošanā. Esot vērsies tiesā, lai /datums/Izlīguma līgums tiktu atzīts par spēkā neesošu. Par šāda līguma esamību uzzinājis no dēla /pers. C/. Pieprasījuši līguma oriģinālu, taču tas viņiem neesot uzrādīts, esot redzējis tikai šī Izlīguma līguma kopiju. /pers. C/ teicis, ka šāds Izlīguma līgums neesot noslēgts /gads/.gadā. Vadījis SIA /Nosaukums B2/, dēls /pers. C/ bijis izpilddirektors. Par procesu šķīrējtiesā uzzinājis tikai pēc tam, kad saņēmuši dokumentus. Šķīrējtiesas procesā SIA /Nosaukums B2/ pārstāvējis jurists. 2016.gada 22.novembra Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā iesniegtajā prasībā par parāda un līgumsoda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ iesniegtais /datums/Izlīgums, kas noslēgts starp /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/, esot viltojums, jo uz tā neesot /pers. C/ paraksta, tas paraksts esot acīmredzams viltojums, apšaubāms esot arī z/s /Nosaukums A/ pārstāvja /pers. B/ paraksts. Ar Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedumu lietā Nr./numurs/ /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ no SIA /Nosaukums B2/ piedzinis vairāk kā 80 000 EUR un tiesāšanās izdevumus. Neatceroties, vai 2011.gadā, kad vadījis SIA /Nosaukums B2/, ir bijuši tiesvedības procesi par Aizdevuma līgumu atzīšanu par spēkā neesošu. /pers. B/ nepazīstot, zinot, ka viņš strādājot pie /pers. A/ par izpilddirektoru. Dēls /pers. C/ ar /pers. B/ iepriekš kopā strādājuši /vietas nosaukums/, atjaunojot /Nosaukums/.

[13.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu pirmās instances tiesas sēdē nolasītas cietušās pārstāvja /pers. D/ pirmstiesas procesa laikā sniegtās liecības.

[13.1.1] 2018.gada 12.aprīlī /pers. D/ liecināja, ka /gads/.gada decembrī /pers. A/ Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā iesniedzis citu viltotu izlīgumu, kas noslēgts /datums/starp /pers. A/, /pers. B/ z/s /Nosaukums A/ vārdā un viņa (/pers. D/) dēlu /pers. C/, kurā acīmredzami esot viltoti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti, tāpat iesniegta arī zvērinātas notāres /pers. J/ apstiprināta Izlīguma kopija. Šoreiz šķīrējtiesā laicīgi paspējuši iesniegt paskaidrojumu, šķīrējtiesa noraidījusi /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ prasību pret SIA /Nosaukums B2/ par 1 606 621,48 EUR. Liecībai pievienojis šķīrējtiesas lēmuma kopiju un dokumentus, kuros redzami /pers. C/ un /pers. H/ parakstu oriģināli (iesniegums Uzņēmumu reģistram un valdes sēdes protokols) un /pers. A/ paraksta oriģināls (*lietas 1.sējuma 156.lapa)*.

Cietušās pārstāvis apstiprināja savu pirmstiesas izmeklēšanas laikā liecināto, piebilstot, ka minēto prasību šķīrējtiesā /pers. A/ pieteicis parāda un sakrājušos procentu summu 1 606 621,48 EUR par darījumiem ar /prece/, summa izveidojusies no aizdevuma līguma. /pers. A/ šķīrējtiesā pret SIA /Nosaukums B2/ esot vērsies vairākas reizes.

[13.1.2] 2019.gada 24.aprīlī cietušās pārstāvis /pers. D/ liecināja, ka /datums/trīspusējais Aizdevuma līgums, kas noslēgts starp /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ (aizdevējs) un LKS /Nosaukums B/ (aizņēmējs), par /prece/un aizdevuma līgumiem, aizdevējam esot parādā 27 000 LVL, esot viltots. Šādas saistības ne z/s /Nosaukums A/, ne LKS /Nosaukums B/ neesot bijušas, darījumi neesot reģistrēti ne viena, ne otra uzņēmuma grāmatvedībā. To pārbaudījuši pēc Lursoft datu bāzē pieejamās informācijas, līgums esot viltots, jo darījumi neesot bijuši. Viņa (/pers. D/) dēla paraksti esot viltoti, tas iespējams viltots vai tehniski pārkopēts no kāda cita līguma. Nekad šāda līguma oriģinālu neesot redzējis arī LKS /Nosaukums B/ grāmatvedības dokumentos. Arī tiesvedībā, kurā šis konkrētais līgums tiekot uzrādīts, visur esot tikai tā kopijas, nekur neesot oriģināls. Nopratināšanas laikā viņam (/pers. D/) uzrādīts Augstākās tiesas Civillietu palātas 2011.gada 15.marta spriedums. Visticamāk 2008.gada sākumā uzzinājis par šāda līguma esamību, jo /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ Kurzemes apgabaltiesā cēluši prasību pret LKS /Nosaukums B/ par pamatparāda, procentu un līgumsoda piedziņu, kas izrietot no /datums/Aizdevuma līguma par saistībām 27 000 LVL. Saistībā ar šo cēluši pretprasību, tiesa to apmierinājusi un atzinusi, ka minētais Aizdevuma līgums ir spēkā neesošs. Tad 2016.gadā /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ snieguši prasību Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā pret LKS /Nosaukums B/ par tās pašas naudas summas 27 000 LVL piedziņu, tikai šoreiz savu prasību pamatojuši ar it kā /datums/noslēgto Izlīgumu, kurš, kā iepriekš liecinājis, esot viltots. Domājot, ka minētais Izlīgums tapis pēc tam, kad neesot izdevies neeksistējošo aizdevumu piedzīt vispārējās jurisdikcijas tiesā, jo pašā Aizdevuma līgumā neesot atrunāts, ka strīdu varot šķirt šķīrējtiesā, savukārt Izlīgumā esot norādīts, ka strīdu varot izšķirt tikai šķīrējtiesā. It kā tie esot divi dažādi dokumenti, bet saistības esot vienas un tās pašas, un strīdu izšķiršana šķīrējtiesā esot vienkāršāka - izskatāma vienā instancē, lēmums ir galīgs un neesot pārsūdzams. Domājot, ka /gads/.gadā šāds dokuments kā Izlīgums vispār vēl neesot bijis. Dokumenta fikciju pierādot arī tas, ka dabā nekādi /prece/piegādes-iepirkuma darījumi neesot bijuši, šādas saistības neparādoties arī grāmatvedības reģistros. LKS /Nosaukums B/ nekādus /prece/z/s /Nosaukums A/ neesot piegādājusi, par šiem neesošajiem darījumiem esot atsevišķs kriminālprocess. To, ka šis darījums esot krāpniecisks, pierādot arī vēlākie notikumi, proti, SIA /Nosaukums B2/ esot dalībnieki - 93% piederot viņa (/pers. D/) ģimenei, /pers. AB/ un /pers. AI/, 4% esot mirušiem dalībniekiem - kuriem vēl neesot pieteikušies mantinieki. 3% piederot /pers. A/ uzņēmumiem un 1% piederot /pers. H/, /pers. F/,

/pers. AJ/, /pers. Z/. /pers. E/ uz pilnvaras pamata pārstāvējusi /pers. AJ/ kā dalībnieku. 2015.gadā bijusi dalībnieku kopsapulce, kurā nolemts atzīt parādsaistības pret z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/. Šī sapulce bijusi fiktīva, jo neesot bijis dalībnieku kvorums, piedalījušies mazāk kā puse SIA /Nosaukums B2/ dalībnieki - nepilni 4%. Šādu dalībnieku sapulci SIA /Nosaukums B2/ ar darba kārtību - kā Izlīguma slēgšanu ar /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ un parāda atzīšanu - neesot sasaukta. Dokumentā, kas dēvēts par dalībnieku sapulces protokolu, neatbilstot patiesībai apgalvojums, ka SIA /Nosaukums B2/ būtu parādā z/s /Nosaukums A/ 1,6 miljonus EUR, jo tas neatspoguļojoties z/s /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedības reģistros, un starp pusēm šādi darījumi par tādām summām neesot bijuši. Uz šāda fiktīva protokola pamata tajā pašā datumā /datums/noslēgts Izlīgums, kuru parakstījuši no SIA /Nosaukums B2/ puses tā dalībnieks /pers. H/, kuram neesot bijusi pilnvara atsevišķi pārstāvēt SIA /Nosaukums B2/, un no kreditoru puses to parakstījis /pers. A/ kā fiziska persona un arī kā z/s /Nosaukums A/ pārstāvis. Par šāda Izlīguma esamību uzzinājuši /gads/.gada decembrī, kad saņēmuši Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas sūtītu /pers. A/ un z/s /Nosaukums A2/ prasības pieteikumu par 160 000 EUR parāda piedziņu. Sagatavojuši un iesnieguši Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā paskaidrojumu, norādījuši uz Izlīguma līguma un /datums/sapulces protokola viltojumu. Iesnieguši Kuldīgas rajona tiesā prasības pieteikumu par šķīrējtiesas līguma spēkā neesamību (Izlīguma līguma 2.2.punkts) un ar pieteikumu policijā vērsušies par krāpšanas mēģinājumu un viltota dokumenta izmantošanu. Rezultātā šķīrējtiesa /pers. A/ un z/s /Nosaukums A2/ prasību noraidījusi, nepiedaloties prasītāja pārstāvim, savukārt Kuldīgas rajona tiesa apmierinājusi SIA /Nosaukums B2/ prasību par Izlīguma spēkā neesamību pret /pers. A/ un z/s /Nosaukums A2/. /datums/notikusi SIA /Nosaukums B2/ dalībnieku kārtējā sapulce, kurā ticis lemts par 2014.gada pārskata apstiprināšanu, kas norādīts SIA /Nosaukums B2/ valdes paziņojumā dalībniekiem. Nekādi citi jautājumi neesot skatīti. Dīvaini esot tas, ka /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ mainījuši juridiskās palīdzības sniedzēju, kas esot /pers. K/, sākuši parādīties Izlīguma līgumi ar norādi, ka strīdi tikšot izskatīti Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, kuras dibinātājbiedrības valdes priekšsēdētājs esot /pers. L/. Šādi Izlīguma līgumi agrāk neesot bijuši, tie sākuši parādīties 2016.gadā, kad saņēmuši dokumentus no Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas. Pirmais bijis /datums/datētais Izlīgums. Pirms tam SIA /Nosaukums B2/ nekad neesot piekritušas strīdu izskatīšanai šķīrējtiesā. Liecībai /pers. D/ pievienojis /datums/SIA /Nosaukums B2/ dalībnieku sapulces reģistrācijas lapu uz divām lapām (*lietas 1.sējuma 160.-162.lapa*).

Cietušās pārstāvis pirmās instances tiesā apstiprināja savu iepriekš sniegto liecību kā patiesu, piebilstot, ka SIA /Nosaukums B2/ 93% nepiederot /uzvārds/ģimenei, tas neesot ģimenes uzņēmums, /uzvārds/un /uzvārds/neesot /uzvārds/ģimenes locekļi. Pašam SIA /Nosaukums B2/ piederot 4%. Uzņēmuma grāmatvedību vadījusi /pers. F/, bijusi dokumentu mape, kurā /gads/.gadā glabājušies dokumenti (izejošie/ienākošie dokumenti). Pirms viņa (/pers. D/) SIA /Nosaukums B2/ valdē bijis /pers. C/ un /pers. F/, uzņēmumu pārņēmis ar pilnsapulces lēmumu, šobrīd neatceroties, vai pārņemšanas brīdī starp visiem uzņēmuma dokumentiem atradies arī dokumentu reģistrācijas žurnāls, pieļaujot, ka tāds ir bijis. Izlīguma līguma oriģinālu starp uzņēmuma dokumentiem nekad neesot redzējis, viņam (/pers. D/) esot informācija, ka šo oriģinālu /pers. A/ nosūtījis uz policiju /amatpersona/, taču saņēmis informāciju, ka Izlīguma oriģināls policijā neesot iesniegts. Būdams SIA /Nosaukums B2/ valdes loceklis, no z/s /Nosaukums A/, SIA /Nosaukums A2/ vai /pers. A/ neesot saņēmis pretenzijas par parāda piedziņu vai rakstveida pirmstiesas brīdinājumu par vēršanos šķīrējtiesā.

[13.1.3] 2020.gada 13.oktobrī cietušās pārstāvis /pers. D/ liecināja, ka 2016.gada 15.decembrī SIA /Nosaukums B2/ vērsusies policijā ar iesniegumu Nr./numurs/par kriminālprocesa uzsākšanu, kā rezultātā uzsākts kriminālprocess Nr./numurs/. Iesniegumam pielikumā esot pievienoti dokumenti, tostarp /datums/Izlīguma noraksta (viltotais dokuments) kopija, šo dokumentu nevarot apstiprināt, jo nekad neesot redzējis tā oriģinālu, un SIA /Nosaukums B2/ rīcībā neesot šāda dokumenta oriģināla. Tāpat esot pievienojuši saistīto /datums/Aizdevuma līguma kopiju, taču arī šo dokumentu nevarot apstiprināt likumā noteiktā kārtībā, tā kā viņa (/pers. D/) rīcībā neesot šī līguma oriģināls, minētais līgums arī esot viltots.

2017.gada 7.februārī SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu Nr./numurs/, kurā lūgts pievienot lietas materiāliem dokumentus - /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ pārstāves zvērinātas advokātes /pers. K/ Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai adresētā 2017.gada 3.janvāra iesnieguma „Par dokumenta oriģināla izsniegšanu" kopiju un /pers. A/ Valsts policijas Kurzemes RP /nosaukums/iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas vecākajam inspektoram Valsts amatpersona adresētā 2009.gada 7.jūlija iesnieguma kopiju. Abus minētos dokumentus nevarot apstiprināt likumā noteiktā kārtībā, tā kā viņa (/pers. D/) rīcībā neesot šo dokumentu oriģinālu, esot tikai kopijas. Nevarot pateikt, kur dabūjis minētos dokumentus (visticamāk šie dokumenti tikuši saņemti no šķīrējtiesas materiāliem).

2018.gada 10.decembrī SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu Nr./numurs/, kurā lūgts pievienot lietas materiāliem dokumentus - 2018.gada 15.novembra /pers. A/ iesniegumu /nosaukums/rajona tiesai (/nosaukums/) un /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ pilnvarotās pārstāves zvērinātas advokātes /pers. K/ iesniegumu /nosaukums/rajona tiesai (/nosaukums/). Viņa (/pers. D/) rīcībā esot tikai minēto dokumentu kopijas, tāpēc šos dokumentus nevarot apstiprināt likumā noteiktā kārtībā.

2018.gada 12.jūlijā SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu ar lūgumu pievienot lietā spriedumu Nr./numurs/. SIA /Nosaukums B2/ rīcībā esot tikai minētā sprieduma noraksts, kuru /nosaukums/rajona tiesa pievienojusi 2018.gada 14.jūnija vēstulei.

2018.gada 18.oktobrī SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu Nr./numurs/, kurā lūgts pievienot lietai dokumentus. SIA /Nosaukums B2/ rīcībā esot no civillietas Valsts policijas paziņojuma kopija /nosaukums/rajona tiesai par Izlīguma oriģināla neesamību kriminālprocesā Nr./numurs/. Minēto dokumentu dabūjuši no civillietas, viņa (/pers. D/) rīcībā neesot minētās atbildes oriģināls, tāpēc to nevarot apstiprināt likumā noteiktā kārtībā. Pievienotais /datums/Izlīguma līgums esot fiktīvs, /pers. H/ neesot bijušas tiesības parakstīt šādus dokumentus SIA /Nosaukums B2/ vārdā, pie kam, katram esot tikai minētā dokumenta kopija, kuru apstiprinājis /pers. A/.

2019.gada 20.jūnijā SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu ar lūgumu pievienot lietai spriedumu Nr./numurs/. SIA /Nosaukums B2/ rīcībā esot tikai minētā sprieduma noraksts. 2019.gada 16.jūlijā SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ietvaros iesniegusi iesniegumu ar lūgumu pievienot lietai spriedumu Nr./numurs/, kurš stājies spēkā 2019.gada 10.jūlijā.

2019.gada 25.februārī SIA /Nosaukums B2/ kriminālprocesa Nr./numurs/ ietvaros iesniegusi iesniegumu Nr./numurs/ ar lūgumu pievienot lietai /datums/ Eksperta atzinumu par rokraksta ekspertīzi. SIA /Nosaukums B2/ rīcībā esot tikai minētā atzinuma kopija, līdz ar to šo dokumentu nevarot apstiprināt likumā paredzētā kārtībā.

2017.gada 21.martā sniedzis liecību kā cietušās SIA /Nosaukums B2/ pārstāvis. Liecībai pievienojis virkni dokumentu, tostarp, 2016.gada 14.decembra lēmuma par šķīrējtiesas procesa piekritību un tiesneša iecelšanu kopiju. SIA /Nosaukums B2/ rīcībā neesot minētā lēmuma oriģināla, tikai /nosaukums/reģionālās šķīrējtiesas apstiprināta kopija. Tāpat tikuši pievienoti atbildētāju /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ rakstveida paskaidrojumi par 2016.gada 5.decembra prasības pieteikuma par šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu. Cietušās rīcībā esot tikai minētā paskaidrojuma kopija, tāpēc nevarot to apstiprināt likumā noteiktā kārtībā.

2020.gada 13.oktobrī apstiprinājis SIA /Nosaukums B2/ iesniegumiem tikai tos pievienotos dokumentus, kuru oriģināli bijuši cietušās rīcībā (*lietas 1.sējuma 175. - 176.lapa*).

Tiesas sēdē cietušās pārstāvis /pers. D/ savu iepriekš liecināto apstiprināja, piebilstot, ka neatceroties, ka procesa virzītājs būtu viņu aicinājis, lai fiksētu iepriekš iesniegtos dokumentus.

[14] Liecinieks /pers.C/ pirmstiesas kriminālprocesā un tiesas sēdē liecināja, ka ar apsūdzēto /pers. A/ esot pazīstami kopš 1993.gada. 2006.gadā abus saistījusi SIA /Nosaukums O/ būvniecība, kurā viņš (/pers. C/) bijis viens no valdes locekļiem. Abus ar /pers. A/ saistījušas arī neoficiālas darba attiecības - viens otram palīdzējuši kā fiziskas personas, abu starpā esot bijis arī Pārvaldības uzticības līgums. 2004.gadā abu starpā bijis nomas līgums,

proti, SIA /Nosaukums B2/ iznomājušas zemi z/s /Nosaukums A/, vēl abu starpā bijušas saistības, kad z/s /Nosaukums A/ aizdevusi naudu SIA /Nosaukums B2/ siena preses iegādei, nauda tikusi atdota. Visas savstarpējās saistības starp SIA /Nosaukums B2/ un z/s /Nosaukums A/ esot nokārtotas. SIA /Nosaukums B2/ neesot iegādājusies /prece/no z/s /Nosaukums A/, kā arī naudas aizdevumus neesot saņēmusi. Z/s /Nosaukums A/ nepamatoti iesniegusi SIA /Nosaukums B2/ maksātnespējas pieteikumu, par ko vērsies ar iesniegumu prokuratūrā, jo maksātnespēja iesniegta balstoties uz līgumu, kuru kļūdaini parakstījis, tas bijis saistībā ar SIA /Nosaukums B2/ 27 000 latu parādu z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/. Šādi maldīgi parakstījis tikai vienu - konkrēti šo līgumu. Vēlāk šis līgums Augstākajā tiesā atzīts par spēkā neesošu, jo šāds darījums neesot noticis. Vēlāk tiesas procesa laikā neesot noslēgts Pārjaunojuma līgums šo saistību sakarā. Par minēto faktu pat uzsākts kriminālprocess pret /pers. A/, taču tas dīvainā kārtā Kurzemes tiesas apgabala prokuratūrā „izčabējis", lieta tikusi izbeigta, jo /pers. A/ neesot bijuši ļauni nodomi. Tiesas procesa laikā, kad tiesājušies civiltiesiskā kārtībā, neviens Pārjaunojuma līgums saistībā ar šo neesot uzrādīts, tāds parādījies 2016.gadā, taču šādu Pārjaunojuma līgumu neesot parakstījis. Pēc šķīrējtiesas sprieduma izpildu raksts neesot izsniegts, jo SIA /Nosaukums B2/ juristi vērsušies policijā ar iesniegumu, lai apturētu izpildu raksta izsniegšanu. Kad strādājis SIA /Nosaukums O/, parakstījis vairākus dokumentus, pieļaujot, ka to starpā parakstījis arī Aizdevuma līgumu, taču reāli SIA /Nosaukums B2/ šādu naudas aizdevumu no z/s /Nosaukums A/ neesot saņēmusi. 2006.gadā SIA /Nosaukums B2/ dokumentāciju kārtojis pats, grāmatvede /pers. AK/ un lietvede /pers. F/. Dokumentus kā valdes priekšsēdētājs parakstījis pats un grāmatvede, SIA /Nosaukums B2/ dokumentācija glabājusies SIA /Nosaukums B2/ kantorī /vietas nosaukums/. Esot parakstījis /datums/Aizdevuma līgumu par presi un /prece/, taču /datums/Izlīguma līgumu neatceroties. Visi darījumi starp SIA /Nosaukums B2/ un z/s /Nosaukums A/ bijuši noformēti rakstveidā. Uzņēmumu starpā bijušas domstarpības par tehnikas nomu, jo neesot bijis noformēts nodošanas-pieņemšanas akts. /pers. B/ bijis z/s /Nosaukums A/ direktors, kontaktējies kā ar z/s /Nosaukums A/ pārstāvi, abi kopā bijuši arī SIA /Nosaukums O/ valdē ar vienādām paraksta tiesībām. Dokumentus (nomas līgumus, tehnikas iznomāšanas līgumus) starp SIA /Nosaukums B2/un z/s /Nosaukums A/ sastādījis gan /pers. B/, gan viņš (/pers. C/). Z/s /Nosaukums A/ šajos darījumos pārstāvējis /pers. B/. Atskaites un ikmēneša darījumus SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedībā kārtojusi grāmatvede, kurai uzticējies, savukārt atskaites VID iesniedzis un parakstījis pats. No 2004.gada līdz 2008.gadam bijis SIA /Nosaukums B2/ valdē, līdz 2006.gadam bijis vienīgais ar paraksta tiesībām, valdē bijušas vēl divas personas ar paraksta tiesībām, kurām šīs tiesības bijušas tikai kopā ar viņu (/pers. C/). 2008.gadā beidzis pildīt SIA /Nosaukums B2/ valdes priekšsēdētāja amatu, aptuveni pēc pusgada vai gada sācis uzņēmumā strādāt par izpilddirektoru. Bez /datums/Izlīguma līguma nekādi citi rakstveida līgumi neesot sastādīti. Esot bijusi fiktīva sapulce, to organizējis /pers. A/. Sapulcē noslēgtas savstarpējās saistības par 1,6 miljoniem EUR, šādu dokumentu esot redzējis, taču neesot parakstījis. /pers. A/ Izlīguma līgumā esot viltojis gan viņa (/pers. C/), gan /pers. B/ parakstus. Šādus secinājums izdarījis pēc tam, kad redzējis dokumentu, tas bijis acīmredzams, ka paraksti tajā viltoti. Ar /pers. B/ ilgus gadus kopā strādājis, zinot kāds izskatoties viņa paraksts, un uz Izlīguma līguma neesot /pers. B/ paraksta. Turklāt 2006.gadā Uzņēmumu reģistrā un visur citur LKS /Nosaukums B/ vārdā viņa (/pers. C/) parakstītie dokumenti bijuši spēkā tikai ar LKS /Nosaukums B/ zīmogu. Bez tam ne mazāk svarīgs esot faktors, ka /datums/bijusi sestdiena, un viņam neesot bijis ieradums strādāt brīvdienās. SIA /Nosaukums B2/ neesot parādā ne z/s /Nosaukums A/, ne /pers. A/ 1,6 miljonus EUR. Vienīgais darījums, kas bijis abu uzņēmumu starpā, esot bijis aptuveni 10 000 Ls par siena presi un šī nauda atdota divu mēnešu laikā, tas, iespējams, esot /datums/Aizdevuma līgums. Saistībā ar /datums/Izlīguma līgumu par 1,6 miljoniem EUR SIA /Nosaukums B2/ vērsusies tiesā, savukārt /pers. A/ saistībā ar šo līgumu tiesā neesot vērsies. LKS /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums B2/ lietvedībā nekad neesot bijis /datums/Izlīguma līguma oriģināls, par tāda esamību uzzinājis tikai 2016.gadā, pēc tam, kad saņēmis SIA /Nosaukums B2/ adresētu ierakstītu vēstuli ar brīdinājumu par procesu šķīrējtiesā. 2006.gadā z/s /Nosaukums A/ telpas apmeklējis vismaz reizi nedēļā, jo tur strādājis, pēc 2008.gada šīs telpas (kantori) neesot apmeklējis. Iepazīstoties ar krimināllietu, kura uzsākta par to, ka viņš (/pers. C/) izkrāpis no /pers. A/ SIA /Nosaukums B2/ kapitāldaļas, lietas materiālos neesot bijis šāds /datums/Izlīguma līgums, kas noslēgts starp LKS /Nosaukums B/, /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/. /pers. A/ apgalvojums, ka viņš 2009.gada jūlijā iesniedzis šī Izlīguma līguma oriģinālu, neesot pamatots un esot melīgs (*lietas 2.sējuma 33.lapa*).

Pirmās instances tiesas sēdē liecinieks /pers. C/ papildus paskaidroja, ka /datums/Aizdevuma līgumu viņš esot parakstījis, bet uz /datums/Izlīguma līguma neesot viņa paraksts. /datums/Izlīguma līgums esot tapis pēc fiktīvās sapulces, kurā /pers. H/ atzinis parāda esamību, uz līguma esot /pers. A/ un /pers. H/ paraksti.

[15] Liecinieks /pers. B/ pirmās instances tiesā liecināja, ka ar /pers. A/ esot pazīstami jau sen. No 1999.gada septembra līdz 2000.gadam strādājis par /pers. A/ mājas apsargu, vēlāk sācis pie /pers. A/ strādāt z/s /Nosaukums A/ par saimniecības direktoru ar paraksta tiesībām. Amata pienākumos bijis atbildīgs par saimniecības saimniecisko pusi, par lauksaimniecības zemju apstrādi, atbildīgs par celtniecības darbiem, struktūrfondu apguvi, mežistrādi, /pers. A/ dzīvojamās mājas saimnieciskajiem darbiem. Parakstījis iekšējos dokumentus (pavēles), pārējo plānojis, kārtojis un parakstījis /pers. A/, jo faktiski vadījis zemnieku saimniecību. Līgumus sagatavojusi zvērināta notāre, /pers. A/ braucis pie zvērinātas notāres tos parakstīt. Parakstījis līgumus, kuri attiekušies uz viņu (/pers. B/), pirms parakstīšanas ar tiem esot iepazinies, /pers. A/ informējis par šo līgumu būtību. Parakstījis visus dokumentus, kurus parakstīt lūdzis /pers. A/. Neatceroties, vai kādreiz parakstījis kādus dokumentus ar atpakaļejošu datumu. Bez /pers. A/ ziņas nevienu dokumentu neesot parakstījis. Z/s /Nosaukums A/ direktora pienākumus beidzis pildīt 2012.gadā, kad devies pensijā. Pēc /pers. A/ lūguma saimniecībā palīdzējis amata pienākumus apgūt jaunajam darbiniekam, tas bijis aptuveni līdz 2013.gadam.

2000./2001.gadā z/s /Nosaukums A/ ofiss atradies /vietas nosaukums/, vēlāk, pēc aptuveni 2 gadiem, pēc īpašuma iegādes, z/s /Nosaukums A/ ofiss atradies /vietas nosaukums/ darbnīcās. Šajās ofisa telpās varējis iekļūt ikviens, taču iepriekš z/s /Nosaukums A/ telpās /vietas nosaukums/ nav bijusi iespēja iekļūt „cilvēkam no ielas", jo pie teritorijas vārtiem atradies apsargs. Darba kabinets bijis kopīgs vairākām personām. /vietas nosaukums/ofisa telpās pastāvīgi atradusies grāmatvede /pers. I/, tāpat tur atradušies agronoms /pers. Z/un /pers. C/, kurš atbildējis par zemēm. /pers. C/ uzņēmumā parādījies saistībā ar SIA /Nosaukums B2/, viņš (/pers. C/) neesot bijis z/s /Nosaukums A/ darbinieks un ofisu apmeklējis, kamēr z/s /Nosaukums A/ sadarbojusies ar SIA /Nosaukums B2/. 2000./2001.gadā /pers. C/ ofisa telpās atradies aptuveni reizi nedēļā, kārtojis dokumentus saistībā ar paju pirkšanu no to īpašniekiem. Bijis darījums, kurā z/s /Nosaukums A/ aizdevusi naudu SIA /Nosaukums B2/ siena preses iegādei, par ko ticis noslēgts Aizdevuma līgums. Starp abām saimniecībām bijuši vairāki darījumi, tie apstiprināti ar vienošanos un līgumiem. Par saimniecību saistībām un naudas līdzekļiem zinājusi grāmatvede /pers. I/, viņa arī veikusi visus naudas pārskaitījumus. Zinot, ka kopējā aizdevumu summa bijusi liela, aptuveni 20 000 EUR. Dažos no šiem darījumiem piedalījies, proti, no /pers. A/ saņēmis naudu, kuru tālāk nodevis /pers. C/ paju pirkšanai, šai naudas nodošanai neesot bijis sakars ar z/s /Nosaukums A/. Izrakstījis kases izdevumu orderi par naudas izsniegšanu /pers. C/, šos orderus parakstījis, tādējādi apliecinot naudas saņemšanas faktu. Vēlāk šos orderus atdevis grāmatvedībai, nezinot vai aizdevumi tikuši atmaksāti. /pers. A/ ar /pers. C/ bijis konflikts par SIA /Nosaukums B2/, jo /pers. C/ pārņēmis SIA /Nosaukums B2/ un piesavinājies naudu. Z/s /Nosaukums A/ finansiāli palīdzējusi SIA /Nosaukums B2/ ar domu, ka apvienojoties tas kļūs par vienu uzņēmumu, taču tā neesot noticis.

[15.1] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu pirmās instances tiesas sēdē nolasītas liecinieka /pers. B/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības, kur viņš liecināja, ka 1999.gadā sācis strādāt z/s /Nosaukums A/ apsardzē, proti, /pers. A/ mājas apsardzē. 2000.gadā sācis strādāt par z/s /Nosaukums A/ direktoru. Pilnvaras rīkoties z/s /Nosaukums A/ vārdā, kā arī ar tās mantu un naudas līdzekļiem, bijušas reģistrētas Uzņēmumu reģistrā. Rīkoties z/s /Nosaukums A/ vārdā varējis gan viņš (/pers. B/), gan /pers. A/. Šādas pilnvaras bijušas līdz 2010.gadam. 2009.gadā vēlējies aiziet no darba z/s /Nosaukums A/, rakstījis /pers. A/ iesniegumu, lai atbrīvo no uzņēmuma vadības pienākumiem. Tikai 2010.gadā /pers. A/ iesniegumu parakstījis, piekrītot atbrīvot no darba. 2010.gada maijā vēl saņēmis darba algu. Atceroties, ka par z/s /Nosaukums A/ vai cita

/pers. A/ uzņēmuma direktoru uzskatīts pat vēl 2012.gadā un 2013.gadā, līdz 2015.gadā pats devies uz Uzņēmumu reģistru Ventspilī un nokārtojis visas formalitātes, lai vairs nebūtu redzams kā /pers. A/ uzņēmumu direktors, jo šādus pienākumus neesot pildījis. Laika posmā no 2009.gada līdz brīdim, kamēr vēlējies pārtraukt darba attiecības, z/s /Nosaukums A/ esot parakstījis tikai grāmatvedības dokumentus, noteikti neesot parakstījis svarīgas vienošanās vai līgumus. Tikai 2013.gadā parakstījis Aizdevuma līgumu, pārstāvot /pers. A/ uzņēmumu SIA /Nosaukums O/. Šis līgums bijis jāparaksta „SEB bankā" un aizdevuma atmaksu garantējis pats /pers. A/, tāpēc viņam (/pers. B/) lūgts šo līgumu parakstīt no z/s /Nosaukums A/ puses, kamēr Uzņēmumu reģistrā vēl nav bijušas atceltas paraksta tiesības. 2006.gadā, kamēr pārstāvējis z/s /Nosaukums A/, saimniecībai bijusi cieša sadarbība ar LKS /Nosaukums B/. Z/s /Nosaukums A/ ņēmusi /prece/no LKS /Nosaukums B/, kura, savukārt, ņēmusi tehniku, svēruši pie viņiem /prece/un bijusi tamlīdzīga sadarbība. Neatceroties, vai parakstījis /datums/Aizdevuma līgumu starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/, tāpat neatceroties, vai parakstījis /datums/Izlīguma līgumu z/s /Nosaukums A/ vārdā, kas noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/. 2006.gadā bijis ne tikai z/s /Nosaukums A/ direktors, bet vēl sešos /pers. A/ uzņēmumos kā direktors vai valdes loceklis. Proti, bijis SIA /Nosaukums O/ valdes loceklis ar kopīgām paraksta tiesībām, SIA /Nosaukums T/ valdes loceklis bez paraksta tiesībām, SIA /Nosaukums U/ valdes priekšsēdētājs, iespējams, ar paraksta tiesībām, SIA /Nosaukums V/ valdes loceklis bez paraksta tiesībām, SIA /Nosaukums Z/ valdes loceklis bez paraksta tiesībām un SIA /Nosaukums A0/ valdes loceklis bez paraksta tiesībām. Ar /pers. A/ nekontaktējoties kopš 2016.gada, kad viņš (/pers. A/) atkal piedāvājis darbu, sazinājušies telefoniski. Nekad neesot varējis parakstīt dokumentus bez /pers. A/ akcepta. Attiecībā uz /pers. A/ uzņēmumiem, esot saglabājis darba grāmatas, kurās fiksējis noteiktos laika posmos darāmos darbus un svarīgākās lietas. Iespējams, ka tur atrodami darījumi ar LKS /Nosaukums B/ 2006.gada jūnijā un augustā. Iespējams, ka varēšot pateikt, vai esot parakstījis /datums/Aizdevuma līgumu un /datums/Izlīguma līgumu. Laika periodā, kamēr darbojies /pers. A/ uzņēmumos, /pers. A/ izmantojis zvērinātas notāres /amatpersona/ pakalpojumus, viņas prakses vieta esot Kuldīgā, ja šī zvērināta notāre bijusi atvaļinājumā, tad izmantojis citas Kuldīgas zvērinātas notāres pakalpojumus, kuras uzvārdu neatceroties, atceroties, ka viņai vārds bijis /vārds/. /pers. H/ kādreiz bijis /vietas nosaukums/ pagasta padomes priekšsēdētājs, bijis arī LKS /Nosaukums B/ valdes loceklis. Z/s /Nosaukums A/ /pers. A/ uzdevumā pirkuši no viņa (/pers. H/) mežu. Baumu līmenī no kaltes darbinieka /pers. AI/ uzzinājis, ka pēc viņa (/pers. B/) aiziešanas no darba /pers. A/ palīdzējis dēls, bet šobrīd /pers. A/ galvenais palīgs un darbu darītājs esot /pers. H/. Uzrādītajā /datums/Aizdevuma līguma kopijā uz divām lapām, kas noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/, esot viņa (/pers. B/) paraksts, esot parakstījies, pārstāvot z/s /Nosaukums A/. Izlīguma kopijā uz divām lapām pilnīgi noteikti neesot viņa (/pers. B/) paraksts, jo šādi nekad neparakstoties, pat būdams piedzēries, būtu parakstījies līdzīgāk savam parakstam nekā /datums/Izlīguma līgumā attēlotajā parakstā. Labprātīgi piekrītot iesniegt savus paraksta un rokraksta paraugus ekspertīzes veikšanai. Neatceroties, par ko /datums/ varējis būt šāds izlīgums, jo LKS /Nosaukums B/ neesot atdevušas /pers. A/ savu saimniecību, kā arī neatceroties, ka tolaik būtu bijuši tik lieli darījumi. Nekas neesot zināms par /datums/Izlīgumu, kas noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/, tāpat nezinot, kā tas varējis tapt. Parakstījis tikai tos dokumentus, kurus parakstīt licis /pers. A/. Šādu Izlīgumu parakstīt neviens neesot licis. Nepieļaujot iespēju, ka šāds Izlīgums parakstīts kaut kad vēlāk ar atpakaļejošu datumu, jo uz tā pilnīgi noteikti neesot viņa paraksts. Neesot loģiska izskaidrojuma tam, ka laikā, kamēr viņš (/pers. B/) bijis tiesīgs parakstīt visus dokumentus z/s /Nosaukums A/ vārdā, ir tapis tāds līgums, uz kura acīmredzami viltots viņa (/pers. B/) paraksts. Pieļaujot iespēju, ka to izdarījis vai par to bijis informēts tas cilvēks, kura labā ir šis Izlīgums. Visi līgumi, kas attiekušies uz z/s /Nosaukums A/, parasti atradušies z/s /Nosaukums A/ grāmatvedības mapēs /vietas nosaukums/pagasta /nosaukums/ēkā /nosaukums/. Kamēr darbojies /pers. A/ uzņēmumos, nekad neesot parakstījis dokumentus ar atpakaļejošu datumu. Ja /datums/, kad, iespējams, tapis minētais Izlīgums, /pers. A/ būtu licis parakstīt šo Izlīgumu, tad noteikti būtu to parakstījis, jo viņam (/pers. B/) faktiski neesot bijis nekādas teikšanas. Ja /pers. A/ licis ko parakstīt, tad to arī darījis, tādēļ esot visai neparasti, ka šādā līgumā esot viltots paraksts, grūti esot iedomāties, kāpēc. Pieļaujot, ka varējis gadīties tā, ka /pers. A/ ar kādu līgumu noslēdzis un tikai vēlāk iedevis to parakstīt. Nekad neesot bijis tā, ka /pers. A/ atnesis parakstīt dokumentus, kas ir noslēgti mēnesi vai vairāk atpakaļ. Laika posmā, kamēr strādājis /pers. A/ uzņēmumos, nekad neesot strādājuši brīvdienās, varbūt kādu fizisku darbu, kas saistīts ar labības pļaušanu, bet līgumu noslēgšana un citu dokumentu kārtošana vienmēr notikusi tikai darba dienās (*lietas 2.sējuma 34.-36.lapa*).

[15.2] Lai gan pirmās instances tiesā sākotnēji, pēc Izlīguma (*lietas 1.sējuma 232.lapa*) uzrādīšanas paskaidroja, ka uz tā esot viņa paraksts, atbildot uz procesa dalībnieku jautājumiem, liecinieks /pers. B/ paskaidroja, ka neesot pārliecināts, vai Izlīgumā ir viņa paraksts, sniedzot liecību policijā, notikuma apstākļus esot atcerējies labāk, apstiprināja kā patiesas savas pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtās liecības, kurās norādījis, ka viņa paraksts Izlīgumā viennozīmīgi esot viltots.

[16] Liecinieks /pers. G/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka kopš 2017.gada februāra viņam piederot SIA /Nosaukums A2/ kapitāldaļas, esot uzņēmuma īpašnieks ar paraksta tiesībām uz pilnvaras pamata, tā valdē neesot bijis, reāli vadot uzņēmuma darbu un kopā ar valdi pieņemot lēmumus. Varējis patstāvīgi pieņemt lēmumus, taču līgumus vienpersoniski neesot parakstījis, par tiem vienmēr konsultējies ar tēvu /pers. A/, saimniecības vadītāju, grāmatvedi. Uzņēmumā paraksta tiesības esot tēvam /pers. A/, kurš arī esot vienīgais valdes loceklis tajā. Lēmumus saistībā ar uzņēmuma darbību pieņemot kopā ar /pers. A/, reizēm /pers. A/ lēmumus pieņemot vienpersoniski. Pirms reorganizācijas SIA /Nosaukums A2/ bijusi z/s /Nosaukums A/, kuru dibinājis /pers. A/, un kopš 2013.gada viņš (/pers. G/) bijis saimniecības direktors, amata pienākumi bijuši līdzīgi kā tie esot SIA /Nosaukums A2/, proti, ikdienas darba plānošana un organizēšana. Darba uzdevumus saņēmis no /pers. A/. Faktiski valdes loceklis esot vairākos uzņēmumos. Bijis SIA /Nosaukums C/ valdes loceklis, kas bijusi SIA /Nosaukums B2/ daļu turētāja. SIA /Nosaukums C/ uzdevumā /pers. C/ veicis daļu iepirkšanu un vēlāk to atsavināšanu, tas noticis laika periodā no 2004.gada līdz 2006.gadam. 2007. - 2008.gadā pēc SIA /Nosaukums C/ daļu atsavināšanas /pers. A/ un /pers. C/ radušies strīdi un domstarpības par paju pirkšanu. Pirms tam abu starpā bijušas labas attiecības, abi kopā pavadījuši arī brīvo laiku.

Pēc tam, kad viņš (/pers. G/) iecelts SIA /Nosaukums C/ valdē un /pers. C/ atcelts no uzņēmuma valdes, /pers. C/ nosūtīts paziņojums par to, ka /pers. C/ ir jānodod viņam (/pers. G/) visa uzņēmuma informācija, dokumenti un zīmogi, /pers. C/ to neesot izdarījis. /pers. G/ kļuvis par valdes locekli un uzņēmuma īpašnieku pēc tam, kad /pers. B/ devies pensijā un z/s /Nosaukums A/ reorganizēšanas rezultātā pārtapis par SIA /Nosaukums A2/. Stājoties amatā, nekādus no z/s /Nosaukums A/ dokumentus, reģistrus un aktus neesot pieņēmis. Zinājis, ka visi uzņēmuma dokumenti atradušies /pers. B/ darba kabinetā birojā /vietas nosaukums/, tur tie atrodoties vēl joprojām. /pers. B/ un /pers. A/ starpā strīdi, uz kuru pamata /pers. B/ varētu nepatiesi apvainot /pers. A/, neesot bijuši. Viņam (/pers. G/) kā SIA /Nosaukums A2/ īpašniekam z/s /Nosaukums A/ dokumenti, akti un reģistri neesot nodoti. Nevienam neesot devis rīkojumu /datums/, pamatojoties uz /datums/Izlīgumu, vērsties Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, lai celtu prasību pret SIA /Nosaukums B2/, par šo faktu uzzinājis tikai sniedzot liecību procesa virzītājam. Neesot arī zinājis par /datums/Izlīguma noslēgšanas faktu un to, ka Izlīgumu kā kreditori parakstījuši /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ vārdā /pers. B/ un parādnieka LKS /Nosaukums B/ vārdā /pers. C/. Zinot, ka starp SIA /Nosaukums B2/ un z/s /Nosaukums A/ bijis strīds par parāda atmaksu, bet neko sīkāk par to nezinot. Neko nezinot arī par /datums/Izlīguma līgumu, kas noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un SIA /Nosaukums B2/ par kopējo summu 1 606 621,48 EUR (*lietas 2.sējuma 98. - 99.lapa*).

[17] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punktu pirmās instances tiesas sēdē nolasītas /pers. H/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības, kur viņš liecināja, ka ar /pers. A/ esot pazīstami kopš 1990.gada, kad viņš (/pers. H/) strādājis /vietas nosaukums/pagastā par priekšsēdētāju. /pers. A/ /vietas nosaukums/pagastā iegādājies dažādus īpašumus un bieži veicis darījumus /vietas nosaukums/pagasta pārvaldē. Abu starpā bijušas labas attiecības. Iespējams, ka 2016.gada 4.februārī devies savās darīšanās uz Ventspili un pēc /pers. A/ telefoniska lūguma no z/s /Nosaukums A/ biroja

/vietas nosaukums/nogādājis zvērinātai notārei /pers. J/ aploksni ar dokumentiem, lai viņa sagatavotu zvērināta notāra apstiprinātu norakstu. Kas tie bijuši par dokumentiem, nezinot, neesot pievērsis uzmanību to saturam un parakstiem. Dokumenti bijuši atstāti /pers. A/ zemnieku saimniecības kantorī /nosaukums/novada /vietas nosaukums/, tos paņēmis un nogādājis Ventspilī. Pie zvērinātas notāres bijis mirkli jāuzgaida, pēc brīža zvērināta notāre to pašu aploksni atdevusi, un viņš to nogādājis atpakaļ /pers. A/. Zvērinātai notārei par darbu samaksājis no saviem līdzekļiem, /pers. A/ naudu vēlāk atdevis, zvērinātu notāri neesot pazinis. Izlīguma oriģināls pie viņa (/pers. H/) atradies tikai brīdī, kamēr to nogādājis zvērinātai notārei noraksta izgatavošanai. Nevarot pateikt, cik eksemplāros uztaisīts Izlīguma noraksts, tāpat nezinot, kāpēc bijis nepieciešams izgatavot Izlīguma norakstus. Zvērinātu notāri /pers. J/ izvēlējies /pers. A/, pašam darīšanas ar konkrēto zvērinātu notāri neesot bijušas. 2016.gadā strādājis pie /pers. A/ par mājas sargu. Pēc pārciestā insulta daudz lietu un apstākļu neatceroties (*lietas 2.sējuma 105. - 106., 111. - 112.lapa*).

Pirmās instances tiesas sēdē liecinieks /pers. H/ liecināja, ka dokumentus nogādāt zvērinātai notārei viņam neesot lūdzis /pers. A/, bet gan kāda cita persona. Atceroties, ka uz Ventspili braucis savās darīšanās, neatceroties, pēc kuras personas lūguma nogādājis dokumentus zvērinātai notārei, taču to neesot lūdzis /pers. A/. Persona, kura zvanījusi, pateikusi arī pie kuras notāres Ventspilī esot jābrauc. Dokumentus pats iebraucis un paņēmis /vietas nosaukums/kantorī, dokumenti bijuši ievietoti aploksnē, to saturu neesot zinājis. Tāpat neatceroties, vai zinājis, ka zvērinātai notārei vedis Izlīgumu. Pēc tam dokumentus nogādājis atpakaļ kantorī, no kurienes tos iepriekš bijis paņēmis. Ar /pers. A/ abiem bijušas labas attiecības, abi bieži tikušies. Ar /pers. A/ pirms tiesas sēdes neesot ticies, pirms tiesas sēdes abu starpā nekādas sarunas neesot notikušas. Pārējā daļā savas pirmstiesas procesā sniegtās liecības apstiprināja kā patiesas.

[18] Liecinieks /pers. AI/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā liecināja, ka laika periodā no 2005.gada vasaras līdz 2008.gada rudenim strādājis z/s /Nosaukums A/ kaltē par kaltes meistaru. Esot pazīstams gan ar /pers. A/, gan /pers. H/. Nezinot, vai /pers. H/ bijis /pers. A/ palīgs, nevarot pateikt arī to, vai /pers. H/ /pers. A/ licis veikt kādus uzdevumus, jo ar abiem viņam (/pers. AI/) neesot nekādu saistību. Sniegt liecības policijā ieradies pēc amatpersonas uzaicinājuma, ne pēc savas iniciatīvas, par Izlīguma viltošanu neko nezinot, neatceroties, vai policijā viņam par šo gadījumu uzdoti kādi jautājumi (*lietas 2.sējuma 128.lapa*).

[19] Lieciniece /pers. I/ pirmstiesas kriminālprocesā liecināja, ka ar /pers. A/ esot pazīstama kopš 1985.gada. Kopš 1998.gada strādājusi pie viņa z/s /Nosaukums A/ par grāmatvedi. Viņai bijusi piekļuve z/s /Nosaukums A/ AS Swedbank kontā Nr./konts numurs/ esošajiem naudas līdzekļiem, varējusi veikt maksājumus no konta ar internetbankas palīdzību, jo esot bijis lietošanā lietotāja kods un kodu kalkulators, šie autorizācijas rīki atradušies tikai viņas rīcībā, nevienai citai personai tie neesot bijuši pieejami. Šādas tiesības esot bijušas arī /pers. A/ dēlam /pers. G/. Par naudas pārskaitījumiem rīkojumus devis /pers. A/, ja summa pārsniegusi limitu, tad tie tikuši veikti bankā, ja nē, tad ar internetbankas starpniecību. Nevarot pateikt, vai /datums/no z/s /Nosaukums A/ konta veikts pārskaitījums zvērinātai advokātei /pers. K/ par juridisko pakalpojumu sniegšanu, tas esot pārbaudāms grāmatvedības dokumentos. Nevarot paskaidrot arī par maksājuma veikšanu šķīrējtiesai 1598,55 EUR apmērā. Ja šādi pārskaitījumi veikti, tad tas darīts tikai pēc /pers. A/ rīkojuma. Iespējams, ka šādus pārskaitījumus veikusi, bet liecību sniegšanas brīdī to neatceroties, tādēļ nevarot apgalvot.

2016.gadā z/s /Nosaukums A/ reorganizēta un mainījusi nosaukumu uz SIA /Nosaukums A2/, uzņēmuma īpašnieks esot /pers. A/. Darba pienākumos kopš 1998.gada ietilpusi grāmatvedības dokumentu sakārtošana, pavadzīmju izrakstīšana, atskaites, algu aprēķini, atskaišu iesniegšana VID, vēstuļu sagatavošana gan /pers. A/, gan uzņēmuma vārdā. /pers. A/ rokrakstā sagatavotus dokumentus pārrakstījusi datorrakstā, pēc tam tos atdevusi parakstīšanai /pers. A/, visi dokumenti, kas rakstīti viņa vārdā, glabājušies pie /pers. A/. Neatceroties, ka pati būtu kādu dokumentu rakstījusi ar roku. Izlases kārtībā pati esot parakstījusi dokumentus un tos nodevusi pastā nosūtīšanai adresātam, nezinot vai šādi rīkojies arī /pers. A/. Neatceroties, vai iepriekš esot redzējusi viņai uzrādīto /pers. A/ ar roku rakstīto iesniegumu. Varot apliecināt, ka šī dokumenta autors ir /pers. A/, jo atpazīstot viņa rokrakstu. Neatceroties, vai šādu iesniegumu būtu pārrakstījusi datorrakstā. Bez viņas (/pers. I/) bijušas vēl grāmatvedes palīdzes /pers. AJ/ un /pers. AL/, kuras arī pārrakstījušas datorrakstā /pers. A/ vēstules, un tās nosūtījušas pa pastu (*lietas 2.sējuma 130.-131., 136.lapa*).

[20] Lieciniece /pers. J/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā liecināja, ka kopš 1990.gada esot zvērināta notāre ar prakses vietu /adrese/. Ar /pers. A/ esot pazīstama, jo viņš esot zvērinātas notāres klients, 2016.gadā noteikti bijis klients. Lai izdotu dokumenta norakstu, kā zvērināta notāre klientam prasījusi iesniegt arī dokumenta oriģinālu. Dokumenta norakstu izgatavojusi pati vai pakļautībā strādājošs zvērināta notāra palīgs, vai biroja administrators, oriģinālu nokopējot kopētājā. Pēc tam taisījusi noraksta apliecinājumu, uzliekot spiedogu „noraksts", tad reizēm likuši, reizēm nelikuši spiedogu „personīgais paraksts" un/vai „zīmogs", tos likuši atkarībā no situācijas, jo neesot varējusi būt droša, ka paraksts tiešām ir norādītās personas paraksts un pareizais zīmogs. Mūsdienās praktiski netiekot aizpildīta īpašā noraksta veidlapa, bet uzreiz tiekot sagatavots noraksts, kā to ļaujot likumdošana. Savā praksē jau aptuveni 3 gadus neizsniedzot dokumenta kopijas. Kad sagatavojot norakstu, tad uz dokumenta uzliekot spiedogu „noraksts" un pārējās lietas, kas darāmas. Pēc tam gatavo dokumenta norakstu nokopējot, uz tā priekšpusē uzliekot spiedogu „kopija", pēc kā šo dokumentu ar oriģinālo spiedogu „kopija" ieliekot savā lietvedībā kā savu eksemplāru, tikai klientam atdodot „Noraksta" oriģinālu. Saskaņā ar Notariāta likuma 120.panta otro daļu saprotot, ka dokumenta noraksts un kopija esot praktiski viens un tas pats. No dokumenta, kuru ir parakstījušas trīs dažādas personas, kopijas, kuru apliecinājis tikai viens no oriģinālā dokumenta parakstītājiem, varot izgatavot norakstu. Šajā gadījumā kā zvērināta notāre, apliecinot, ka viņai izsniegtais noraksts atbilstot oriģinālam, tas ir, apliecinātai kopijai, ko persona iesniegusi. No noraksta varot izsniegt arī kopiju, kā arī norakstu, ko noformējot atbilstoši iepriekš minētajam. Ja apliecināmais dokuments ir uz vairākām lapām, tad sagatavojot tā norakstu, norādot uz cik lapām ir noraksts. Numurējot tikai pirmo lapu, bet uz visām nākamajām lapām ar roku numuru ierakstot lapas apakšējā labajā stūrī. Ja dokuments jau iepriekš bijis numurēts, tad lapas numurus ierakstot lapas apakšā pa vidu. Samaksu par pakalpojumu klients veicot uz vietas birojā, norēķinoties gan ar skaidru naudu, gan maksājuma karti.

2016.gada februārī izsniegtais noraksta apliecinājums reģistrēts reģistrā ar Nr./numurs/, izsniegtais dokuments neesot saglabāts, jo tas netiekot darīts. Pēc iekasētās naudas summas lieluma secinot, ka apliecinājusi dokumentu uz divām lapām un dokumentu, no kura bijis jāizgatavo noraksts, to uzrādījis /pers. H/ no /vietas nosaukums/. Šo personu nepazīstot.

Izsniedzot apliecinājumus, numurētas tiekot tikai tās lapas, kāda dokumenta atvasinājumu izsniedzot, notāra apliecinājuma lapa netiekot numurēta. Ja apliecināšanai iesniegts dokuments apdrukāts uz vienas lapas no abām pusēm, tad apliecinot tā arī norādot „uz vienas lapas". Precizē, ka norakstā (dokumenta atvasinājumā) tiekot numurētas visas lapas, ieskaitot zvērināta notāra apliecinājumu, bet klients maksājot tikai par iesniegtā dokumenta noraksta lapām, tas nozīmējot, ja tiekot uzrādīts dokuments uz divām lapām, tad noraksts būšot uz trim lapām, kas cauršūtas un sanumurētas. Tādā gadījumā, ja klients maksājot par 2 lapām, tad noraksta pēdējās lapas aizmugurē uz aukliņas un līmlapiņas tiekot norādīts lapu kopējais skaits.

Par /datums/apliecinājumu ar reģistrācijas Nr./numurs//pers. H/ norēķinājies skaidrā naudā, nopratināšanas protokolam pievienojot šī čeka kopiju. Pēc reģistriem savā datorā redzot, ka minētais apliecinājums izsniegts kā noraksts vienā eksemplārā. Pratināšanas laikā uzrādītajā /datums/Izlīguma norakstā un kopijā uz trim lapām, to aplūkojot, secinot, ka visdrīzāk norakstu izsniegusi no šī dokumenta oriģināla, esot pārliecināta, ka viņai uzrādīts dokumenta oriģināls uz vienas lapas, kas apdrukāts no abām pusēm. Dokumentā esot redzams viņas (/pers. J/) spiedogs „noraksts". Savukārt uz dokumenta spiedogs „kopija" neesot viņas biroja spiedogs, jo birojā šis spiedogs esot nedaudz savādāks, ko nodemonstrējusi nopratināšanas protokolam pievienotajā čeka kopijā. Ja būtu taisījusi norakstu no šī dokumenta atvasinājuma, tad būtu jābūt vēl vienai lapai pa vidu pirms zvērināta notāra apliecinājuma, par to, cik lapas ir cauršūtas un sanumurētas. Aizdomīgi šķietot tas, ka neesot redzamas lapas numerācijas zīmes, neesot nokopētās lapas aizmugure ar zvērināta notāra apliecinājumu, par to, cik lapas sanumurētas un cauršūtas. Tādēļ pieļaujot, ka zvērināta notāra norakstam tikusi

izgatavota kopija, neesot redzams, kas šādu kopiju izdevis un apliecinājis, lai tai būtu juridisks spēks. Attiecībā uz spiedogiem „personīgais paraksts" un „noraksts", kas atrodas uzrādītā dokumenta kopijas 2.lapā, apliecinot, ka tie esot viņas (/pers. J/) biroja spiedogi. Viennozīmīgi varot apliecināt, ka, izgatavojot dokumenta atvasinājumu, /pers. H/ viņai uzrādījis dokumenta oriģinālu, dokumenta noraksts ticis sastādīts vienā eksemplārā. Gadījumā, ja klients iesniedzot izgatavotu dokumenta kopiju, tad tas tiekot salīdzināts sistēmā. Kopijas izgatavošanai klients iesniedzot dokumentu, no kura nepieciešams izgatavot apliecinātu atvasinājumu. Ja nepieciešams izgatavot kopiju no oriģināla, tad esot jāiesniedz dokumenta oriģināls. Šobrīd (2021.gadā) dokumenta atvasinājumu esot iespējams izgatavot arī no apliecinātas kopijas, šāda kārtība esot pāris gadus (*lietas 2.sējuma 137. - 140., 144.lapa*).

Pirmās instances tiesas sēdē lieciniece /pers. J/ apstiprināja, ka viņai uzrādītais Izlīguma līguma notariāli apstiprināts noraksts izgatavots no dokumenta oriģināla, to pārbaudot vizuāli. Bez uzrādīta oriģināla šāds dokuments netiktu izsniegts. Dokumenta oriģināls bijis uz 1 lapas, 2 lapaspusēm, noraksts izgatavots uz 3 lapām. Šāda dokumenta izgatavošanas izmaksas esot bijušas 5,30 LVL, kas sevī ietvērušas valsts nodevu un zvērināta notāra amata atlīdzību. Dokumenta oriģinālu un izgatavoto atvasinājumu atdevusi atpakaļ dokumenta oriģināla uzrādītājam. Birojā paliekot tikai ieraksts reģistrā par atvasinājuma izgatavošanu, tajā norādīts, kad kopija apliecināta, ar kādu numuru tā reģistrēta, kurš dokumentu uzrādījis, un kāda samaksa veikta. Izgatavojot atvasinājumu, tikusi izvērtēta tā atbilstība oriģinālam, neesot ticis vērtēts, kas šo dokumentu parakstījis. Neatceroties, vai kāda cita persona būtu atnesusi apliecināt /pers. A/ parakstītus dokumentus, taču neesot aizliegts atnest apliecināt vai izgatavot atvasinājumus citas personas parakstītiem dokumentiem.

[21] Lieciniece /pers. K/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā liecināja, ka gan /pers. A/, gan z/s /Nosaukums A/ esot viņas kā zvērinātas advokātes pastāvīgie un ilggadējie klienti, kurus pārstāvot kopš 2011.gada, ko apliecinot izsniegtās pilnvaras. Ar /pers. A/ gan kā ar fizisku personu, gan kā zemnieku saimniecības un sabiedrības ar ierobežotu atbildību pārstāvi sazinājusies regulāri, jo pastāvīgi bijusi pārstāve vairākās lietās, no kurām vismaz trīs esot tiešā saistībā ar /uzvārds/ ģimeni (ar SIA /Nosaukums B2/ saistītās personas), kura regulāri sniedzot tiesās prasības par dažādu darījumu apstrīdēšanu, laulāto kopmantas sadali, kopīpašumu izbeigšanu, lai tādā veidā kavētu pēc 2008.gada izpildu raksta uzsāktās izpildu darbības pret /pers. C/ par labu /pers. A/. Parasti ar /pers. A/ sazinājušies elektroniski un pa telefonu, retāk klātienē. Par prasības celšanu par /datums/Izlīgumu ar viņu (/pers. K/) kā vienmēr sazinājies /pers. A/, taču konkrētus apstākļus vairs neatceroties, neuzskatot, ka tam būtu kāda nozīme. Sarunas par prasības celšanu esot sāktas jau 2015.gada nogalē, taču līgums par konkrētās juridiskās palīdzības sniegšanu ticis noslēgts 2016.gada 7.novembrī, kad arī iesniegta prasība tiesā.

/datums/Izlīguma kopiju /pers. A/ atsūtījis elektroniski, vai arī iedevis pie tikšanās jau 2015.gadā, kad uzsāktas sarunas par iespējamās prasības celšanu. Kad iepazinusies ar Izlīgumu un juridiskais viedoklis bijis, ka ir iespējams celt prasību pret SIA /Nosaukums B2/ par izlīguma izpildi un attiecīgā parāda un līgumsoda piedziņu, lūgusi /pers. A/ sagatavot izlīguma oriģinālu, lai to varētu uzrādīt šķīrējtiesai. /pers. A/ atbildējis, ka izlīguma oriģināls atrodoties kriminālprocesā Nr./numurs/, kur tas ar /datums/iesniegumu ticis iesniegts. Viņas (/pers. K/) rīcībā Izlīguma oriģināls nekad neesot bijis. /pers. A/ devusi padomu, ka tādā gadījumā varbūt esot iespējams no kriminālprocesā iesniegtā oriģināla izgatavot notariāli apstiprinātu kopiju, kas pilnībā atbilstu Civilprocesa likuma prasībām par dokumentu atvasinājumiem. /pers. A/ pēc kāda laika (varētu būt 2016.gada pavasarī) iedevis viņai (/pers. K/) Izlīguma notariālu norakstu, iespējams to atsūtījis pa pastu. Izlīguma notariālā kopija iesniegta Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā kopā ar prasības pieteikumu. Dokumenta atvasinājumu varot izgatavot kā notariāli apstiprinātu dokumenta kopiju, tādējādi neesot nepieciešams iesniegt dokumenta oriģinālu. Viņas (/pers. K/) rīcībā personīgai lietošanai bijusi tikai notariāla noraksta parasta kopija, lai zinātu tās saturu un spētu klientu pārstāvēt tiesā. Minēto dokumentu iesniegusi šķīrējtiesā, vēlāk to redzējusi pievienotu lietas materiāliem, neesot bijis pamata apšaubīt notariāli apstiprināta dokumenta atvasinājumu. Iesniedzot prasības pieteikumu Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā par Izlīguma izpildi - parāda un līgumsoda piedziņu, prasība tikusi pamatota ar Izlīgumu, kurš pats par sevi civiltiesiskā izpratnē esot darījums (līgums), jo ar šo dokumentu līdzēji esot vienojušies par līguma nosacījumiem un to izpildes kārtību, šāda vienošanās tās dalībniekiem esot jāpilda un, ja tā no kāda dalībnieka puses netiekot pildīta, tad varot prasīt līguma izpildi, tai skaitā tiesas ceļā. Minētā Izlīguma sakarā ārpustiesas kārtībā pretenzijas neesot rakstījusi. Prasību šķīrējtiesā iesniegusi uz pilnvaras un advokāta ordera pamata, 2017.gada 3.februārī Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā tiesas sēdē pārstāvējusi prasītāju. Tiesas sēdē atbildētājs lūdzis iesniegt Izlīguma oriģinālu, attiecīgi lūgusi to iesniegt savam klientam, taču /pers. A/ sniedzis informāciju, ka Izlīguma oriģināls esot pievienots kriminālprocesa materiāliem. Procesa laikā šķīrējtiesā atbildētājs pieteicis lūgumu par procesa apturēšanu, lūgums pamatots ar apstākli, ka vispārējā civiltiesību tiesā iesniegts pieteikums par šķīrējtiesas klauzulas apstrīdēšanu. Minētie lūgumi būtu varējuši apgrūtināt izpildu raksta izsniegšanu lietā, šķīrējtiesas tiesnesis šo lūgumu noraidījis, taču atbildētājs atkārtoti tiesas sēdē lūdzis apturēt lietu, lūgumu pamatojis ar to, ka vispārējās jurisdikcijas tiesā iesniegts pieteikums un uzsākts kriminālprocess. Ar šķīrējtiesas lēmumu prasība apmierināta, /pers. A/ neesot ietekmējis šķīrējtiesu lēmuma pieņemšanā. Viņas (/pers. K/) laulātais /pers. L/ neesot bijis šķīrējtiesas tiesnesis (*lietas 2.sējuma 147. - 148., 150. - 151.lapa*).

Uzrādot lieciniecei /pers. K/ /datums/Izlīguma noraksta kopiju, /datums/Aizdevuma līgumu, iesniegumu kriminālprocesā par aizdevuma līguma un Izlīguma līgumu oriģinālu pievienošanu lietas materiāliem un /datums/Izlīguma līguma kopiju, lieciniece paskaidroja, ka iesniegšanai šķīrējtiesā viņai bijis Izlīguma notariāls kopijas apliecinājums, /datums/Aizdevuma līgumu un /datums/Izlīguma līgumu neesot sastādījusi, lietas materiālos esošais iesniegums kā pavaddokuments aizdevuma līguma pievienošanai kriminallietas materiāliem viņai nosūtīts uz e-pastu 2016.gada 7.decembrī un to 2017.gada janvārī iesniegusi šķīrējtiesā.

[22] Liecinieks /pers. L/ pirmstiesas kriminālprocesā un pirmās instances tiesā liecināja, ka /pers. A/ zinot kā savas sievas klientu, abiem ar sievu birojs atrodoties vienās telpās, esot /pers. A/ tur redzējis, pats /pers. A/ nekad neesot konsultējis, personīgi nepazīstot. Kopš 2005.gada šķīrējtiesas reģistrēšanas brīža esot tās dibinātājs un valdes loceklis, veicis lietu sadali, kā šķīrējtiesnesis neesot strādājis. Izlēmis jautājumus par prasības pieteikuma pieņemšanas piekritību un par šķīrējtiesneša iecelšanu. Pēc šķīrējtiesas tiesneša sprieduma apliecinājis tā parakstu. Pašu dibinātajā šķīrējtiesā par tiesnesi neesot strādājis, nevienu arī neesot konsultējis, lai gan likums ļaujot pildīt šķīrējtiesneša pienākumus paša dibinātajā šķīrējtiesā. Lietu sadalē neesot bijusi kāda noteikta kārtība, tā notikusi, ņemot vērā tiesnešu noslodzi. Lietas izskatīšana un lēmuma pieņemšana esot tikai šķīrējtiesneša atbildība un kompetence, šķīrējtiesas tiesneši neesot pakļauti valdes loceklim, visi esot pašnodarbinātie, atlīdzību saņemot saskaņā ar reglamentā noteikto. Bieži esot situācijas, kad prasītājs lūdz iecelt konkrētu šķīrējtiesnesi, ja šāds lūgums netiekot izteikts, tad tiesnesi ieceļot viņš (/pers. L/) pēc saraksta. Konkrētajā gadījumā (/pers. A/ prasībā) /pers. M/ par tiesnesi iecelts pēc prasītāja lūguma. /pers. M/ kā tiesnesis bijis ļoti rūpīgs, pedantisks un kompetents. Par šī tiesneša iecelšanu iebildumus cēlis atbildētājs, taču noraidījums tiesnesim neesot pieteikts. Visi lietas materiāli glabājoties šķīrējtiesas telpās, viņam (/pers. L/) esot tiem piekļuve. Procesa dalībnieki ar lietas materiāliem iepazīstoties šķīrējtiesas darbinieka klātbūtnē. Tiesas sēdē piedaloties tiesas sēdes sekretāre, ja procesa dalībnieki izteikuši lūgumu protokolēt sēdi (*lietas 2.sējuma 156.lapa*).

[23] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punku pirmās instances tiesas sēdē nolasītas liecinieka /pers. M/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās liecības, kur liecinieks liecināja, ka esot Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas tiesnesis kopš tās dibināšanas brīža. 2017.gada 3.februārī Liepājā, Kr.Barona ielā 8-1N, Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas telpās tikusi skatīta lieta /nosaukums/rajona z/s /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, un /pers. A/ prasībā pret SIA /Nosaukums B2/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par parāda un līgumsoda piedziņu. Šajā lietā 2016.gada 24.novembrī Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas dibinātājs /pers. L/ ar lēmumu Nr./numurs/ nolēmis atzīt, ka strīds pakļauts šķīrējtiesai, uzsākt šķīrējtiesas procesu un par šķīrējtiesas tiesnesi iecelt viņu (/pers. M/). /pers. A/ personīgi nepazīstot, ar viņu nekad dzīvē neesot ticies un runājis. /pers. K/ pazīstot,

esot kolēģi. Lietas pēc būtības neizskatot šķīrējtiesa, bet šķīrējtiesnesis, kuru konkrētajā lietā ieceļot šķīrējtiesa, un ar to šķīrējtiesa savu darbību beidzot, lietā pēc būtības neko neizlemjot. Tālāk lietas izskatīšana esot šķīrējtiesneša atbildība. Nopratināšanas laikā lieciniekam uzrādīta Kurzemes rajona šķīrējtiesas apstiprināta /datums/sprieduma kopija lietā Nr./numurs/, kuru viņš (/pers. M/) rakstījis un kura lietas 5.lapā norādīts, ka /datums/noslēgtā Izlīguma oriģinālu nav iespējams pievienot lietai, jo ne pēc prasītāju, ne šķīrējtiesas pieprasījuma Valsts policija to neiesniedzot. Prasītāju lietā pārstāvējusi zvērināta advokāte /pers. K/, kura paskaidrojusi, ka izlīguma oriģināls, pēc prasītāja sniegtās informācijas, atrodoties Valsts policijā krimināllietā un policija pēc prasītāja pieprasījuma dokumentu oriģinālus nesniedzot. Kā šķīrējtiesas tiesnesis Valsts policijai rakstiski informāciju neesot pieprasījis. Neatceroties, vai telefoniski pieprasījis informāciju Valsts policijai par Izlīguma oriģināla atrašanās vietu, vai paļāvies uz prasītāju pārstāves zvērinātas advokātes /pers. K/ teikto. Līdz ar ko spriedumā norādītā frāze par to, ka „ne šķīrējtiesas pieprasījuma Valsts policija to nesniedz", esot neprecīza. 2017.gada 22.jūnija Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas atbildē policijai pareizi esot norādīts, ka Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa neesot vērsusies Valsts policijā ar lūgumu izsniegt /datums/Izlīguma oriģinālu (*lietas 2.sējuma 159.-160.lapa*).

[24] Lieciniece /pers. E/ pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka 2005., 2006.gadā bijusi SIA /Nosaukums B2/ valdes locekle, pienākumos ietilpuši organizatoriskie un tehniskie darbi. Uzņēmumā bijuši trīs valdes locekļi, viņa (/pers. E/), /pers. F/ un /pers. C/. 2005., 2006.gadā dokumentus varējuši parakstīt katrs atsevišķi, pirms tam esot bijuši nepieciešami divi paraksti. Kopš 2007.gada valdē vairs neesot. Laika periodā no 2004.gada līdz 2006.gadam bijusi informēta par visiem darījumiem, darījumu dokumenti glabājušies SIA /Nosaukums B2/ kantorī, daļa pie lietvedes /pers. F/, daļa pie grāmatvedes /pers. AK/, daļu dokumentu - valdes sēžu protokolus, pilnsapulču protokolus, līgumus, vienošanās /pers. C/ glabājis pie sevis. SIA /Nosaukums B2/ un z/s /Nosaukums A/ starpā bijuši vairāki līgumi par pakalpojumiem. SIA /Nosaukums B2/ aizņēmusies no z/s /Nosaukums A/ naudu siena preses iegādei, zinājusi par darījumu dokumentiem, kuri bijuši saistībā ar /prece/un zemēm. Par naudas summas aizdošanas faktu uzzinājusi valdes sēdē, konkrēti par 10 000 LVL aizdevumu tehnikas iegādei, SIA /Nosaukums B2/ šo tehniku arī iegādājusies. Esot dzirdējusi gan par /datums/Aizdevuma līgumu, gan par /datums/Izlīguma līgumu. 2009.gadā izbeigusi darba attiecības ar SIA /Nosaukums B2/.

Lieciniecei par /datums/Izlīguma un /datums/Aizdevuma līguma esamību bijis zināms, uz Aizdevuma līguma esot /pers. C/ paraksts. Par aizdevuma summu esot dzirdējusi sapulcē 2014.gadā, neko sīkāk par šo faktu nezinot.

[25] Lieciniece /pers. F/ pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka 2005., 2006.gadā bijusi SIA /Nosaukums B2/ valdes locekle. Bez viņas valdē bijuši arī /pers. E/ un /pers. C/. Ar /pers. A/ sadarbojies /pers. C/, viņa veikusi saimniecisko darbību, bijusi kasiere, saņēmusi un reģistrējusi ienākošos un izejošos rakstus. Domājot, ka dokumenti, kurus kārtojis /pers. C/, neesot reģistrēti, taču dokumentus, kuri atnesti uz SIA /Nosaukums B2/ biroju, reģistrējusi. Dokumentu kopijas iereģistrējusi, oriģinālus paņēmis /pers. C/, ar /pers. A/ komunicējis /pers. C/. Grāmatvedības dokumentus neesot kontrolējusi un reģistrējusi. SIA /Nosaukums B2/ nodarbojusies ar lauksaimniecību, pārsvarā ar piena lopkopību, tās sadarbības partnere bijusi z/s /Nosaukums A/. Z/s /Nosaukums A/ sējusi labību SIA /Nosaukums B2/ zemē, SIA /Nosaukums B2/ ņēmusi /prece/lopbarībai no z/s /Nosaukums A/. 2007.gada jūnijā ienākuši dokumenti - Aizdevuma līgums un kases izdevumu orderis, pavadzīme par liela daudzuma /prece/saņemšanu nosūtīta parakstīšanai /pers. C/. Preču pavadzīmes parakstījuši valdes locekļi vai valdes priekšsēdētājs. 2005.gadā SIA /Nosaukums B2/ neesot izpildījusi saistības, ja tās būtu izpildījusi, tad grāmatvede to būtu darījusi zināmu. Zinot par /datums/Aizdevuma līgumu un /datums/Izlīguma līgumu, jo tādus SIA /Nosaukums B2/ saņēmusi, viņas (/pers. F/) rīcībā bijušas šo līgumu kopijas, dokumentu oriģinālus paņēmis /pers. C/. Minēto līgumu apspriešanā neesot piedalījusies, kopija 2007.gada vasarā iesniegta SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedībā, taču nevarot apgalvot, ka to redzējusi. Nezinot, vai minētie līgumi tikuši iereģistrēti lietvedībā. /datums/Aizdevuma līgums bijis par naudas un /prece/aizdošanu, līgumā saistības bijušas 27 000 Ls. Ar juristiem sazinājies un visas lietas kārtojis /pers. C/, līdz tiesvedībai valdē neesot notikusi šī līguma apspriešana. Saistībā ar šiem līgumiem tiesvedības neesot piedalījusies, par tām neko nezinot. Darba attiecības ar SIA /Nosaukums B2/ pārtraukusi 2013.gada maijā. Kopš 1991.gada līdz šim brīdim esot SIA /Nosaukums B2/ dalībniece, pēdējo reizi sapulcē piedalījusies pirms 2 gadiem. Sapulcēs ticis pieminēts Aizdevuma līgums. 2015.gada 13.maija dalībnieku sapulcē /pers. H/ deleģēts noskaidrot parāda summas apmēru, pati (/pers. F/), vadoties no /datums/Izlīguma līguma kopijas, aprēķinājusi parāda kopsummu, latus pārvēršot uz eiro, pierēķinot mēneša un dienu procentus, pieļaujot, ka /pers. A/ jau parāda kopsummu bijis aprēķinājis pats. Apstiprinot 2007.gada 11.jūlija atbildes vēstulē savu parakstu, taču neatceroties, ka to būtu sastādījusi, pieļaujot, ka to sastādījis jurists un viņa kā valdes locekle to parakstījusi.

[25] Eksperte /pers. N/ pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka, lai veiktu rokraksta ekspertīzi, eksperta rīcībā ir jābūt izpētāmajam dokumentam, personas rokrakstu un parakstu paraugiem, eksperimentāliem rokraksta paraugiem, kas izpildīti tieši ekspertīzes veikšanai. Ja ekspertīzes veikšanai materiāli eksperta rīcībā nav nodoti pietiekami, tas atspoguļojoties ekspertīzē. Šādā situācijā, eksperts sazinoties ar ekspertīzes noteicēju, lūdzot papildus informāciju un papildus materiālu iesniegšanu. Ja materiālus papildus iesniegt nav iespējams, tad ekspertīze veikta un atzinums sniegts tādā apjomā, kā tas ir iespējams, atzinumā norādot ierobežojošos faktorus. Faktorus (kā piemēram, briļļu lietošana), ja tas varot būtiski ietekmēt izpēti, eksperti, veicot ekspertīzi, vērtējot, prasot iesniegt attiecīgu informāciju. Tas tiekot darīts, ja tiek konstatēti kādi neierasti izpildīšanas apstākļi, tad procesa virzītājam tiekot prasīta informācija par izpildīšanas apstākļiem. Atzinumā tiek norādīti visi ekspertīzē konstatētie apstākļi. Ekspertam neesot metodes, lai noteiktu, vai parakstu izpildījusi sieviete vai vīrietis.

[26] Eksperte /pers. R/ pirmās instances tiesas sēdē liecināja, ka eksperts atzinumā Nr./numurs/ (*lietas 1.sējuma 99-101.lapa*) nepieļauj iespēju, ka persona (/pers. B/) parakstu izpildījusi, tas esot jāsaprot kā atzinums, ka persona nav izpildījusi parakstu. Eksperta atzinuma pētījumu daļā ir norādīts iemesls, ierobežojošie faktori, kādēļ nav bijis iespējams sniegt secinājumus kategoriskā formā, proti, konstatēti divi ierobežojošie faktori. Pie šādiem apstākļiem eksperts nevarot sniegt kategorisku atbildi.

Sniedzot skaidrojumu par ekspertīzes atzinumā Nr./numurs/ norādīto (*lietas 1.sējuma 212.lapa*), eksperte /pers. R/ liecināja, ka eksperta atzinumam ir pievienota secinājumu skala, no kuras izriet, ka ir 9 pakāpju secinājumi, katram secinājumam pievienots skaidrojums. Secinājumā norādītais „varētu nebūt izpildījis" liecinot par to, ka ekspertam ir bijis tāds pietiekams pazīmju kopums, lai sniegtu šādu secinājumu. Eksperta atzinumā norādīts, ka izpētāmais paraksts varētu būt izpildīts, atdarinot /pers. B/ parakstu un tajā neatspoguļojas rakstītāja rokraksta individuālās pazīmes. Neesot iespējams pateikt, kurš parakstu ir atdarinājis (/pers. A/, /pers. H/ vai /pers. G/), jo izpildītājs nesaglabājot sava rokraksta individuālās un vispārējās pazīmes, bet noskatījies, kā paraksts ticis rakstīts, tas esot pavisam cits ieraksts, kas eksperta atzinumā minēts.

[27] Eksperts /pers. S/, atbildot uz jautājumiem par eksperta uzziņā norādīto (*lietas 1.sējuma 206.lapa*), pirmās instances tiesā liecināja, ka dokumenta kopija pats par sevi neesot iemesls tam, lai slēdzienā eksperts nevarētu izdarīt kategoriskus secinājumus, ja pazīmes pietiekot, tad secinājumi tiekot izteikti kategoriskā formā, eksperts atzinumā norādot, ja dokumenta kopija bijusi sliktā kvalitātē. Kategoriskā formā secinājumus liedzot izteikt arī paraksta kā tāda pazīmju kopums, daudzums. Ja pazīmes pietiekot, piemēram dokumenta oriģināla, lai dotu kategorisku secinājumu, tad šī paša dokumenta kopijas gadījumā tās varētu pietikt varbūtējam secinājumam. Eksperta atzinumā vienmēr tiekot norādīts konkrētais iemesls, kāpēc secinājums nav bijis nosakāms kategoriskā formā, proti, kvalitātes vai pazīmju trūkuma dēļ.

[28] Eksperte /pers. O/, sniedzot skaidrojumu par ekspertīzes atzinumā Nr./numurs/ (*lietas 1.sējuma 223.lapa*) norādīto, pirmās instances tiesā liecināja, ka eksperta rīcībā bijis materiāls, ar kuru varēts veikt ekspertīzi. Atzinums sniegts atteikuma formā, jo izpētāmais paraksts nav izpildīts brīvi rokrakstā, nav bijis iespējams izpētīt paraksta oriģinālu un līdz ar to nav iespējams noteikt ar kādiem tehniskiem vai kādiem citiem paņēmieniem paraksts ir izpildīts, līdz ar ko neesot iespējams identificēt paraksta izpildītāju. No rokraksta ekspertīzes viedokļa neesot iespējams noteikt dokumenta sastādīšanas laiku. Tā būtu dokumentu tehnisko ekspertīžu joma un ekspertes par minēto neesot kompetentas sniegt viedokli.

[29] Eksperte /pers. P/ pirmās instances tiesas sēdē, sniedzot liecību, pievienojās ekspertu /pers. R/ un /pers. N/ sniegtajam skaidrojumam.

[30] Bez minētajām liecībām lietā iegūti un pārbaudīti rakstveida pierādījumi.

[30.1] No SIA /Nosaukums B2/ valdes locekļa /pers. D/ 2016.gada 15.decembra iesnieguma Ģenerālprokuratūrai (*lietas 1.sējuma 2.-5.lapa*) un 2017.gada 7.februāra iesnieguma VP KRP Liepājas iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļai (*lietas 1.sējuma 29.-30.lapa*) izriet, ka lūgts uzsākt kriminālprocesu, pievienot lietas materiāliem dokumentus un pieprasīt izlīguma oriģinālu saistībā ar iespējamo /datums/Izlīguma viltošanu un tā izmantošanu, ceļot prasību Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā par dokumenta viltošanu, viltota dokumenta izmantošanu un naudas līdzekļu izkrāpšanu no SIA /Nosaukums B2/.

[30.2] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2016.gada 24.novembra dibinātāja lēmuma un paziņojuma SIA /Nosaukums B2/ redzams, ka /datums/šķīrējtiesā saņemts z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/ prasības pieteikums (*lietas 1.sējuma 8.-11.lapa*) pret SIA /Nosaukums B2/, pieņemts lēmums par šķīrējtiesas procesa uzsākšanu minētajā lietā un par šķīrējtiesnesi iecelts /pers. M/ (*lietas 1.sējuma 6., 7.lapa*).

[30.3] No Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2011.gada 15.marta sprieduma lietā Nr./numurs/(*lietas 1.sējuma 17.-24., 198.- 202. lapa*) izriet, ka /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ prasība pret SIA /Nosaukums B2/ par 27 000 LVL apmērā pamatota ar /datums/Aizdevuma līgumu (*lietas 1.sējuma 15.-16.lapa*), nevis ar jaunāku - /datums/Izlīguma līgumu (*lietas 1.sējuma 12.-14., 231.-234.lapa*), kurš, kā pats apsūdzētais /pers. A/ liecina, esot bijis noslēgts starp tām pašām pusēm un saistībām, tāpēc /datums/Aizdevuma līgums neesot ticis izpildīts, kas liecina par to, ka /pers. A/ bijusi saprotama konkrētā Izlīguma līguma kā iespējamā Aizdevuma līguma pārjaunojuma līguma būtība. Ar minēto spriedumu /datums/Aizdevuma līgums atzīts par spēkā neesošu.

[30.4] No /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ pilnvarotās pārstāves /pers. K/ 2017.gada 3.janvāra iesnieguma šķīrējtiesai „Par dokumenta oriģināla iesniegšanu" ar tam pielikumā esošo iesniegumu kriminālprocesā Nr./numurs/redzams, ka, sniedzot prasību šķīrējtiesā, /pers. A/ pilnvarotā persona iesniegusi /datums/Izlīguma kopiju, norādot, ka dokumenta oriģināls iesniegts Valsts policijā (*lietas 1.sējuma 31.-33., 235.lapa*).

[30.5] No SIA /Nosaukums B2/ valdes locekļa /pers. D/ 2017.gada 24.februāra iesnieguma izriet, ka tiek lūgts pievienot dokumentus kriminālprocesa Nr./numurs/materiāliem (*lietas 1.sējuma 35.lapa*).

[30.6] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2017.gada 13.februāra pavadraksta izriet, ka SIA /Nosaukums B2/ nosūtīts šķīrējtiesas spriedums (*lietas 1.sējuma 36.lapa*).

[30.7] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/sprieduma lietā Nr./numurs/ redzams, ka z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/ prasība pret SIA /Nosaukums B2/ par parāda un līgumsoda piedziņu apmierināta pilnībā un no SIA /Nosaukums B2/ par labu z/s /Nosaukums A/ piedzīts pamatparāds 19 208,77 EUR, lietojuma procenti 19 208,77 EUR un līgumsods 1 920,87 EUR, kopā 40 338,41 EUR. No SIA /Nosaukums B2/ par labu /pers. A/ piedzīts pamatparāds 19 208,77 EUR, lietojuma procenti 19 208,77 EUR un līgumsods 1 920,87 EUR, kopā 40 338,41 EUR. No SIA /Nosaukums B2/ par labu z/s /Nosaukums A/ piedzīti tiesāšanās izdevumi - tiesvedības maksa 958,54 EUR, šķīrējtiesneša honorārs 640 EUR un samaksa par juridiskajiem pakalpojumiem 4 880,95 EUR, kopā 6 479,79 EUR (*lietas 1.sējuma 37. - 44., 239. - 246.lapa*).

[30.8] No SIA /Nosaukums B2/ valdes locekļa /pers. D/ 2018.gada 10.decembra iesnieguma kriminālprocesā Nr./numurs/izriet, ka tiek lūgts pārbaudīt informāciju saistībā ar /datums/Izlīguma oriģinālu (*lietas 1.sējuma 53.-54.lapa*).

[30.9] No SIA /Nosaukums A2/ pilnvarotās personas /pers. K/ un /pers. A/ iesniegumiem tiesai civillietā Nr./numurs/redzams, ka 2018.gada 15.novembrī ne /pers. A/, ne viņa pilnvarotās personas rīcībā /datums/Izlīguma oriģināls nav bijis (*lietas 1.sējuma 55. - 56., 189. - 190.lapa*).

[30.10] No Kurzemes rajona tiesas 2018.gada 14.jūnija sprieduma civillietā Nr./numurs/izriet, ka atzīts par spēkā neesošu 2015.gada 13.maija šķīrējtiesas līgums, kurš kā atsevišķs noteikums iekļauts /datums/Izlīguma līguma, kas noslēgts starp SIA /Nosaukums B2/, SIA /Nosaukums A2/ un /pers. A/ 2.2. punktā, par ko izdots izpildu raksts (*lietas 1.sējuma 61. - 70.lapa; 4.sējuma 5. - 9.lapa*) .

[30.11] No SIA /Nosaukums B2/valdes locekļa /pers. D/ 2018.gada 18.oktobra iesnieguma kriminālprocesā Nr./numurs/redzams, ka izteikts lūgums veikt procesuālās darbības saistībā ar iespējamo /datums/Izlīguma viltošanu (*lietas 1.sējuma 72.-75.lapa*).

[30.12] No Kuldīgas rajona tiesas 2018.gada 17.janvāra pieprasījuma VP KRP /nosaukums/iecirknim izsniegt /datums/Izlīguma oriģinālu un uz to sniegtās atbildes izriet, ka izlīguma oriģināls kriminālprocesa Nr./numurs/materiālos neatrodas, pievienošanai lietas materiāliem iesniegta tikai minētā dokumenta kopija (*lietas 1.sējuma 76. - 77 lapa; 4.sējuma 18. - 19.lapa*).

[30.13] No Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 19.jūnija sprieduma civillietā Nr./numurs/redzams, ka atzīts par spēkā neesošu /datums/izlīgums un tajā ietvertais šķīrējtiesas līgums (*lietas 1.sējuma 84. - 93., 96.lapa; 4.sējuma 10. - 17.lapa*).

[30.14] No SIA /Nosaukums B2/ valdes locekļa /pers. D/ 2018.gada 25.februāra iesnieguma kriminālprocesā Nr./numurs/izriet, ka tiek lūgts nozīmēt rokraksta ekspertīzi (*lietas 1.sējuma 97. - 98.lapa*).

[30.15] No Kurzemes rajona tiesā civillietā Nr./numurs/SIA /Nosaukums B2/ prasībā pret /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ par /datums/izlīguma un tajā iekļautā šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu, veiktās rokraksta ekspertīzes /datums/atzinuma Nr./numurs/ izriet, ka parakstu /pers. B/ vārdā /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, noraksta kopijas 2.lapas sadaļā „Kreditori" paraksta rindā /pers. B/ varētu nebūt izpildījis /pers. B/. Paraksts varētu būt izpildīts, atdarinot /pers. B/ parakstu. Sniegt secinājumus kategoriskā formā nav bijis iespējams izpētāmā paraksta vienkāršoti izpildītā grafiskā materiāla dēļ un tādēļ, ka tas nav izpildīts brīvi rokrakstā (*lietas 1.sējuma 99. - 102., 183. - 185., 188.lapa*).

[30.16] No Lursoft datu bāzes izdrukas par SIA /Nosaukums B2/ redzama informācija par SIA amatpersonām (*lietas 1.sējuma 105. - 107., 178. - 180., 117. - 120.lapa*).

[30.17] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2016.gada 14.decembra lēmuma Nr./numurs/ izriet, ka noteikta šķīrējtiesas procesa piekritība un tiesneša iecelšana (*lietas 1.sējuma 112. -113.lapa*).

[30.18] No SIA /Nosaukums B2/ 2016.gada 7.decembra iesnieguma redzams, ka tiek sniegta atsauksme uz prasību (*lietas 1.sējuma 114. - 120.lapa*).

[30.19] No SIA /Nosaukums B2/ 2017.gada 31.janvāra un 3.februāra pieteikumiem izriet, ka tiek lūgts apturēt šķīrējtiesas procesu (*lietas 1.sējuma 121. - 123., 128. - 129.lapa*).

[30.20] No SIA /Nosaukums B2/ 2017.gada 31.janvāra un 3.februāra pieteikumiem redzams, ka tiek lūgts izprasīt dokumenta oriģinālu un pievienot pierādījumus lietai izprasīšanu (*lietas 1.sējuma 124. - 127.lapa*).

[30.21] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2016.gada 14.decembra paziņojuma izriet, ka pusēm tiek paziņots par pieņemto lēmumu Nr./numurs/ (*lietas 1.sējuma 130.lapa*).

[30.22] No SIA /Nosaukums B2/ 2016.gada 5.decembra prasības pieteikuma un 2017.gada 27.janvāra prasības pieteikuma grozījumiem redzams, ka tiek lūgts šķīrējtiesas līgumu un izlīgumu atzīt par spēkā neesošu (*lietas 1.sējuma 131. - 139.lapa*).

[30.23] No SIA /Nosaukums B2/ 2017.gada 14.februāra iesnieguma izriet, ka tiek sniegta atsauksme uz atbildētāju paskaidrojumiem un pieteikts lūgums civillietā Nr./numurs/(*lietas 1.sējuma 140. - 142.lapa*).

[30.24] No /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ rakstveida paskaidrojumiem civillietā Nr./numurs/SIA /Nosaukums B2/ prasībā par šķīrējtiesas līguma

atzīšanu par spēkā neesošu redzams, ka tiek pieteikts lūgums par civillietas nodošanu izskatīšanai citai tiesai (*lietas 1.sējuma 143. - 146.lapa*).

[30.25] No biedrības „Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa" apliecinātajām dokumentu kopijām izriet, ka apliecināta z/s /Nosaukums A/ 2016.gada 22.aprīļa pilnvaras, ordera, maksājuma uzdevumu, rēķinu kopijas (*lietas 1.sējuma 148. - 155.lapa*).

[30.26] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2018.gada 14.februāra sprieduma lietā Nr./numurs/ redzams, ka /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ prasība pret SIA /Nosaukums B2/ noraidīta pilnībā (*lietas 1.sējuma 158. - 159.lapa*).

[30.27] No /pers. A/ un z/s /Nosaukums A/ 2008.gada 16.janvāra prasības pieteikuma izriet, ka iesniegta prasība pret SIA /Nosaukums B2/ par pamatparāda, procentu un līgumsoda piedziņu 172 452,80 LVL un prasības nodrošināšanu, savukārt SIA /Nosaukums B2/ 2008.gada 3.martā civillietā Nr./numurs/iesniegusi pretprasības pieteikumu (*lietas 1.sējuma 194. - 197.lapa*).

[30.28] No Valsts tiesu ekspertīžu biroja sniegtās informācijas par kopētu parakstu izpēti redzams, ka, veicot ekspertīzi, pētot dokumentu kopijas, nav iespējams konstatēt visas tās pazīmes, kas atrodamas dokumenta oriģinālā. Gadījumā, ja nav iespējams ekspertīzei iesniegt dokumenta oriģinālu, eksperts novērtē kopijas kvalitāti (saskatāmību) - vai izpētāmais rokraksts/paraksts saskatāms, lai varētu veikt salīdzinošo izpēti, šādā gadījumā secinājums par kopētu parakstu kategoriskā formā netiek sniegts (*lietas 1.sējuma 204.lapa*).

[30.29] No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes informācijas par eksperta viedokli izriet, ka, veicot rokraksta (paraksta) izpēti pēc dokumenta kopijas, paraksta attēlam ir mazāka informatīva nozīmība kā paraksta oriģinālam, atsevišķos gadījumos pilnībā neatspoguļojas visas paraksta svītras, to izpildes secība. Tomēr tas neizslēdz iespēju kategoriskā formā secināt par paraksta izpildītāju, kā arī pazīmes, kas liecina par paraksta apzinātu izmainīšanu, var attēloties arī paraksta kopijā. Katrs gadījums vērtējams individuāli, bet, veicot ekspertīzi, eksperts vienmēr pārliecinās par iespējamu paraksta apzinātu izmainīšanu un ticamība eksperta atzinumam, pētot paraksta kopiju, ir tāda pati kā pētot šī paraksta oriģinālu (*lietas 1.sējuma 206., 208.lapa*).

[30.30] Valsts tiesu ekspertīžu biroja /datums/ Eksperta atzinumā Nr./numurs/ norādīts, ka parakstu /pers. B/ vārdā /datums/izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, norakstā 2.lapā sadaļā „Kreditori:" paraksta rindā „/pers. B/" varētu nebūt izpildījis /pers. B/. Paraksts varētu būt izpildīts, atdarinot /pers. B/ parakstu. Sniegt secinājumu kategoriskā formā nebija iespējams izpētāmā paraksta vienkāršoti izpildītā grafiskā materiāla dēļ, turklāt tas nav izpildīts brīvi rokrakstā.

Noteikt kas - /pers. A/, /pers. H/, /pers. G/ vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstu /pers. B/ vārdā, nebija iespējams. Izpētāmais paraksts varētu būt izpildīts, atdarinot /pers. B/ parakstu, un tajā neatspoguļojas rakstītāja rokraksta individuālās pazīmes.

Noteikt kas - pats /pers. C/ vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstu /pers. C/ vārdā /datums/izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, norakstā 2.lapā sadaļā „Parādnieks:" paraksta rindā „/pers. C/" nebija iespējams izpētāmā paraksta vienkāršotā, ierobežotā grafiskā materiāla dēļ, turklāt tas nav izpildīts brīvi rokrakstā.

Noteikt kas - /pers. A/, /pers. H/, /pers. G/ vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstu /pers. C/ vārdā /datums/izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, norakstā 2.lapā sadaļā „Parādnieks:" paraksta rindā „/pers. C/", nebija iespējams, jo izpētāmajam parastam un salīdzinošai izpētei iesniegtajiem rokraksta un paraksta paraugiem ir atšķirīgs grafiskais materiāls, un tie savstarpēji nav savienojami. Šī paša iemesla dēļ nebija iespējams noteikt, vai paraksts /pers. C/ vārdā ir izpildīts, atdarinot /pers. C/ parakstu.

Noteikt, vai parakstu /pers. B/ vārdā /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, norakstā 2.lapā sadaļā „Kreditori:" paraksta rindā „/pers. B/" un parakstu /pers. C/ vārdā /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, norakstā 2.lapā sadaļā „Parādnieks:" paraksta rindā „/pers. C/" ir izpildījusi viena persona, nebija iespējams, jo izpētāmajiem parakstiem ir atšķirīgs grafiskais materiāls, un tie savstarpēji nav savietojami (*lietas 1.sējuma 212. - 218.lapa*).

[30.31] Valsts tiesu ekspertīžu biroja /datums/ Eksperta atzinumā Nr./numurs/ norādīts, ka noteikt, vai parakstu /pers. A/ vārdā sadaļas „Kreditori" rindā „/pers. A/" /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, kopijā ir izpildījis pats /pers. A/, nebija iespējams, jo izpētāmais paraksts nav izpildīts brīvi rokrakstā.

Noteikt kas - /pers. A/, vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstu /pers. B/ vārdā sadaļas „Kreditori" rindā „/pers. B/" /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, kopijā, nebija iespējams, jo, salīdzinot izpētāmo parakstu /pers. B/ vārdā ar salīdzināmai izpētei iesniegtajiem /pers. A/ rokraksta un paraksta paraugiem, netika konstatētas ne sakritības, ne atšķirības tādā daudzumā, kas būtu pietiekams kādam noteiktam secinājumam, paraksts /pers. B/ vārdā varētu būt atdarināts, līdz ar to tajā neatspoguļojas izpildītāja rokraksta individuālās pazīmes.

Noteikt kas - /pers. A/ vai kāda cita persona ir izpildījusi parakstu /pers. C/ vārdā sadaļas „Parādnieks" rindā „/pers. C/" /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp kreditoriem /pers. B/, /pers. A/ un parādnieku /pers. C/, kopijā, nebija iespējams izpētāmā paraksta vienkāršotā un mazinformatīvā grafiskā materiāla dēļ, turklāt paraksts nav izpildīts brīvi rokrakstā. Salīdzinot izpētāmo parakstu /pers. C/ vārdā ar salīdzināmai izpētei iesniegtajiem /pers. A/ rokraksta un paraksta paraugiem, netika konstatētas ne sakritības, ne atšķirības tādā daudzumā, kas būtu pietiekams kādam noteiktam secinājumam (*lietas 1.sējuma 223. - 227.lapa*).

[30.32] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/sniegtās informācijas redzams, ka Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas lietas Nr./numurs/ materiālos atrodas /datums/Izlīguma noraksts, tā oriģinālu prasītāja pārstāve neesot iesniegusi, norādot, ka noraksts, kuru apstiprinājis zvērināts notārs, pielīdzināms dokumenta oriģinālam, papildus norādot, ka dokumenta oriģināls iesniegts Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldē pievienošanai kriminālprocesa Nr./numurs/materiāliem. Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa neesot vērsusies Valsts policijā ar lūgumu izsniegt minētā dokumenta oriģinālu, tāpat tai neesot bijis pienākums pārbaudīt izlīguma atrašanās vietu un neesot bijis pamata apšaubīt zvērināta notāra izdarīto apliecinājumu (*lietas 1.sējuma 230.lapa*).

[30.33] No apskates protokola izriet, ka 2020.gada 31.augustā veikta Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2017.gada 22.jūnija atbildei pievienotā /datums/Izlīguma noraksta apskate (*lietas 1.sējuma 236.lapa*).

[30.34] No tiesas sēdes protokola redzams, ka Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā /datums/skatīta z/s /Nosaukums A/ un /pers. A/ prasība pret SIA /Nosaukums B2/ par parāda un līgumsoda piedziņu un fiksēta tiesas sēdes gaita (*lietas 1.sējuma 247. - 258.lapa*).

[30.35] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas 2019.gada 12.augustā sniegtās informācijas un pielikumā pievienotās /pers. A/ 2011.gada 24.janvāra pilnvaras, 2016.gada 21.novembra ordera izriet, ka /pers. A/ pilnvarojis zvērinātu advokāti /pers. G/ iesniegt prasību Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā un pārstāvēt /pers. A/ prasībā par parāda un līgumsoda piedziņu no atbildētājas SIA /Nosaukums B2/ (*lietas 2.sējuma 2. - 4.lapa*).

[30.36] No AS „Swedbank" 2019.gada 29.augustā, 2019.gada 15.oktobrī un 2020.gada 22.septembrī sniegtajām ziņām redzams, ka 2016.gada 14.novembrī paraksta tiesības bankā rīkoties ar z/s /Nosaukums A/ kontu Nr./konta numurs/saskaņā ar bankā noformēto parakstu paraugu-pilnvaras karti bijušas /pers. B/ un /pers. I/, savukārt laika periodā no 2016.gada 1.novembra līdz 2016.gada 30.novembrim tiesības rīkoties ar internetbanku bijušas /pers. I/ (*lietas 2.sējuma 7., 9., 12.lapa*).

[30.37] No IeM informācijas sistēmas izdrukas izriet, ka kriminālprocess Nr./numurs/ierosināts pret /pers. C/ par svešas mantas prettiesisku iegūšanu (*lietas 2.sējuma 15.lapa*).

[30.38] No VP KRP /nosaukums/iecirkņa sniegtajām ziņām redzams, ka kriminālprocesā Nr./numurs/neatrodas un nav atradies /datums/Izlīguma starp /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B2/ oriģināls vai kopija, kā arī procesa virzītājs nav saņēmis un lietas materiālos neatrodas /pers.

A/ 2009.gada 7.jūlija iesniegums ar lūgumu pievienot lietas materiāliem minētā Izlīguma līguma oriģinālu (*lietas 2.sējuma 19., 21., 23.lapa*).

[30.39] No Kurzemes tiesu apgabala prokuratūras 2019.gada 20.jūnijā sniegtajām ziņām izriet, ka kriminālprocesa Nr./numurs/materiālos nav atradušies /pers. A/ 2009.gada 7.decembra iesniegums, kas adresēts VP KRP /nosaukums/ iecirknim ar lūgumu pievienot kriminālprocesa materiāliem aizdevuma līguma no /datums/, kas noslēgts starp z/s /Nosaukums A/, /pers. A/ un LKS /Nosaukums B/ un /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ oriģināli. Tāpat lietas materiālos neatrodas Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas, /pers. A/, /pers. K/ un z/s /Nosaukums A/ pieprasījums izsniegt no kriminālprocesa Nr./numurs/materiāliem /datums/Izlīguma, kas noslēgts starp /pers. A/, z/s /Nosaukums A/ un LKS /Nosaukums B/ oriģinālu uz 2 lapām (*lietas 2.sējuma 25.lapa*).

[30.40] No Lursoft datu bāzes izdrukas redzams, ka /pers. B/ laika periodā no 2009.gada 4.augusta līdz 2014.gada 10.februārim bijis z/s /Nosaukums A/ valdes loceklis ar pārstāvības/paraksta tiesībām pārstāvēt atsevišķi. Laika periodā no 2000.gada 13.marta līdz 2014.gada 3.aprīlim bijis SIA /Nosaukums A2/ direktors ar paraksta tiesībām (*lietas 2.sējuma 39. - 41.lapa*).

[30.41] Zemesgrāmatu izdrukas satur informāciju par nekustamiem īpašumiem /nosaukums un /nosaukums/, /nosaukums/novads (*lietas 2.sējuma 42. - 51.lapa)*.

[30.42] No /datums/dāvinājuma līguma izriet, ka /pers. A/ atdāvinājis sev piederošos īpašumus dēlam /pers. G/ (*lietas 2.sējuma 52. - 55.lapa*).

[30.43] Lursoft datu bāzes izdrukas satur informāciju par SIA /Nosaukums A2/ (*lietas 2.sējuma 56. - 68.lapa*).

[30.44] No VID nodokļu kontroles pārvaldes datu noliktavas sistēmas izdrukām redzams, ka /pers. B/ no 2000. līdz 2014.gadam bijis nodarbināts SIA /Nosaukums A2/ (*lietas 2.sējuma 69. - 83.lapa*).

[30.45] No Lursoft datu bāzes izdrukas izriet, ka /pers. H/ laika periodā no 2004.gada 3.novembra līdz 2006.gada 14.decembrim bijis SIA /Nosaukums B2/ valdes loceklis ar pārstāvības/paraksta tiesībām pārstāvēt atsevišķi, (*lietas 2.sējuma 114. - 116.lapa*).

[30.46] VID nodokļu kontroles pārvaldes datu noliktavas sistēmas izdrukas satur ziņas par /pers. H/ darba vietām no 2006. līdz 2011.gadam un 2016.gadā (*lietas 2.sējuma 121.-127.lapa*).

[30.47] VID 2019.gada 1.augustā sniegtā informācija satur ziņas par /pers. K/ 2016.gada novembrī deklarētajiem darījumiem ar SIA /Nosaukums A2/ (*lietas 2.sējuma 153.lapa*).

[30.48] Lursoft datu bāzes izdruka satur ziņas par biedrību „Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa" (*lietas 2.sējuma 157. - 158.lapa*).

[30.49] No /pers. A/ iesniegumiem un to pielikumiem redzams, ka /pers. A/ sniedzis ziņas kriminālprocesos Nr./numurs/u n Nr./numurs/(*lietas 2.sējuma 161. - 172., 198.lapa; 4.sējuma 18. - 24.lapa*).

[30.50] No izņemšanas protokoliem izriet, ka izņemti dokumenti rokraksta ekspertīzes veikšanai (*lietas 3.sējuma 3., 8. - 9., 22., 24., 30., 37. - 38., 41., 48., 54., 58.lapa*).

[30.51] No protokoliem par nepieciešamo paraugu ņemšanu salīdzinošajai izpētei redzams, ka paraugi ņemti no /pers. H/, /pers. G/, /pers. B/, /pers. C/ un /pers. A/ (*lietas 3.sējuma 62. - 106., 110. - 145.lapa*).

[30.52] No apskates protokola un tā pielikumiem izriet, ka 2018.gada 24.jūlijā tiek apskatīti kriminālprocesa izmeklēšanas laikā izņemtie dokumenti, kuros redzami /pers. B/, /pers. C/, /pers. A/, /pers. G/, /pers. H/ paraksti, kas nepieciešami ekspertīzes veikšanai – salīdzinošai izpētei (*lietas 3.sējuma 146. - 240.lapa*).

[30.53] No apsūdzētā liecībām pievienotajām dokumentu kopijām, /pers. A/ ieskatā, secināms, ka tie apstiprina Izlīguma līgumā norādīto saistību esamību (*lietas 5.sējuma 10.-33.lapa*).

[31] Izvērtējot norādītos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, apgabaltiesa atzīst, ka tie pilnībā apstiprina /pers. A/ vainu Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā, 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā ar šo spriedumu konstatētajā apjomā.

[31.1] Kriminālprocesa likuma 511.panta otrajā daļā ir noteikts, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Spriedums ir tiesisks un pamatots, ja tas atbilst Kriminālprocesa likuma 512.panta nosacījumiem, tostarp šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 512.panta otrajai daļai tiesa spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē; pierādījumiem, kurus saskaņā ar šā likuma 125.panta noteikumiem nav nepieciešams pārbaudīt; rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai; ziņām, kas fiksētas konkrētajā kriminālprocesā agrāk sniegtajās liecībās, ja aizstāvība piekritusi šo liecību izmantošanai; personas, kura tiesas sēdē sniedza liecības, konkrētajā pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām ziņām.

Apelācijas instances tiesa secina, ka pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, pirmās instances tiesas spriedums attiecībā uz /pers. A/ vainīguma konstatēšanu viltota dokumenta izmantošanā mantkārīgā nolūkā un krāpšanas lielā apmērā mēģinājumā pilnībā atbilst norādīto tiesību normu prasībām, un tiesa pierādījumos ietvertās ziņas par faktiem vērtējusi to kopumā un savstarpējā sakarībā.

Pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128.pantā. Savukārt izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ne tikai uzskaitījusi un pārbaudījusi tai iesniegtos pierādījumus, bet arī devusi tiem atbilstošu vērtējumu spriedumā, un pamatojusi izdarītos secinājumus uz pierādījumos ietvertajām ziņām, kā arī materiālo un procesuālo tiesību normām, tādā veidā ievērojot Kriminālprocesa likuma 9.nodaļā ietvertos kritērijus. Pirmās instances tiesas spriedums satur pietiekami detalizētu pierādījumu analīzi attiecībā uz /pers. A/ vainīguma konstatēšanu viltota dokumenta izmantošanā mantkārīgā nolūkā un krāpšanas lielā apmērā mēģinājumā, un lietā iegūtie fakti ir vērtēti to kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tas apstāklis vien, ka aizstāvība, vērtējot tos pašus pierādījumus, nonāk pie citiem secinājumiem, nevar būt par pamatu, lai atzītu, ka tiesas spriedums neatbilst Kriminālprocesa likumā izvirzītajām prasībām.

Turklāt, ņemot vērā, ka apelācijas instances tiesa arī izspriež lietu pēc būtības un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta piekto un astoto daļu, konstatējot no pirmās instances tiesas spriedumā norādītajiem atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma apstākļus, taisa pēc būtības jaunu spriedumu, sniedzams arī jauns pierādījumu izvērtējums.

[31.2] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādīto, ka ne no lēmumā par lietas nodošanu tiesai uzskaitītā pierādījumu saraksta, ne no pirmās instances tiesas sprieduma motivācijas nav saprotams, kādi pierādījumi attiecināmi un izmantoti /pers. A/ vainas pierādīšanā par katru noziedzīgo nodarījumu, apgabaltiesa vērš uzmanību uz Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2022.gada 27.janvāra lēmumā lietā Nr.SKK-14/2022 paustajām atziņām par to, ka gadījumos, kad persona viltojusi dokumentu, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, un šo viltoto dokumentu izmantojusi, lai izdarītu krāpšanu, personas darbības kvalificējamas atbilstoši Krimināllikuma 177.pantam un 275.pantam kā noziedzīgu nodarījumu reālā kopība. Dokumentu viltošana un viltotu dokumentu izmantošana ir sagatavošanās darbības, lai atvieglotu vai nodrošinātu svešas mantas vai tiesību uz mantu iegūšanu ar viltu – krāpšanu.

Ņemot vērā minētās atziņas, kā arī to, ka abi /pers. A/ inkriminētie noziedzīgie nodarījumi ir cieši saistīti, viens otru papildinoši un kvalificējami kā noziedzīgu nodarījumu reālā kopība, tad pierādījumi attiecībā uz abiem noziedzīgajiem nodarījumiem pēc būtības ir vieni un tie paši, tāpēc arī lietā iegūtie

pierādījumi pamatoti vērtējami un attiecināmi uz abiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kā to pareizi veikusi pirmās instances tiesa.

[31.3] Apelācijas instances tiesa atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzībā un apelācijas instances tiesas sēdē aizstāvības norādīto iebildumu, ka /pers. A/ izvirzītā apsūdzība ir nekonkrēta, neatbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta prasībām, kas liedz apsūdzētajam iespēju aizstāvēties.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmo daļu attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu apsūdzībā jānorāda pie krimināatbildības saucamo personu identificējošos datus, katra inkriminētā noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju, noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju un personas, kuras cietušas noziedzīga nodarījuma rezultātā.

Apgabaltiesa pilnībā pievienojas tiesību doktrīnā paustajam viedoklim, ka apsūdzībai jābūt tādai, kas atbilstu Kriminālprocesa likuma 527.panta pirmajā daļā iekļautajai norādei par notiesājoša sprieduma saturu, kur noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi tiek definēti kā „noziedzīgā nodarījuma apraksts", minot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku un vietu, izdarīšanas veidu, apsūdzētā vainas formu, motīvus un šā nodarījuma sekas, ciktāl tos iespējams noskaidrot (*Ā.Meikališa, K.Strada-Rozenberga. Krimināprocess. Raksti. 2005-2010 - Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2010. - 591.lpp.*). Senāts jau vairākkārt iepriekš ir norādījis, ka Kriminālprocesa likuma 405.pants, kurā norādītas prasības apsūdzības saturam, jāaplūko kopsakarā ar Kriminālprocesa likuma 20.panta pirmo daļu, kas paredz personas tiesības uz aizstāvību, proti, apsūdzībai jābūt tādai, lai apsūdzētā persona varētu zināt ne tikai par kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tā tiek apsūdzēta, bet arī kādas konkrēti un kādos apstākļos izdarītas darbības tai tiek inkriminētas uzrādītās apsūdzības ietvaros (*Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 21.oktobra lēmums lietā Nr. SKK-520/2009, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 28.janvāra lēmums lietā Nr. SKK-22/2011, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 28.decembra lēmums lietā Nr. SKK-690/2011*). Minētais nosacījums ietver sevī arī prasību par apsūdzības konkrētību. Apsūdzībai jābūt tādai, kas pilnībā ļauj izprast tās būtību, nemeklējot papildu izskaidrojumus krimināllietas materiālos.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka /pers. A/ izvirzītajā apsūdzībā ir norādīts gan abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas laiks un vieta, ciktāl tos bijis iespējams noskaidrot, gan izdarīšanas veids un motīvs, kā arī no apsūdzībā ietverto objektīvo pazīmju apraksta ir saprotama abu noziedzīgo nodarījumu vainas forma tieša nodoma veidā. Ņemot vērā, ka /pers. A/ inkriminētā un Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzētā nozieguma sastāvs ir formāls un nodarījums ir pabeigts ar viltota dokumenta izmantošanas brīdi mantkārīgā nolūkā neatkarīgi no tā, vai ticis sasniegts iecerētais rezultāts, kā arī to, ka /pers. A/ nav inkriminēta Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzētā nozieguma kvalificējošā pazīme – būtisks kaitējums, tad noziedzīgā nodarījuma aprakstā pamatoti nav norādītas nodarījuma sekas. Tāpat, ievērojot, ka /pers. A/ ir inkriminēta Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā paredzētā nozieguma mēģinājuma izdarīšana, kā rezultātā netika iegūta cietušā manta, tad arī šāda noziedzīga nodarījuma aprakstā pamatoti nav norādītas nodarījuma sekas. Turklāt apsūdzētais pirmstiesas procesā, paužot attieksmi pret apsūdzību, nav norādījis, ka apsūdzība nebūtu saprotama, savukārt pirmās instances tiesā ar parakstu apliecinājis, ka apsūdzība viņam ir saprotama, un rakstveidā iesniegtajās liecībās nav izteicis iebildumus par apsūdzības nesaprotamību, sniedzot liecībās detalizētu skaidrojumu par apsūdzībā inkriminētajiem faktiskajiem apstākļiem.

Apgabaltiesas ieskatā /pers. A/ izvirzītajā apsūdzībā norādītās noziedzīgo nodarījumu faktiskās pazīmes atbilst Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, atklāj inkriminēto noziedzīgo nodarījumu būtību un neliedz apsūdzētajam realizēt tiesības uz aizstāvību.

Ievērojot minēto, apelācijas instances tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas pārkāpumu attiecībā uz apsūdzības saturu un ar to saistītu Kriminālprocesa likuma 20.panta pirmajā daļā ietverto tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.

[32] Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzēta atbildība par dokumenta, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, viltošanu, kā arī par viltota dokumenta realizēšanu vai izmantošanu mantkārīgā nolūkā.

Ar šo spriedumu konstatēts, ka /pers. A/ izdarījis viltota dokumenta izmantošanu mantkārīgā nolūkā.

Apgabaltiesa piekrīt krimināltiesību teorijā atzītajam, ka Krimināllikuma 275.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma priekšmets ir tāds dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem (*Hamkova D. 275.panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Trešā daļas (XVIII-XXV nodaļa). Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D., Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 473.lpp.*). Arī Senāta judikatūrā, izvērtējot jautājumu par viltota dokumenta izpratni, norādīts, ka neatkarīgi no tā, vai prettiesiskā darbība izpaudusies falsificēta dokumenta izgatavošanā pilnībā vai īstena dokumenta satura izmainīšanā jebkādā veidā, jāuzskata, ka ir notikusi dokumenta patiesīguma izkropļošana. Tas nozīmē, ka ir radīts viltots dokuments ar visām no tā izrietošām sekām, proti, noteicošais ir un paliek faktors, ka notikusi dokumenta patiesīguma izkropļošana (*Senāta 2013.gada 18.jūnija lēmums lietā Nr.SKK-5/2013, 2022.gada 5.jūlija lēmums lietā Nr.SKK-1/2022*). Līdz ar to atzīstams, ka abos dokumenta viltošanas gadījumos kopīgs ir tas, ka tas ir viltots, jo tajā atspoguļotie fakti, notikumi, procesi un citādi realitāti atspoguļojoši apstākļi neatbilst patiesībai vai nepatiesi tiek pasniegti, cenšoties tiem piedot ticamību, lai iegūtu sev vai citam kādas tiesības vai atbrīvotu no pienākumiem. Turklāt ar likumīgām interesēm jāsaprot ne tikai kāda materiāla labuma gūšana, tie var būt arī citi labumi, kas dod iespēju ar konkrētā dokumenta palīdzību likumīgā ceļā iegūt kādas privilēģijas, priekšrocības vai atvieglojumus. Savukārt viltota dokumenta uzrādīšana (iesniegšana) ir viens no veidiem, kā var izpausties Krimināllikuma 275.panta pirmās daļas dispozīcijā paredzētā viltotā dokumenta izmantošana (*Senāta 2015.gada 27.maija lēmums lietā Nr. SKK-234/2015*).

Par Krimināllikuma 275.pantā paredzēto dokumentu viltošanu persona saucama pie atbildības neatkarīgi no tā, vai viņa pati iegūst tiesības, ko piešķir viltotais dokuments, vai arī cita persona (*Hamkova D. 275.panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Trešā daļas (XVIII-XXV nodaļa). Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D., Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 481.lpp.*). Tāpat par viltota dokumenta izmantošanu persona saucama pie atbildības neatkarīgi no tā, vai viņa pati, vai arī cita persona viltoto dokumentu izgatavojusi pie nosacījuma, ja persona apzinās, ka izmantotais dokuments jebkādā veidā ir viltots. Senāts ir atzinis, ka ar dokumenta viltošanu Krimināllikuma 275.panta izpratnē jāsaprot ne tikai neīsta dokumenta sastādīšana, parakstot zem teksta svešu vārdu bez attiecīga pilnvarojuma vai ierakstot nepatiesu tekstu virs īsta paraksta, vai īsta dokumenta falsifikācija, izdzēšot, izkodinot vai labojot esošo tekstu, pierakstot tam jaunu tekstu u.tml., bet arī apzināta patiesībai neatbilstošu ziņu ietveršana dokumentā (*Senāta 2022.gada 5.jūlija lēmums lietā Nr.SKK-1/2022*).

Savukārt ar viltota dokumenta izmantošanu jāsaprot tā uzrādīšana (iesniegšana) valsts institūcijās vai sabiedriskajās organizācijās vai uzņēmumos, kā arī citām personām, uzdodot šādu dokumentu par īstu (*Hamkova D. 275.panta komentārs. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Trešā daļas (XVIII-XXV nodaļa). Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D., Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2019, 482.lpp.*). Arī Augstākās tiesas judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka viltota dokumenta uzrādīšana (iesniegšana) ir viens no veidiem, kā var izpausties Krimināllikuma 275.panta dispozīcijā paredzētā viltotā dokumenta izmantošana (*Augstākās tiesas 2015.gada 27.maija lēmums lietā Nr.SKK-234/2015*).

[33] No Izlīguma satura izriet, ka Izlīgums /pers. A/ kā fiziskai personai un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ patiesā labuma guvējam deva tiesības pretendēt uz Izlīgumā norādītā parāda un procentu saņemšanu no lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības /Nosaukums B/ (*lietas 1.sējuma 12. - 14., 231. - 234.lapa*). Tiesa konstatē, ka Izlīgums atbilst Ministru kabineta 1996.gada 23.aprīļa noteikumos Nr.154 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi" (spēkā no 01.07.1996. līdz 30.06.2010.) ietvertajām nepieciešamajām prasībām. Ievērojot minēto, Izlīgums atzīstams par dokumentu, kas piešķir tiesības Krimināllikuma 275.panta izpratnē.

[33.1] Saskaņā ar /pers. A/ izvirzīto apsūdzību Izlīguma kā dokumenta viltojums izpaudies gan /pers. B/ un /pers. C/ parakstu atdarināšanā (viltošanā), gan patiesībai neatbilstošu faktu atspoguļošanā.

Pretēji apsūdzētā un aizstāves norādītajam tiesa konstatē, ka lietā iegūto pierādījumu kopums objektīvi apstiprina, ka /datums/noslēgtais Izlīgums,

kuru /pers. A/ izmantoja, iesniedzot Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā nolūkā iegūt tiesības uz Izlīgumā norādīto parādu un procentiem, saturēja pēc būtības nepatiesas ziņas, turklāt tajā bija atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti, kas kopumā atbilst viltota dokumenta pazīmēm.

/pers. B/ un /pers. C/ savās liecībās apstiprina, ka uz Izlīguma nav viņu paraksti un viņi nav parakstījuši Izlīgumu. Tāpat ne apsūdzētais, ne citas liecinošās personas savās liecībās nevar apliecināt, ka /pers. B/ un /pers. C/ Izlīgumu būtu parakstījuši.

Faktu, ka Izlīgumā atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti un tos nav izpildījuši viņi, apstiprina arī ekspertu atzinumos Nr./numurs/ (*lietas 1.sējuma 99. - 101.lapa*) un Nr./numurs/ (*lietas 1.sējuma 212. - 218.lapa*) izdarītie secinājumi, kā arī ekspertes /pers. R/ liecībās ietvertās ziņas.

Savukārt faktu, ka Izlīgumā atspoguļotas patiesībai neatbilstošas ziņas attiecībā uz saistību esamību un šķīrējtiesas līgumu apstiprina ne tikai Kurzemes rajona tiesas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/(stājies spēkā /datums/) konstatētais, ar kuru Izlīgums un tajā ietvertais šķīrējtiesas līgums atzīti par spēkā neesošiem, bet arī citi kriminālprocesā iegūtie un pārbaudītie pierādījumi. Spriedumā tiesa secinājusi, ka /pers. B/ un /pers. C/ nav Izlīgumu parakstījuši, kā arī Izlīgumā norādītās darījuma puses nav noslēgušas Izlīgumu un patiesi panākušas savstarpēji saskanīgu vienošanos par Izlīgumā ietverto šķīrējtiesas klauzulu. Tiesa atzinusi, ka atbilstoši Civillikuma 1875.pantā noteiktajam Izlīgums pēc satura nav atzīstams par /datums/aizdevuma līguma pārjaunojumu, bet gan par tā grozījumiem un, ņemot vērā, ka ar tiesas spriedumu (Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2011.gada 15.marta spriedums, kas stājies spēkā 2012.gada 22.augustā) par spēkā neesošu ir atzīts /datums/aizdevuma līgums, par spēkā neesošiem ir atzīstami arī šī līguma grozījumi – Izlīgums, jo neesot spēkā līgumam, ar kuru noteikts attiecīgās saistības izpildes pienākums, nevar būt spēkā esoši arī šī līguma grozījumi, kuros pārgrozīts noteiktās saistības izpildes termiņš (*lietas 4.sējuma 10. - 17.lapa*).

Kurzemes rajona tiesas spriedums vērtējams kopsakarā ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/, kas stājies spēkā /datums/, izdarītajiem atzinumiem (*lietas 1.sējuma 198. - 202.lapa*). Ar minēto spriedumu noraidīta /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasība pret SIA /Nosaukums B2/ par aizdevuma pamatsummas 27 000 LVL, procentu un līgumsoda piedziņu, kā arī atzīts par spēkā neesošu /datums/aizdevuma līgums, kas noslēgts starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/ un /pers. A/ kā aizdevējiem un lauksaimniecības kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums B/ kā aizņēmēju.

Kā redzams no /datums/aizdevuma līguma (*lietas 1.sējuma 15.lapa*) un Izlīguma, tad abi līgumi noslēgti par parādu 27 000 LVL un pamatoti ar vienām un tām pašām saistībām par /prece/piegādi un aizdevumu līgumiem.

2008.gada 23.janvārī Kurzemes apgabaltiesā iesniegtais /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasības pieteikums par pamatparāda 27 000 LVL, procentu un līgumsoda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ pamatots ar /datums/noslēgto aizdevuma līgumu (*lietas 1.sējuma 195. - 196.lapa*).

Arī 2007.gada 6.jūlija /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ brīdinājumā SIA /Nosaukums B2/ par maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, kas nosūtīts kā notariāls paziņojums, izteiktā pretenzija pamatota ar /datums/aizdevuma līgumu (*lietas 1.sējuma 169. - 174.lapa*).

Saskaņā ar /pers. A/ liecībām /datums/Izlīguma līgums ticis noslēgts starp tām pašām pusēm un tām pašām saistībām, jo /datums/aizdevuma līgums nav ticis izpildīts. Minētais izriet arī no Kurzemes rajona tiesas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/fiksētajiem /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ pārstāves paskaidrojumiem. Tādējādi secināms, ka Izlīgumā ietvertās saistības, apsūdzētā ieskatā, ir bijušas /datums/aizdevuma līgumā ietverto saistību pārjaunojums Civillikuma piektās apakšnodaļas izpratnē. Vienlaicīgi apgabaltiesa vērš uzmanību, ka saskaņā ar Kurzemes rajona tiesas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/izteiktajiem atzinumiem atbilstoši Civillikuma 1875.pantā noteiktajam Izlīgums pēc tā satura nav atzīstams par /datums/aizdevuma līguma pārjaunojumu, bet gan par tā grozījumiem. Līdz ar to secināms, ka /pers. A/ un zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ arī pēc /datums/, kad viena un tā pati saistība ir bijusi iekļauta divos līgumos, kas noslēgti ar divu mēnešu starpību, savu 2008.gada 23.janvārī Kurzemes apgabaltiesā iesniegto prasību pret SIA /Nosaukums B2/ par parāda 27 000 LVL piedziņu ir pamatojuši ar vecāko no līgumiem – /datums/aizdevuma līgumu, nevis izlīgumu, kas noslēgts /datums/. Turklāt prasība par abos līgumos ietvertās vienas un tās pašas parāda saistības piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ iesniegta vispārējās jurisdikcijas tiesā, kā tas paredzēts /datums/aizdevuma līgumā, nevis šķīrējtiesā, kā tas noteikts Izlīgumā.

Minētie apstākļi, tiesas ieskatā, norāda uz to, ka ne 2007.gadā, kad SIA /Nosaukums B2/ tika nosūtīts brīdinājums par maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, ne 2008.gadā, kad /pers. A/ un zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ Kurzemes apgabaltiesā iesniedza prasību par 27 000 LVL parāda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/ /datums/Izlīgums neeksistēja.

Tāpat, vērtējot liecinieka /pers. B/ liecībās ietvertās ziņas par to, ka viņš Izlīgumu nav parakstījis un nekad nav parakstījis arī līgumus ar atpakaļejošu datumu, secināms, ka Izlīgums tapis laikā, kad liecinieks jau bija pārtraucis darba tiesiskās attiecības ar /pers. A/ un viņam piederošiem uzņēmumiem.

Savās sākotnējās liecībās apsūdzētais /pers. A/ liecinājis, ka Izlīguma divus oriģinālus atradis 2016.gada sākumā, taču vēlāk liecības mainījis, norādot, ka Izlīguma oriģinālus atradis jau 2009.gadā, tādējādi pieskaņojot savas liecības kriminālprocesa izmeklēšanas gaitā noskaidrotajiem apstākļiem un paša liecinātajam par to, ka vienu Izlīguma oriģinālu 2009.gadā ar iesniegumu nosūtījis Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes /nosaukums/iecirknim pievienošanai kriminālprocesam Nr./numurs/. Arī liecības par Izlīguma oriģināla nosūtīšanu pievienošanai kriminālprocesam /pers. A/ mainījis, sākotnēji norādot, ka Izlīgumu nosūtījis 2009.gada 7.jūlijā, bet vēlāk, ka 2009.gada 7.decembrī. Šāda liecību maiņa un pieskaņošana konstatētajiem apstākļiem ir izskaidrojama ar lietā noskaidroto faktu, ka 2009.gada 7.jūlijā kriminālprocess Nr./numurs/vēl neeksistēja, jo tika uzsākts tikai 2009.gada 13.novembrī a r lēmumu par kriminālprocesa sadalīšanu un jauna kriminālprocesa uzsākšanu. Turklāt konstatējams, ka /pers. A/ liecinātais par Izlīguma oriģināla nosūtīšanu pievienošanai kriminālprocesam neatbilst patiesībai, jo kā izriet no Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes /nosaukums/ iecirkņa 2017.gada 10.marta, 2017.gada 25.jūlija, 2018.gada 9.februāra, 2019.gada 13.maija atbildēm un Kurzemes tiesas apgabala prokuratūras 2019.gada 20.jūnija atbildes, tad ne /pers. A/ iesniegums par Izlīguma oriģināla pievienošanu kriminālprocesam, ne Izlīguma oriģināls kriminālprocesa Nr./numurs/materiālos neatrodas un nekad nav atradies (*lietas 2.sējuma 19. - 25.lapa; 4.sējuma 19.lapa*).

Tāpat no lietas materiāliem konstatējams, ka /pers. A/ vai viņa un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ pārstāvji Izlīguma oriģinālu nav iesnieguši, ne ceļot prasību pret SIA /Nosaukums B2/ Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā 2016.gada 22.novembrī un šīs lietas izskatīšanā (*lietas 1.sējuma 8. - 10., 239. - 258.lapa*), ne civillietas Nr./numurs/izskatīšanā SIA /Nosaukums B2/ prasībā pret /pers. A/ un SIA /Nosaukums A2/ par Izlīguma un tajā iekļautā šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu (*lietas 4.sējuma 10. - 19.lapa*).

No Izlīguma noraksta redzams, ka zvērināta notāre /pers. J/ noraksta atbilstību iesniegtajam dokumentam apliecinājusi 2016.gada 4.februārī (*lietas 1.sējuma 231. - 234.lapa*). /pers. J/ savās liecībās norāda, ka, izgatavojot Izlīguma atvasinājumu, ticis uzrādīts tā oriģināls, un to uzrādījis /pers. H/. Savukārt kā izriet no /pers. H/ liecībām, tad aploksni ar dokumentiem pēc /pers. A/ vai kādas citas personas lūguma no /pers. A/ zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ biroja /nosaukums/novada /nosaukums/nogādājis notārei, pēc kā aploksni ar dokumentiem nogādājis atpakaļ /pers. A/ vai saimniecības birojā, dokumentu aploksnes saturu neesot zinājis.

No minētā izriet, ka Izlīguma oriģināls pirms prasības celšanas pret SIA /Nosaukums B2/ Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā un civillietas Nr./numurs/iztiesāšanas laikā bija /pers. A/ rīcībā, taču tas netika iesniegts, turklāt, kā iepriekš noskaidrots, tas netika iesniegts arī pievienošanai kriminālprocesam Nr./numurs/, kā to apgalvo apsūdzētais. No kriminālprocesā liecinošo personu liecībām konstatējams, ka Izlīguma oriģinālu dabā neviens, izņemot /pers. A/ un zvērinātu notāri /pers. J/, nav redzējis, tai skaitā /pers. B/ un /pers. C/, kuru paraksti atspoguļoti Izlīgumā.

Apgabaltiesas ieskatā izvairīšanās jebkurā no procesiem iesniegt Izlīguma oriģinālu, arī pēc tiesas un procesa virzītāju pieprasījuma, norāda uz to,

ka apsūdzētais apzinājās, ka Izlīgums ir viltots, iespējams, paredzot, ka dokumenta oriģinālā būtu vieglāk atklājamas viltojuma pazīmes.

/pers. A/ savās liecībās norāda, ka Izlīgumā ietverto saistību esamību apliecina liecībām pievienotie darījumu dokumenti starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/, /pers. A/ un lauksaimniecības kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums B/ – aizdevuma līgumi, kases ieņēmumu un izdevumu orderi, akti par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, preču pavadzīmes, pirkumu-pārdevumu līgumi (*lietas 5.sējuma 10. - 33.lapa*), kā arī liecinieku /pers. B/, /pers. F/, /pers. I/, /pers. E/ liecībās ietvertās ziņas.

Izlīgumā norādīto saistību un ar to saistīto darījumu esamību savās liecībās noliedz gan cietušās pārstāvis /pers. D/, gan liecinieks /pers. C/, kā arī šādu saistību spēkā neesamību apstiprina Kurzemes rajona tiesas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/un Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas /datums/spriedumā civillietā Nr./numurs/konstatētie fakti.

Vērtējot apsūdzētā norādīto liecinieku liecības, apgabaltiesa konstatē, ka arī tās nesatur konkrētas ziņas par darījumu un saistību esamību, jo no liecībām izriet, ka lieciniekiem bijis vispārīgi zināms par darījumiem starp zemnieku saimniecību /Nosaukums A/ un lauksaimniecības kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums B/, taču nav zināms, vai saistības tikušas izpildītas, turklāt, kā norāda liecinieks /pers. B/, nevarot iedomāties, par ko varētu būt slēgts Izlīgums, jo neatceroties, ka tajā laikā būtu bijuši tik liela apjoma savstarpējie darījumi. Bez tam arī Izlīguma saturā nav atspoguļoti konkrēti darījumi, kas veidotu saistības 27 000 LVL apmērā.

Ņemot vērā minēto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Izlīgumā norādītās saistības nepastāvēja, kas apsūdzētajam kā vienam no Izlīguma līguma slēdzējiem un parakstītājiem bija zināms.

Vērtējot norādītās ziņas un konstatētos apstākļus, proti, to, ka apsūdzētais izvairījies iesniegt Izlīguma oriģinālu, viņam kā Izlīguma līguma slēdzējam bija zināms, ka tajā ietvertās saistības nepastāv, kā arī nodibināto, ka Izlīgumā atdarināti /pers. B/ un /pers. C/ paraksti, apelācijas instances tiesa secina, ka /pers. A/ bija zināms un viņš apzinājās to, ka Izlīgums ir viltots. Turklāt minēto apstiprina arī paša apsūdzētā liecībās ietvertās ziņas, pieļaujot, ka Izlīguma tekstu sākotnēji sagatavojis pats un norādot, ka iespējamā viltojuma rezultātā nevienam neesot nodarīts kaitējums, jo šķīrējtiesas lēmums nav nodots izpildei.

[33.2] Saskaņā ar /pers. A/ izvirzīto apsūdzību viltota dokumenta izmantošana mantkārīgā nolūkā izpaudusies kā Izlīguma iesniegšana Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, pamatojot ar no tā izrietošajām saistībām /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasības pieteikumu pret SIA /Nosaukums B2/.

Fakts, ka /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasības pieteikums par parāda un līgumsoda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/, kas pamatots ar no Izlīguma izrietošajām saistībām, kopā ar Izlīguma norakstu /datums/iesniegts Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā konstatējams no prasības pieteikuma kopijas un tam pievienotajiem dokumentiem, Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas dibinātāja /datums/lēmuma Nr./numurs/ kopijas, /datums/lēmuma lietā Nr./numurs/ par šķīrējtiesas procesa piekritību un tiesneša iecelšanu kopijas un Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/sprieduma kopijas (*lietas 1.sējuma 7. - 14., 112. - 113., 239. - 246.lapa*). Minēto savās liecībās apstiprina arī apsūdzētais /pers. A/ un lieciniece /pers. K/, kura pēc /pers. A/ iniciatīvas sagatavojusi un iesniegusi prasības pieteikumu un liecina, ka prasība pamatota ar Izlīgumā ietvertajām saistībām un sākotnēji /pers. A/ viņai nodevis Izlīguma kopiju, bet vēlāk iedevis notariāli apliecinātu Izlīguma norakstu.

No 2011.gada 24.janvārī izsniegtās pilnvaras, 2016.gada 22.aprīlī izsniegtās pilnvaras, 2016.gada 21.novembra Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas ordera Nr./numurs/, zvērinātas advokātes /pers. K/ rēķiniem, maksājuma uzdevumiem (*lietas 1.sējuma 148. - 155.lapa; 2.sējuma 2. - 4.lapa*) redzams, ka /pers. A/ un zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ pilnvarojuši zvērinātu advokāti iesniegt prasības pieteikumu Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā, un veikta samaksa par juridisko palīdzību Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā. Savukārt lieciniece /pers. I/ savās liecībās norāda, ka pārskaitījumi zvērinātai advokātei /pers. K/ un šķīrējtiesai veikti pēc /pers. A/ norādījuma.

Atbilstoši /datums/prasības pieteikumam un Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedumam /pers. A/ un zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ vēlējušies no SIA /Nosaukums B2/ piedzīt no Izlīguma izrietošās saistības – pamatparādu, lietojuma procentus un līgumsodu, tātad iegūt mantisku labumu, uzlabojot savu materiālo stāvokli. Kurzemes reģionālā šķīrējtiesa prasību apmierinājusi pilnībā, pamatojoties uz iesniegto Izlīgumu. Kā izriet no /pers. A/ liecībām, tad iesniedzot prasības pieteikumu, kas pamatots ar no Izlīguma izrietošajām saistībām, viņš vēlējies atgūt parādu, kā arī jau no 2004.gada vēlējies iegūt kontroli pār lauksaimniecības kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums B/.

Izvērtējot minētajos pierādījumos ietvertās ziņas, tiesa atzīst, ka tie pilnībā apstiprina faktu, ka /pers. A/, apzinoties, ka Izlīgums ir viltots, izmantoja to sava un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ materiālā stāvokļa uzlabošanai, tas ir, mantkārīgā nolūkā, ar pilnvarotās personas zvērinātas advokātes starpniecību iesniedzot Izlīgumu Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā kā pamatojumu prasības pieteikumam par parāda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/.

[33.3] Līdz ar to apgabaltiesa konstatē, ka /pers. A/ ir izdarījis viltota Izlīguma, kas piešķir tiesības viņam kā fiziskai personai un kā zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ patiesajam labuma guvējam pretendēt uz Izlīgumā norādītā parāda, procentu un līgumsoda saņemšanu no SIA /Nosaukums B2/, izmantošanu mantkārīgā nolūkā, iesniedzot viltoto Izlīgumu Kurzemes reģionālajā tiesā prasības pieteikuma pamatošanai, un šādas apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificējamas saskaņā ar Krimināllikuma 275.panta otro daļu.

[34] Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā paredzēta kriminālatbildība par svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai ar viltu (krāpšana) lielā apmērā. Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu par nozieguma mēģinājumu atzīstama apzināta darbība (bezdarbība), kas tieši vērsta uz tīšu tā izdarīšanu, ja noziegums nav izdarīts līdz galam no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ.

Atbilstoši krimināltiesību teorijā atzītajam objektīvi krāpšana izpaužas kā svešas mantas vai tiesību uz šādu mantu iegūšana, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai ar viltu.

Viltus kā krāpšanas veids raksturīgs ar to, ka persona vai nu paziņo nepatiesas ziņas, vai arī noslēpj faktus, kurus viņai vajadzēja paziņot mantas īpašniekam vai tās valdītājam. Apzināti nepatiesas ziņas, kas tiek sniegtas pie krāpšanas vai arī kuras tiek noklusētas, var attiekties uz jebkuriem apstākļiem, to vidū uz juridiskiem faktiem un notikumiem, kvalitāti, īpašuma vērtību, uz vainīgā personību, viņa pilnvarām un nodomiem. Viltus var izpausties rakstiski, mutiski, var būt ietverts viltotā dokumentā vai arī izpausties šāda viltojuma izmantošanā u.tml. (*Krastiņš U. 177.panta komentāri. Grām.: Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). Krastiņš U., Liholaja V., Hamkova D., Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2023, 48.lpp.*).

[34.1] Ar šo spriedumu konstatēts, ka /pers. A/ ar viltu izdarījis svešas mantas - SIA /Nosaukums B2/ naudas 87 156,61 EUR, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 10.pantā noteikto atzīstams par lielu apmēru, izkrāpšanas mēģinājumu.

No krāpšanas būtības izriet, ka obligāts nosacījums mantas vai tiesību uz mantu iegūšanai ir maldība. Apelācijas instances tiesa pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem, ka parasti krāpšana ir saistīta ar paša cietušā maldību, taču konkrētajā gadījumā /pers. A/ darbību rezultātā tika maldināta trešā persona – šķīrējtiesas tiesnesis, kurš, pamatojoties uz apsūdzētā iesniegto viltoto Izlīgumu, pieņēma faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu lēmumu, un šāda situācija ir atzīstama par procesuālo krāpšanu.

Pretēji aizstāves apelācijas sūdzībā norādītajam pirmās instances tiesa sprieduma [18.2] un [18.3] punktā ir pamatojusi gan, kādā veidā izpaudusies procesuālā krāpšana, gan, pamatojoties uz judikatūrā un juridiskajā literatūrā paustajām atziņām, devusi skaidrojumu procesuālās krāpšanas jēdzienam un būtībai, kam pilnībā pievienojas arī apgabaltiesa.

Konkrētajā gadījumā procesuālā krāpšana izpaudusies lietas dalībnieka /pers. A/ rīcībā, tiesas procesā izmantojot viltotu Izlīgumu, ar mērķi panākt

šķīrējtiesas nolēmuma pieņemšanu, ar ko SIA /Nosaukums B2/ kā procesu zaudējušai pusei prettiesiski tiktu nodarīts nepamatots mantisks zaudējums.

[34.2] Attiecībā uz to, ka Kurzemes reģionālajai šķīrējtiesai iesniegtais Izlīgums, ar ko pamatots /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasības pieteikums par parāda piedziņu no SIA /Nosaukums B2/, atzīstams par dokumentu, kas piešķir tiesības, ir viltots, ko apsūdzētais apzinājās un iesniedza tiesai nolūkā iegūt Izlīgumā norādīto parādu, procentus un līgumsodu, apelācijas instances tiesa pierādījumus ir vērtējusi un savus atzinumus devusi šā sprieduma [33] punktā ar apakšpunktiem, tādēļ nesaskata pamatu tos atkārtot.

[34.3] No Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/sprieduma redzams, ka, pamatojoties uz /pers. A/ iesniegto viltoto Izlīgumu, /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ prasība apmierināta pilnībā, piedzenot no SIA /Nosaukums B2/ pamatparādu, procentus, līgumsodu un tiesāšanās izdevumus 87 156,61 EUR (*lietas 37. - 43.lapa*). Tādējādi konstatējams, ka /pers. A/ prettiesiski ieguva tiesības uz SIA /Nosaukums B2/ piederošu mantu, tas ir, naudu 87 156,61 EUR apmērā.

Saskaņā ar Šķīrējtiesu likuma 51.panta otro daļu un 58.panta pirmo daļu šķīrējtiesas nolēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā un tas nav pārsūdzams. Šķīrējtiesas spriedums pusēm ir obligāts un izpildāms labprātīgi tajā noteiktajā termiņā, bet, ja spriedums netiek labprātīgi pildīts, ieinteresētā puse ir tiesīga vērsties rajona (pilsētas) tiesā par izpildu raksta izsniegšanu šķīrējtiesas sprieduma piespiedu izpildei.

No minētā izriet, ka, stājoties spēkā šķīrējtiesas nolēmumam, kas SIA /Nosaukums B2/ ir nelabvēlīgs, cietušajai nav tiesību pretoties tā izpildei.

Kā konstatējams no lietas materiāliem un cietušās pārstāvja /pers. D/ liecībām, tad SIA /Nosaukums B2/ Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedumu tajā noteiktajā termiņā labprātīgi neizpildīja un piedzīto naudas summu /pers. A/ un zemnieku saimniecībai /Nosaukums A/ nesamaksāja. /pers. D/ 2016.gada 15.decembrī ar iesniegumu par kriminālprocesa uzsākšanu vērsās prokuratūrā, un 2017.gada 20.janvārī uzsākts izskatāmais kriminālprocess Nr./numurs/, par to, ka /datums//pers. A/ un zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ uz, iespējams, viltota dokumenta – /datums/Izlīguma pamata – cēluši prasību Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā pret SIA /Nosaukums B2/ par parāda un līgumsoda piedziņu (*lietas 1.sējuma 1. - 5.lapa*). Savukārt ar Kurzemes rajona tiesas /datums/spriedumu civillietā Nr./numurs/, kas stājies spēkā /datums/, pilnībā apmierināta SIA /Nosaukums B2/ prasība un /datums/Izlīgums ar tajā ietverto šķīrējtiesas līgumu atzīts par spēkā neesošu (*1.sējuma 84. - 93., 96.lapa*).

Ja krāpšanas ceļā iegūtas tiesības uz mantu, tad krāpšana ir pabeigta ar brīdi, kad vainīgais, ar viltu vai ļaunprātīgi izmantojot cietušā uzticību, ieguvis attiecīgu pilnvarojumu (tiesības), kas dod viņam iespēju nelikumīgi saņemt svešu mantu vai citādi ar to rīkoties pēc saviem ieskatiem. Savukārt krāpšana kā materiāla sastāva noziedzīgs nodarījums uzskatāms par pabeigtu noziegumu no mantas iegūšanas brīža, ja nozieguma priekšmets ir konkrēta lieta.

Izskatāmajā lietā nozieguma priekšmets ir cietušās SIA /Nosaukums B2/ nauda. Pilnvarojumu (tiesības) uz SIA /Nosaukums B2/ mantu – naudu apsūdzētais ieguva brīdī, kad tika pieņemts un stājās spēkā Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedums par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu /pers. A/ un zemnieku saimniecības /Nosaukums A/ labā.

Ievērojot to, ka Kurzemes reģionālās šķīrējtiesas /datums/spriedums, kas /pers. A/, izmantojot viltotu Izlīgumu (viltu), deva tiesības un iespēju nelikumīgi saņemt svešu mantu – SIA /Nosaukums B2/ naudas līdzekļus 87 156,61 EUR, netika izpildīts ne labprātīgi, ne piespiedu kārtā, tad atzīstams, ka noziedzīgs nodarījums (krāpšana) nav pabeigts un izdarīts līdz galam, neskatoties uz to, ka apsūdzētā darbības, izmantojot un iesniedzot Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā viltotu Izlīgumu nolūkā iegūt cietušās mantu (naudu), bija tieši vērstas uz tīša nozieguma izdarīšanu.

No apsūdzētā faktiskajām darbībām, iesniedzot prasības pieteikumu un viltotu Izlīgumu Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā nolūkā iegūt SIA /Nosaukums B2/ mantu, secināms, ka /pers. A/ ir veicis visu nepieciešamo, lai izdarītu konkrēto noziedzīgo nodarījumu, proti krāpšanu.

Iepriekš norādītie apstākļi, kuru dēļ nerealizējās apsūdzētā vēlēšanās sasniegt noziedzīgo rezultātu un neiestājās kaitīgās sekas SIA /Nosaukums B2/ prettiesiska mantiska zaudējuma veidā, nekādā veidā nebija atkarīgi no /pers. A/, un viņš objektīvi tos nevarēja ietekmēt.

[34.4] Apsūdzētā aizstāve apelācijas sūdzībā norādījusi, ka apsūdzētā rīcībā nav konstatētas Krimināllikuma 177.panta objektīvās puses pazīmes, kā arī subjektīvās puses esamība, jo apsūdzētā motīvs un mērķis bija atgūt parādu.

Apelācijas instances tiesa vērš uzmanību, ka pirmās instances tiesas sprieduma [18.3] punktā sniegta izsmeļoša atbilde uz minēto aizstāvības iebildumu, kam apgabaltiesa pilnībā pievienojas. Konkrētajā gadījumā krāpšanas objektīvā puse izpaužas kā SIA /Nosaukums B2/ mantas – naudas iegūšana, ļaunprātīgi izmantojot viltu – iesniedzot šķīrējtiesā viltotu Izlīgumu, ar ko pamatota prasība par neeksistējoša parāda piedziņu, tādā veidā maldinot šķīrējtiesas tiesnesi, kurš pieņēma faktiskajiem apstākļiem neatbilstošu nolēmumu, ar ko SIA /Nosaukums B2/ kā procesu zaudējušai pusei prettiesiski tiktu nodarīts nepamatots mantisks zaudējums. Savukārt noziedzīgā nodarījuma subjektīvā puse tieša nodoma veidā konstatējama no apsūdzētā faktiskajām darbībām, jo /pers. A/, apzinoties, ka šķīrējtiesai iesniegtais Izlīgums, ar ko pamatota prasība, ir viltots, un tajā ietvertās ziņas ir nepatiesas, paredzēja zaudējumu nodarīšanu cietušajai SIA /Nosaukums B2/ un vēlējās iedzīvoties no prettiesiski iegūtā mantiskā labuma. Tāpat subjektīvās puses esamība konstatējama arī no paša apsūdzētā liecībās ietvertajām ziņām, par to, ka, iesniedzot prasības pieteikumu, kas pamatots ar no Izlīguma izrietošajām saistībām, viņš vēlējies atgūt parādu, kā arī jau no 2004.gada vēlējies iegūt kontroli pār lauksaimniecības kooperatīvo sabiedrību /Nosaukums B/.

[34.5] Izvērtējot šajā spriedumā analizētos pierādījumus un nodibinātos apstākļus, apgabaltiesa konstatē, ka /pers. A/ ir izdarījis SIA /Nosaukums B2/ naudas 87 156,61 EUR, kas ir lielā apmērā, iegūšanas ar viltu, iesniedzot Kurzemes reģionālajā šķīrējtiesā viltotu Izlīgumu, mēģinājumu, līdz ar to šādas apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificējamas saskaņā ar Krimināllikuma 15.panta ceturto daļu un 177.panta trešo daļu.

[35] Attiecībā uz iepriekš šajā spriedumā nevērtētiem aizstāvības iebildumiem apelācijas instances tiesa konstatē turpmāk minēto.

[35.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav pietiekami izvērtējusi cietušās pārstāvja /pers. D/ un liecinieka /pers. C/ liecību ticamību un attiecināmību, kuri nav ieinteresēti patiesības noskaidrošanā, kuriem ir personīgs naids pret apsūdzēto un motīvs sniegt apzināti nepatiesas liecības un aprunāt apsūdzēto.

No cietušās pārstāvja un liecinieka /pers. C/ liecībām izriet, ka Izlīgumā norādītās saistības nav pastāvējušas, /pers. C/ nav Izlīgumu parakstījis, SIA /Nosaukums B2/ grāmatvedībā nav tādu dokumentu, kas apstiprinātu /prece/piegādi vai aizdevumu izsniegšanu, un Izlīgums ar tajā ietverto šķīrējtiesas klauzulu tapis tikai pēc tam, kad par vienām un tām pašām neeksistējošām saistībām nav izdevies piedzīt neeksistējošu aizdevumu vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Apgabaltiesa norāda, ka neatkarīgi no apsūdzētā savstarpējām attiecībām ar cietušās pārstāvi un liecinieku, liecību ticamība ir izvērtējama, aplūkojot kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Ņemot vērā, ka cietušās pārstāvja un liecinieka liecībās ietvertās ziņas par to, ka Izlīgums ir viltots, kas ir nozīmīgs apstāklis izskatāmajā lietā, apstiprina arī citi lietā iegūtie pierādījumi, kā, piemēram, liecinieka /pers. B/ liecības, ekspertu atzinumi, tiesu spriedumi, tad šādām liecībām ir piešķirama ticamība un tās izmantojamas pierādīšanā.

[35.2] Apgabaltiesa atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzībā norādīto, ka pirmās instances tiesa nav motivējusi apsūdzētā ietekmi uz lieciniekiem /pers. B/, /pers. H/, /pers. F/, /pers. E/, vērtējot viņu liecības. Pirmās instances tiesas sprieduma [19] punktā norādīts, ka, vērtējot liecinieku /pers. B/ un /pers. H/ liecības tiesas sēdē, mēģinot izvairīties no precīzām atbildēm, tiesa ņem vērā /pers. A/ ietekmi uz lieciniekiem, kas izpaužas ilgstošā padotībā apsūdzētajam. Minētais attiecināms uz lieciniecēm /pers. F/ un /pers. E/, turklāt, kā konstatējams no liecinieku un paša apsūdzētā liecībām, lecinieki, būdami /pers. A/ padotie, rīkojušies tikai pēc viņa norādījumiem un bez iebildumiem izpildījuši visus apsūdzētā rīkojumus.

[35.3] Apelācijas sūdzībā izteikts iebildums par to, ka pirmstiesas izmeklēšanā nav nopratinātas /pers. AJ/ un /pers. AL/, uz kurām norāda

lieciniece /pers. I/, kā arī nav nopratināta grāmatvede /pers. AK/, uz kuru savās liecībās norāda lieciniece /pers. F/.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 126.panta pirmo un otro daļu par pierādīšanas subjektiem uzskatāmas visas kriminālprocesā iesaistītās personas, kurām ar šo likumu uzlikts pienākums vai piešķirtas tiesības veikt pierādīšanu. Pierādīšanas pienākums pirmstiesas kriminālprocesā ir procesa virzītājam, bet tiesā – apsūdzības uzturētājam.

No lietas materiāliem konstatējams, ka aizstāves norādītās personas pirmstiesas un tiesas procesā nav nopratinātas, kas norāda uz to, ka ne procesa virzītājs, ne apsūdzības uzturētājs nav atzinuši par nepieciešamu šādu personu liecību izmantošanu pierādīšanā.

Krimināprocesa likumā gan personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, gan aizstāvim, tāpat kā pārējām kriminālprocesā iesaistītajām personām, ir paredzētas tiesības procesa virzītājam un tiesai pieteikt lūgumus, tai skaitā, lūgumus par liecinieku aicināšanu un nopratināšanu.

Apgabaltiesa konstatē, ka lietas materiāli nesatur ziņas par to, ka apsūdzētais vai aizstāve procesa virzītājam vai tiesai būtu pieteikuši lūgumu par /pers. AJ/, /pers. AL/ un /pers. AK/ nopratināšanu izskatāmajā kriminālprocesā.

Ievērojot norādītos apstākļus, aizstāves apelācijas sūdzībā izteiktais iebildums par personu nenopratināšanu pirmstiesas izmeklēšanā atzīstams par nepamatotu.

[35.4] Aizstāves apelācijas sūdzībā izteikts viedoklis, ka pirmās instances tiesa, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā noteikto, šaubas, kuras netika novērstas, nevērtēja par labu apsūdzētajam.

Kriminālprocesa likuma 19.pantā ir nostiprināts nevainīguma prezumpcijas princips un saskaņā ar minētā panta trešo daļu visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Tiesa piekrīt sūdzības iesniedzējas viedoklim, ka publisko tiesību jomā jeb strīdā ar valsti, tostarp arī krimināllietās, šaubas tulkojamas par labu indivīdam. Tomēr par labu personai ir vērtējamas nevis jebkuras šaubas, bet tikai saprātīgas šaubas, kuras kriminālprocesā nav iespējams novērst.

Izskatāmajā lietā nav pamata runāt par šaubām, bet gan par pierādījumu novērtēšanu to kopsakarā. Konkrētajā gadījumā apsūdzētā liecībās sniegtajām ziņām par to, ka viņš nav izdarījis inkriminētos noziedzīgos nodarījumus, nav piešķirama ticamība salīdzinājumā ar cietušās pārstāvja un lieciniekuliecībās, kuras tiesa atzinusi par ticamām, sniegtajām ziņām par faktiem, jo ziņas par to, ka /pers. A/ izdarījis viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu mantkārīgā nolūkā un svešas mantas iegūšanas lielā apmērā ar viltu (krāpšanas) mēģinājumu, apstiprina arī citi pierādījumi, kas vērtēti un analizēti pirmās instances tiesas un apelācijas instances tiesas nolēmumos.

Saprātīgu šaubu izslēgšana ir procesa virzītājam un apsūdzētajam likumā noteiktais pierādīšanas standarts, un pierādīšana ir veikta atbilstoši šim standartam, ja pierādīšanas adresāts ir pārliecināts par izteikto apgalvojumu, un par tā patiesumu viņam nav saglabājušās saprātīgas un izskaidrojamas šaubas. Turklāt šī pārliecība nav patvaļīga, bet gan balstīta uz objektīviem apstākļiem. Pierādīšana ārpus saprātīgām šaubām nenozīmē pierādīšanu bez mazākās šaubu ēnas. Tomēr, neizvērtējot visus lietā konstatētos apstākļus un iegūtos pierādījumus to kopumā, nav pamata atzīt, ka šaubas nav novēršamas (*K.Strada-Rozenberga. Pierādīšanas teorija kriminālprocesā. Rīga: „Biznesa augstskola Turība" SIA, 2002., 155.-156.lpp.*).

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus un ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā, secina, ka ir izslēgtas jebkādas saprātīgas vai nenovēršamas šaubas par apsūdzētā vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ar šo spriedumu konstatētajā apjomā.

Kriminālprocesa laikā iegūtie un nostiprinātie pierādījumi, tiesas ieskatā, ir ticami, attiecināmi, pieļaujami un pilnībā pietiekami /pers. A/ vainas konstatēšanai Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā, 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā.

[36] Par izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu, un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi (*sk. Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2018.gada 19.jūnija lēmums Nr.SKK-J-348/2018*).

[36.1] Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā Krimināllikuma 275.panta otrās daļas sankcija paredzēja brīvības atņemšanas sodu uz laiku līdz trim gadiem, vai īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, savukārt Krimināllikuma 177.panta trešās daļas sankcijā bija paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo un piekto daļu /pers. A/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi klasificējami kā mazāk smags noziegums (275.panta otrā daļa) un sevišķi smaga nozieguma mēģinājums (15.panta ceturtā daļa un 177.panta trešā daļa). Ar noziedzīgiem nodarījumiem mantisks kaitējums nav nodarīts.

Novērtējot /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka viņš agrāk nav sodīts, pēdējā gada laikā nav saukts pie administratīvās atbildības, precējies, apgādībā viens bērns, pensionārs, strādā algotu darbu SIA /Nosaukums A2/, ir veselības problēmas, aktīvi iesaistās novada sabiedriskajā dzīvē, par ko saņēmis pateicības un atzinības rakstus.

Nosakot soda veidu par Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikto, ka brīvības atņemšanas sodu par krimināpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tā izdarīšanas apstākļus un sekas, par /pers. A/ personību iegūtās pozitīvās ziņas, kā arī to, ka viņš agrāk noziedzīgus nodarījumus nav izdarījis, tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā soda mērķis sasniedzams, nosakot apsūdzētajam par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu sodu naudas soda veidā, kas, tiesas ieskatā, būs gan taisnīgs, gan atbilstošs nodarījuma smagumam, vainīgā personībai un spēs atturēt apsūdzēto un citas personas no līdzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Apgabaltiesa konstatē, ka par Krimināllikuma 177.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu soda sankcijā brīvības atņemšanas sods paredzēts kā vienīgais soda veids.

Izvērtējot lietā noskaidrotos apstākļus, apelācijas instances tiesa nekonstatē tiesisku pamatu noteikt apsūdzētajam vieglāku soda veidu nekā to paredzējis likumdevējs. Ievērojot minēto, tiesai nav pamata atsevišķi vērtēt Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā noteiktos apstākļus, lai izšķirtos par kādu no soda veidiem. Tādējādi apsūdzētajam par Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzēta sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu nosakāms brīvības atņemšanas sods.

[36.2] Ne attiecībā uz Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā, ne 275.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tiesa nekonstatē Krimināllikuma 47. un 48.pantā noteiktos atbildību mīkstinošos vai atbildību pastiprinošos apstākļus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu būtu ņemami vērā soda mēra noteikšanā.

Atbilstoši šobrīd spēkā esošajai Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punkta redakcijai, kas ir labvēlīgāka salīdzinājumā ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanas laikā spēkā esošo likuma redakciju un tādēļ saskaņā ar Krimināllikuma 5.panta otro daļu piemērojama attiecībā uz apsūdzētajam nosakāmo sodu, par mazāk smagu noziegumu naudas sods kā pamatsods atbilstoši noziedzīga nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim nosakāms trīs līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

Apsūdzētais par savu mantisko stāvokli kriminālprocesā sniedzis ziņas, ka ir turīga un ietekmīga persona, strādā algotu darbu, saņem arī pensiju.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par taisnīgu un samērīgu par katru noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam noteikt sodu tuvāk attiecīgajā sankcijā

paredzētajai zemākajai robežai, bet ne minimālajā apmērā, tas ir, par Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu – naudas sodu 30 minimālo mēnešalgu apmērā, bet par Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu – brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 4 mēnešiem.

[36.3] Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ par Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu piespriestais brīvības atņemšanas sods saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu noteikts nosacīti, kā arī nav piemēroti soda sankcijā paredzētie papildsodi – mantas konfiskācija un probācijas uzraudzība.

Ne cietušā sūdzība, ne prokurora protests par smagāka soda noteikšanu apsūdzētajam lietā nav iesniegti, tādēļ saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 562.panta trešajā daļā un 565.panta ceturtajā daļā ietvertajiem ierobežojumiem apelācijas instances tiesa nav tiesiska pamata pasliktināt apsūdzētā stāvokli, nosakot smagāku sodu, proti, atcelt nosacītu notiesāšanu un piemērot papildsodus.

Ievērojot minēto, arī apelācijas instances tiesa, izvērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, par apsūdzētā personību iegūtās pozitīvās ziņas un to, ka viņš agrāk nav sodīts, gūst pārliecību, ka /pers. A/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tāpēc saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta nosacījumiem piespriestais brīvības atņemšanas sods nav izpildāms, ja noteiktajā pārbaudes laikā apsūdzētais neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta trešo daļu noteiktais pārbaudes laiks nevar būt mazāks par piemēroto brīvības atņemšanas laiku, kā arī to, ka apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatēti, tiesa atzīst, ka pārbaudes laiks apsūdzētajam nosakāms tuvāk likumā paredzētajam vidējam apmēram, tas ir, uz 2 gadiem 10 mēnešiem.

[36.4] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa, izvērtējot Krimināllikuma 14.panta pirmās daļas piemērošanas iespējamību, ignorējusi, ka kriminālprocess tiesai nosūtīts 4 gadus pēc tā ierosināšanas, konstatētos neattaisnotas dīkstāves brīžus, kā arī tiesas sēžu noņemšanu no izskatīšanas saistībā ar valstī noteikto ārkārtas stāvokli.

Apelācijas instances tiesa nekonstatē, ka izskatāmajā kriminālprocesā nebūtu ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Tiesa vērš uzmanību, ka „saprātīgs termiņš" ir piepildāms jēdziens, tas nav izteikts konkrētos skaitļos un ir nosakāms katrā konkrētā gadījumā individuāli (*Ā. Meikališa, K. Strada-Rozenberga. Taisnīgums kriminālprocesā. Jurista Vārds. Nr.48(695), 2011.29.11.*). Savukārt, nosakot termiņa „saprātīgumu", jāņem vērā gan Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksē izteiktās atziņas, gan Kriminālprocesa likumā norādītais.

Kriminālprocesa likuma 14.pantā kā viens no kriminālprocesa likuma pamatprincipiem nostiprinātas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā – ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Likums noteic, ka kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmo daļu, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var: šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt; noteikt sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā; noteikt citu, vieglāku soda veidu, nekā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēts likumā.

Pirms pieņemt lēmumu tiesai katrā konkrētā gadījumā jāizvērtē norādītie Krimināllikumā paredzētie sodu ietekmējošie apstākļi un apstākļi, kas raksturo kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka konkrētajā lietā kriminālprocess Nr./numurs/uzsākts 2017.gada 20.janvārī. Personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību (persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess), statuss /pers. A/ noteikts 2018.gada 12.martā, bet par aizdomās turēto viņš atzīts 2019.gada 14.novembrī. Lēmums par krimināllietas nodošanu tiesai pieņemts 2021.gada 12.februārī. Kurzemes rajona tiesā lēmums par krimināllietas iztiesāšanas laiku un vietu pieņemts 2021.gada 4.martā, nozīmējot krimināllietas iztiesāšanu 2021.gada 19.aprīlī. Vairākkārt objektīvu iemeslu dēļ atliekot lietas iztiesāšanu, tai skaitā arī pamatojoties uz apsūdzētā un aizstāves lūgumu, kā arī saistībā ar valstī izsludināto ārkārtas situāciju, pirmās instances tiesas spriedums taisīts 2022.gada 2.martā.

Apelācijas instances tiesā lieta saņemta 2022.gada 22.aprīlī un ar 2022.gada 28.aprīļa lēmumu lietas iztiesāšana apelācijas kārtībā nozīmēta mutvārdu procesā 2022.gada 13.jūnijā. Apelācijas instances tiesas spriedums pasludināts 2022.gada 19.oktobrī.

Kriminālprocesā /pers. A/ apsūdzēts kopumā 2 noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kā arī procesā iesaistīts viens cietušais, divpadsmit liecinieki un pieci eksperti. Kriminālprocesā noteiktas vairākas ekspertīzes, veiktas izņemšanas, konfrontēšana un citas izmeklēšanas darbības. Krimināllietas materiāli apkopoti sešos sējumos.

Apelācijas instances tiesai nav pamata apšaubīt, ka izskatāmā lieta var tikt uzskatīta par juridiski sarežģītu, kā arī procesā iesaistīto personu skaits ir salīdzinoši liels.

Kriminālprocesa likuma komentārā, komentējot 14.pantu, norādīts, ka tikai valsts iestāžu, tajā skaitā prokuratūras un tiesu, darbības vai bezdarbības dēļ pieļautā kavēšanās ir tiesību uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā pārkāpums. Kā nepamatota kavēšanās var tikt uzskatīta gan neattaisnota bezdarbība, tā arī nevajadzīgu darbību veikšana, procesa norises "imitēšana" u.c. (*Kriminālprocesa likuma komentāri. A daļa. Latvijas Vēstnesis, 2019, 71.lpp.*). Tādējādi galvenais izvērtējamais jautājums, lai noteiktu procesa pabeigšanas savlaicīgumu, ir attiecināms uz atbildīgo institūciju darbības analīzi – cik atbilstoši tās darbojušās.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa spriedumā lietā Ž. pret Latviju, konstatējot, ka krimināllieta tika saņemta pirmās instances tiesā laikā starp 2001.gada 31.maiju un 4.jūniju, bet lietas izskatīšana sākās tikai 2002.gada 2.jūlijā, atzina, ka lietas atrašanās bez virzības vairāk kā vienu gadu ir liels bezdarbības posms (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Ž. pret Latviju (14755/03, 24.01.2008.)*).

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka nevienā no procesa stadijām krimināllieta nav atradusies bez virzības ilgstoši vai bez objektīviem iemesliem. Arī aizstāves norādītā lietas izskatīšanas atlikšana saistībā ar valstī izsludināto ārkārtas situāciju nevar tikt uzskatīta par tiesas bezdarbību un lietas izskatīšanas novilcināšanu, jo izsludinātā ārkārtas situācija un ar to saistītie ierobežojumi ir saistoši un ievērojami visām personām un iestādēm, un tādēļ nav no procesa virzītāja (tiesas) rīcības atkarīgs apstāklis.

Izvērtējot iepriekš norādīto, kā arī izskatāmās lietas juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu un procesā iesaistīto personu skaitu, apelācijas instances tiesa nekonstatē pirmstiesas kriminālprocesa veicēja un tiesas rīcībā Kriminālprocesa likuma 14.panta pārkāpumu. Līdz ar to nav pamata atzīt, ka izskatāmajā kriminālprocesā nebūtu ievērotas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, kas būtu iemesls piespriestā soda mīkstināšanai Krimināllikuma 49.[1] panta izpratnē.

[37] Lietā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 413.panta sesto daļu no Dienvidkurzemes prokuratūras saņemta apsūdzētā /pers. A/ ģenerālprokuroram adresēta sūdzība par Dienvidkurzemes prokuratūras prokurores /valsts amatpersona/ (iepriekš /uzvārds/) rīcību izskatāmajā kriminālprocesā (*lietas 6.sējuma 23. - 30.lapa*).

Tiesas sēdē apsūdzētais lūdza tiesai pieņemt blakus lēmumu par sūdzībā minētajiem faktiem, ja tiesa tam saskata pamatu.

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka blakus lēmuma pieņemšanai par prokurores rīcību nav objektīva pamata.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 533.panta pirmo daļu tiesa reizē ar galīgo nolēmumu var pieņemt blakus lēmumu, kurā kompetentai institūcijai vai amatpersonai norāda uz krimināllietā konstatētajiem tiesību normu pārkāpumiem, to cēloņiem un veicinošiem apstākļiem un pieprasa tos novērst.

Sūdzībā norādīts uz šādiem apstākļiem:

1. nosūtot krimināllietu tiesai, prokurore izsniegusi krimināllietas materiālus cietušās pārstāvim, kuros atradās izraksts no medicīniskās kartes ar sensitīviem datiem par /pers. A/ veselības stāvokli;
2. cietušās pārstāvim izsniegtajos krimināllietas materiālos nav aizklāti liecinieku /pers. B/, /pers. I/, /pers. H/ un citu personu dati – dzīves vietas adrese, personas kods utt.;
3. /pers. A/ izsniegtajā krimināllietas materiālu eksemplārā nav aizklāti ekspertu /pers. N/, /pers. S/, /pers. R./, /pers. O/, /pers. P/personas dati.

No 2021.gada 14.janvāra protokola par krimināllietas materiālu kopiju izsniegšanu cietušajam redzams, ka prokurore cietušās pārstāvim zvērinātam advokātam /valsts amatpersona/ izsniegusi tiesai nododamās krimināllietas materiālu kopijas, kas tieši attiecas uz noziedzīgu nodarījumu, ar kuru viņa pārstāvamajam nodarīts kaitējums. Protokolā norādīts, ka cietušās pārstāvis saņēmis krimināllietas materiālu kopijas četros sējumos. Protokolu parakstījis cietušās pārstāvis un prokurore (*lietas 4.sējuma 76.lapa*).

Minētais protokols ir vienīgais dokuments krimināllietas materiālos, kurā fiksēta informācija par krimināllietas materiālu kopiju izsniegšanu cietušās pārstāvim. Tiesa konstatē, ka protokols nesatur ziņas par to, vai cietušās pārstāvim izsniegtajās krimināllietas materiālu kopijās apsūdzētā sensitīvie dati un liecinieku personu dati bijuši aizklāti, vai nav bijuši aizklāti.

No 2021.gada 7.janvāra pavadraksta redzams, ka prokurore pielikumā nosūtījusi apsūdzētajam /pers. A/ krimināllietas materiālu kopijas četros sējumos, norādot katra sējuma lapu skaitu, arhīvā nodoto materiālu sarakstu un lēmumu par lūguma noraidīšanu (*lietas 4.sējuma 71.lapa*).

Arī minētais pavadraksts ir vienīgais lietā esošais apliecinājums krimināllietas materiālu kopiju nosūtīšanai apsūdzētajam. Konstatējams, ka pavadraksts nesatur ziņas par to, vai nosūtītajās krimināllietas materiālu kopijās bijuši aizklāti ekspertu personu dati, vai nav bijuši aizklāti.

Izvērtējot norādītos apstākļus, tiesa secina, ka nav iespējams objektīvi konstatēt, vai prokurore, izsniedzot cietušās pārstāvim un apsūdzētajam krimināllietas materiālu kopijas, būtu pieļāvusi tiesību normu pārkāpumu, kas būtu par pamatu blakus lēmuma pieņemšanai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 533.panta pirmo daļu.

[38] Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 240.pantā, 134.panta otrajā daļā un 135.pantā noteikto /datums/izlīguma līguma notariāli apliecinātais noraksts, kas atrodas krimināllietas materiālos, kā dokuments atstājams glabāšanā kopā ar krimināllietu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu, tiesa

nosprieda

Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 2.marta spriedumu atcelt pilnībā.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar naudas sodu 30 (trīsdesmit) minimālo mēnešalgu apmērā, tas ir, 15000 *euro* (piecpadsmit tūkstoši eiro).

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 177.panta trešajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu /pers. A/ noteikto brīvības atņemšanas sodu neizpildīt un noteikt nosacīti, ja 2 (divu) gadu un 10 (desmit) mēnešu pārbaudes laikā viņš neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro daļu naudas sodu un brīvības atņemšanas sodu izpildīt patstāvīgi.

/pers. A/ pārraudzību pārbaudes laikā uzdot Valsts probācijas dienestam un noteikt /pers. A/ pienākumu reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai desmit darbdienu laikā pēc tiesas nolēmuma spēkā stāšanās.

/datums/izlīguma līguma notariāli apliecināto norakstu kā dokumentu glabāt krimināllietā.

Nolēmumu var pārsūdzēt un protestēt 10 dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas nolēmums pieejams 2023.gada 28.aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs D.Aktumanis

Tiesnese A.Daidere

Tiesnesis K.Līcis